لەبڵاوکراوەکانی گۆڤاری شەهید
(13)

دیوانی شاخی

چاپی یەکەم

هەرێمی کوردستان ٢٠٠9

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دیوانی شاخی

.

* أبوبکرمحمدحاجی (مەلاشاخی)
* شیعر
* چاپی یەکەم
* تیراژ (١٠٠٠) دانە
* چاپخانە نەورۆز
* هەرێمی کوردستان ٢٠٠٩

زنجیرە(٧) لەپرۆژەی(١٠) کتێبی شاعیر

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

پێشکەشە :

* به شاعیرانی شەهید مەلاعەلی وجەمیل رەنجبەر و
  بەرزان عوسمان و نەعمان دڵسۆز ...
* به شەهید و ئەنفالکراوەکان کەهەوێنی بەرهەمەکانمن
* به دایکم .. کەبۆکوردایەتی گەورەی کردم .
* بەگوڵەسوور کە بەخۆشەویستی فێری شیعری کردم

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

وێنەی شاعیر

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

له جیاتی پێشەکی

بۆئەوەی چەند راستییەکی پێویست لە خوێنەرانی ئەم دیوانە شیعرییە ڕوون وئاشکرا بێت ، بەپێویستم زانی ئەم خالانەی لای خوارەوە لەجیاتی پێشەکی پێشکەش بکەم :

* بەپێی سەرژمێری ١٩٥٧ سالی لەدایك بوونم بەسالی ١٩٥٠ خەملێنرابوو، دواتر بۆئەوەی لەسەربازی رزگارم بێ کردمیان بەلەدایك بووی ١٩٥٣ بەلام مێژووی راستەقینەی بوونم بریتییە لە ٢٥ ی تەمموزی ١٩٥٢

* سەرەتای شیعرنووسینم دەگەڕێتەوە بۆسالانی ١٩٦٧-١٩٦٨

* زۆرجاران بەناوی(أبوبکرشاخی، ب ئارام ، ابوبکرشیخ بزێنی) بابەتم بلاودەکردەوە.

* یەکەم بەرهەمی شیعریم بەناوی (گزنگی زێڕین)ەوە لەکۆتایی سالی١٩٧٣ پێشکەشکرد بە وەزارەتی رۆشنبیری عیراق بەمەبەستی (مۆلەت) ، بەلام ئەگەرکەسێك بەناوی (هیوانەقشبەندی)کەئێستا

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

نــازانم لــەکوێ و چ کارەیــە ئاگــاداری نەکردمایــەوە تووشــی لێپرسینەوەش دەبووم، شیعرەکانیشم تیا چوون.

*** لەسەردەمی پێشمەرگایەتی شۆڕشی ئەیلول وشۆڕشی نوێی گەلەکەمانــدا شــیعرەکانم لەگــەڵ چــەکەکەمدا لەســەنگەری بەرگریدابوون.**

*** لەگۆڤارو رۆژنامەکانی شاخ چەندی بابەتم بلأوکردۆتەوە وەك :**

((راپەڕین، گزنگ ، رزگاری ، نووسەری چیا، کرمانج،، بانگ ، نووسەری کوردستان ، بەرەی کوردستانی،...))

*** یەکــــەم دیوانەشــــیعرم بــــەناوی (داســــتانی ئــــاوارەیی) لەساڵی١٩٨٩ لەشاری نەغەدە چاپ وبلأوکرایەوە.**

*** دووەم دیوانە شـیعرم بەر لە ڕاپەڕینی سـاڵی ١٩٩١ بە ناوی (هۆرەی چیا)ەوە، لەلایـەن(یـەکێتی نووسـەرانی کوردستان)ەوە لە**

(چاپخانەی شەهید ئیبراهیم عەزۆ) چاپ و بلأوکرایەوە.

*** (ئــەنفال وشــۆڕەبی) و (شــیوەنێك بۆڕەنــدیخان) لــە یــادی کیمیابارانی (گۆپتەپـە) لەلایـەن (کۆمەڵـەی رووناکبیری کـەرکوك)ەوە چاپ وبلأوکرانەوە**

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

* ئـەم بەرهەمـەی ئێـستا پێـشکەشی دەکـەم بریتییـە لەکۆبەنـدی زۆربەی شیعرەکانم ،جگە لەچەندشیعرێك نەبێت کەپێم باش بوو لەم قۆناغەدا... بلاۆیان نەکەمەوە..!
* لـە دوای نـسکۆی شـۆڕش لـە ١٩٧٤ و لەسـەردەمی ئـەنفال و لەســاڵی ١٩٩٦ چــەندین شــیعرو دەسنووســی منــیش بــێ سەروشوێن بوون...

شـــاخی

کەرکوك ٢٠٠٩

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

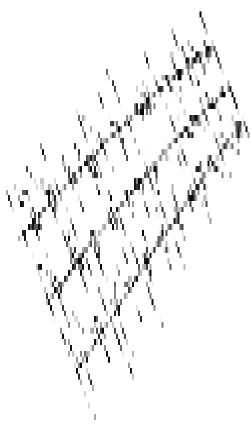

تەیمان

⋆ بەرلەڕاپەڕینی ١٩٩١لە (دەنگی گەلی کوردستان) و لەبەرنامەی (یەکێتی نووسەرانی کوردستان) دا، بە یەکێك لەشیعرە بەرزەکانی ئەدەبی بەرانگاری کوردستانی وجیهانی حیساب کرا.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

گەر بتوانن ..

بەچەکی نوێ،

شاخەکانمان بکەن بەگەرد.

گەربتوانن..

رێی ڕێبواران کوێرکەنەوە،

ئاگربەردەن لە داروو بەرد.

گەربتوانن ،

بە فێڵی نوێ..

لوتکە بەرزەکان داگیرکەن.

گوند و شارمان بڕوخێنن،

لەگشت لایێ ڕەشبگیرکەن.

گەر بتوانن..

زەبر بنوێنن ، بخوڕن .

ویژدانی لاواز ،بکڕن.

قەت ناتوانن

شۆڕش وخەڵکی چەوساوە،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

کوردستان و پێشمەرگە، لێك دابڕن.

گەربتوانن ..

بەکۆمەکی کۆنەپەرست،

وەکو فاشیست،

ساوای بێتاوان بێ شیرکەن.

بەری خۆری زانست بگرن.

هەزاران نۆلاو یەخسیرکەن

گەربتوانن..

داربەڕوی کێوان هەڵکێشن،

سندم لە پێی زێ و ڕوبارکەن.

کەو و سوێسکە ..بخەنەداو

ماسیش..لە ئاودا بێزارکەن.

قەت ناتوانن.

لەنێوانی شۆڕش وگەل،

پێشمەرگە و چەك..

یەك بستۆکەیەك دیوارکەن.

گەر بتوانن ..

بە کۆمەکی خەڵکی دزێوی خێڵەکی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دەرگای شارەکان کلۆم کەن.

بۆردومانی لێرەوارو...

هەردە و جۆم کەن.

وەکوشاری (هیرۆشیما)و(ناکازاکی)

لەکوردستان...

ئەزموونی چەکی ئەتۆم کەن.

گەر بتوانن..

لەشاخەوە،جەنگ بگوێزنەوە،

بۆ دەروون.

ژن لەمێردی پەشیمان کەن.

هەروەکوجاری جارانی ...

بکوژن ،ببڕن،وێران کەن.

قەت ناتوانن ...

لەنێوانی خاك ومرۆڤـ ،

بزوتنەوەو پێشڕەوەکەی،

یەك بستۆکەیەك(تەیمان)کەن

بەرەی قەیوان — ماوەت/ ١٩٨٦

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

شۆڕشی شێت

له بیرەوەری ڕێكەوتنەكەی جەزائیردا

پێشكەشەبە(رەسوڵەشێت) ی سەرگەڵۆ

پیاوێكی پیر

هەواڵێكی دڵتەزێنی پێدرابوو

وەكومەكۆی مامەجوڵای بن دالآنیْ.

لەبەرخۆوە،بۆڵەی دەهات،

هاتووچۆی بوو.. لەسەربانیْ.

وەك منالّی دایك مردوو.

وەك مرۆڤی جگەرکون بوو

دابووی لە هۆڕەی گریانیْ :

زۆر بینراوە ..

بەفر هەرەسی هێناوە لەبەرهەتاو.

نەبینراوە،نا نا.. هەرگیز نەبینراوە

مرۆڤـ ئاوا هەرەس بهێنیْ لەناكاو.

(١٥) سا لّە ..

چی نەفام وبیر منالّە .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

پێم دەڵێن (شــێت).

ئێ دەبا هەرپێم بڵێن شێت.

ئەی خەڵكینە..

كە دەبینم(بڕنەو)دەمی دادەخرێت.

كەدەبیسم فیشەك دەمرێ و

لەگۆڕ دەنرێت.

دار وەك ئافرەتی كۆستكەوتوو

پرچی دەڕنێت ...

گڕ دەسێنم،جەرگم دەسوتێت.،

كەدەبیستم،لەپاش كۆچتان ،

دەمی چەقۆی جەلادەكان ،

بەخوێنی سوورتان،دەنەخشێت.

كوڵدەسێنم...گریانم دێت.

كەدەزانم ..لەسەر سنوور..

مرۆڤی كورد،سەودا دەكرێت،

دەفرۆشرێت.

ژیر دەبمەوە،قسەم بۆ دێت:

بۆكوێ دەڕۆن !؟

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

مەکەن ..بەجێمان مەهێڵن !

ئێوەبڕۆن ..

ئیترکێ جگەرەم داتێ ؟؟.

ئێوەبڕۆن..

ئیتر کێ بۆم بکرێ قاتێ ؟.

ئیتر کێ چام بۆبکرێ .

کێ سەروڕیشم بتاشێ،

نەشیان برێ ؟!.

بۆکوێ دەڕۆن ؟

مەکەن بەجێمان مەهێڵن !

ئێوە بڕۆن ،

حوشتربە(پلەی دابان)دا سـەردەکەوێ.

ئێوە بڕۆن ،

سـەری بەرزی (پیرەمەگرون)

لەژێر چەکمە وپۆستاڵی ڕەش دادەنوێ.

نا نا مەڕۆن !

ئێوەبڕۆن ،

توتەڵەسەگی بیابان ،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەسێبەری چنارەکانی(بەرگەڵوو)

وەردەکەوێ .

نەکەن بڕۆن !

دوای ڕۆینتان،

مردوو لەگۆڕدەردەکرێ .

چیا دەڕوخێ، دار دەمرێ.

کانی هێندبەکوڵ دەگریێ،

تەڕی لەچاوانی دەبڕێ.

دایك جەرگی لەت لەت دەبێ،

دڵی دەشکێ،

سۆمای دادێ،

بۆ پێشمەرگە .. لەپ دەکوتێ.

٦| ٣|١٩٨٥ سەرگەڵو

★ ئەم شیعرە لە نەورۆزی (١٩٨٦) دا لە دەشتی کۆیە و

لە نەورۆزی (١٩٨٩) دا لەئۆردوگای(لاوێن)خوێندراوەتەوە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

سروودی

ڕێبواری خەبات

ڕێبواری خەبات تیژڕەوێکی ڕێم
دڕك وداروبەرد دەخەمە ژێرپێم
لە ڕۆژی جارێك خۆراك نەگاپێم
دیداری ئازیزحەرام بکەن لێم
بسوتێنن شاروهەوار..لەگەڵ دێم
هەرڕۆژە لەبن ئەشکەوتێك بژێم

پەیمان سەدپەیمان بەخوێن وبەگیان
گەرسەدئەوەندەبکرێین تۆپباران
پێشمەرگەین هەرگیزنابین پەشیمان
درێغی ناکەین قەت لە تێکۆشان

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

(وان)و (قامیشلی) هەمووکۆچەر کەن
(کەرکوك)و(سنە)گشت دەربەدەرکەن
بە ناپاڵم وتۆپ گوێ ی چیاکان کەڕکەن
بە(مێك) و(سیخۆی)یاری(کۆپتەر)کەن
پاڵە و رەنجدەران ،تووشـی زەرەرکەن
ئاگر بارانی گشت دەشـت و دەرکەن
پەیمان سەدپەیمان بەخوێن وبەگیان
گەرسەدئەوەندە بکرێین تۆپـبـاران
پێشمەرگەین هەرگیزنابین پەشیمان
درێغی نـاکەین قـەت لە تێکۆشــان
ئەو دایــکەی منی کردوە بەم لاوە
هێندەم خۆش دەوێ گلێنەی چاوە
لە نـــاخۆشـیدا زۆر بـۆم گریا وە
بیگرن،بەندی کەن،نەژی لەم ناوە
بیبەنە(بەغدا)و(کووت)و(سەماوە)
چونکە چەوساوەم بەڵێنم داوە
پەیمان سـەدپەیمان بەخوێن وبەگیان
گەر سەد ئەوەندە بکرێین تۆپـباران
پێشـمەرگەین هەرگیزنابین پەشیمان
درێغی نــاکەین قـەت لە تێکۆشــان

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هاوســـەری ژیــانم کە وەفـادارە
هـاوڕێ ی خەباتی سەخت ودژوارە
لە خەم وشادی وەك من بەشدارە
لە (کوێستان)ی کەن بەرەوئەوخوارە
بیبەنە گەرمای (بەسرە)و(عەمارە)
چونـکە رەنجدەرم ..ئەمە بڕیارە
پەیمان سەدپەیمان بەخوێن وبەگیان
گەر سەد ئەوەندە بکرێین تۆپـباران
پێشمەرگەین هەرگیزنابین پەشیمان
درێغی نـاکەین قـەت لە تێکۆشــان

رەزگە .١٩٨٣

★ لە ژ(١٠) ی گۆڤاری گزنگ دا بلاوکراوەتەوە
★★ لە ژمارە (٢) ی گۆڤاری (نووسەری چیا)دا بلاوکراوەتەوە.
★★★ لایەن تیپی مۆسیقای سلێمانی یەوە کراوە بە سروود.
★★★★بەسەدان جار لەلایەن شاعیرەوە بۆ پێشمەرگەکان خوێندراوەتەوە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

مۆڵەت

مۆڵەتم دەن !
با بەنێچیرڤانی شیعرم
ئاسکۆڵەی سرکی سەرنجتان ،
کەمەندبکەم .
گوێچکە هەڵخەن بانگەوازە:
ئەوەتانێ، لەداوێنی ئەم خاکەوە
فەرمانی کوردی هەژارو بەلەنگازە.

★ ★ ★

سەرنج بدەن: وا هاوارە.
دەنگ بۆتەبڵندگۆی مزگەوت و
خامە بووە بەمنارە.
(شێخی پیران)ی هۆزانم
تیا بانگ دەدا بۆمشەختی وبۆئاوارە:
کێ لەم پەندەم حاڵی دەبێ ؟:
رێگا مەدەن !
کۆنەزامەکەی(دەرسیم)م بکوڵێتەوە .
چونکە هێشتاخوێنی دەڕواو...

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ساریژ نەبووە،بەئازارە.
مۆڵەتم دەن!
با بە هەتوانی هۆنراوەم
برینی سوتماکی زەوی تیماربکەم
سەرنج بدەن ! بانگەوازە ،
ناڵەم (ناڵەی جودایی) یە
گوێم لەشیعر و لەئاوازە.
لەگەڵ (تاریك وروناك)دا
پۆلێ وشەی تورەتورەی مامە(هێمن)
(سروە)ی بەیانی دەیهێنێ .
کێ لەم پەیڤە حاڵی نابێت ؟!
کاتێ مرۆڤ، ئاوارە بوو
دەبێ دیدی فرەوان بێ
ورد ترین تاوان ببینێ .
کەماف وئابڕو وئاواتی پێشێلکران،
دەبێ بە لوتکەی هەستەوە
ناڵەی.. بەردیش بهەژێنێ.

★ ★ ★

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

مۆڵەتم دەن !

با پەنجەرەیەك لەرابردووبکەینەوە.

سووکە ئاوڕێك بدەینەوە.

ئەوە دیرۆکی دێرینەم

(نوری ...)⋆بینای چاوەکانم

کاتێ سنوور دەبەزێنێ .

چەکی نابێ،گوللەی نابێ ،

بەرەو دوژمن بیتەقـێنێ.

رەوەجۆخورکەو سینگزەردەی،

زۆردارەکان بتارێنێ.

بەناچاری پەنادەبا بۆ پێنوس و

بۆ نەوەی گەل،دەیسەڵێنێ.

مەرد ئەومەردەیە،خۆگربێ.

نیشتیمانی نەدۆڕێنێ.

⋆ ⋆ ⋆

مۆ ڵەتم دەن !

ئەوەئەزمونی خەباتم

یاداشتێکم بۆهێـناون دەیخوێـنمەوە،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

وەكو شاگردێكی (ئارام)

رابردوو تان بیردێنمەوە.

یادی چوارسەركردەی مەزن،

چوارئەفسەری مەرگ بەزێن

لەناختاندا...دەژێنمەوە .

ئەوە(هاوكاری)سای ئاشتیم

زنجیرەی خەباتی گەلان

هەرگیز لێك ناپسێنمەوە .

ئەگەر دوێنێ لە(وربامۆ)ی موزەنبیق دا

خوێنی سەدان چەوساوەیان

بەبێ سوچ وتاوان رژاند .

ئەوە (خەبات)ی رابردوم

لە (داكان) دا.. داگیركەرانی ولاَتم

(خواروی ئەفەریقا) شیان بەزاند.

★ ★ ★

ئەگەردوێنێ

لە(سەبرا) و لە(شاتیلا)دا

لە(تەلزەعتەر)ی ئەرخەوان..

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ویژدانی دنیایان هەژان .

ئەوە (حەیران)و(لاوك) م

لە ئەشکەوتەکەی (سۆریا)دا

دەیان چەوساوەوهەژاریان

لەنێو گلێپەو گرڕدا برژان.

ئەگەردوێنێ

جووتێ خوشکۆڵەی بێتاوان

(هێرۆشیما) و (ناکازاکی)

نێو چەقەدوکەڵدا خنکان.

لێرەیش وا لەم رۆژگارەدا

لەچەرخی رزگاری گەلان،

لە(هەڵەبجە)و(شێخ وەسانان)

لە(گۆپتەپە)ولە(بالیسان)

لە(روشین)و(گەلی بازی)

لە کوردستانی ژارو ژان

گەلای هەزاران تەمەنیان

بەچەکی(کیمیاوی) تەکاند.

★ ★ ★

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

مۆڵەتم دەن!

با دەلاقەیەك لەسینەم بكەمەوە

وا كلێپەیەك..لەناخەوە دەمسووتێنێ.

ئێستا لەشاری كەللەمدا

لەشەقامی شانەكانیا،راپەڕینە...

(شەوگێڕ):نۆبوكی قورپەسەرهاواردەكا !

تەماشای (سەربڕاو)م كەن !.

(ئۆمەربەگ) یش

لەسەر تەرمی لاوەكانی دەناڵێنێ:

سەیری جەرگی زوخاوم كەن !.

(چیمەن) ی شەلاڵی خوێنیش دەزریكێنێ:

دە خە ڵكینە !

چاو بدەنە سینەی لەتم

تا بزانن (هیوا)م كێ بوو!

ئەوسابەگەرووی تاساو و

بەرەنگی هە ڵبڕكاوەوە

بۆنی دڵ و هەناوكەن.

(زێوە)یش گڕی لێ هەڵدەستێ

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

کێ بینیویە، لەخیوەتی ئاوارەیی
کۆرپە لەبێشکەدا بسوتێ !؟
وەرن.. بەوردی چاودێری ،
ئەم دڵەی هەڵقرچاوم کەن.
نیشتیمانم. سەرانسەری بورکانێکە
دەتانەوێ دەریای ڕقتان شەپۆل بدا؟
پرسیاری شاری وێرانەو...
دیدەنی دێی روخاوم کەن !!
سەرنج بدەن !
بائەمجارەیش،بەدنیا راگەیەنمەوە.
تا چەوسانەوە بمێنێ،
(شۆڕش)م ناکوژێمەوە.
نەك (هەڵەبجە)و(قەڵادزێ)
لە(زاخۆ) هەتا(مەندەلی)
شوێنەوارم بسڕنەوە،
چی نەرزگەی دێرینە یە،
گۆڕستانی شەهیدانیش،
هەر هەمووی هەڵبگێرنەوە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

نەك ئەمجارە..چەندجاری تر ،

سوارببمەوە،بگلێمەوە،

بۆ نەوەی داهاتوی گەلم،

لەسەرسنوور...

دوژمنکاریش بنێنەوە،

دەست بەرداری خاکم نابم!

سنوری مە تا(حەمرین) ە

ئەی ولاٌتە وێرانەکەم !

هەردێمەوە،هەردێمەوە، هەردێمەوە.

★★★

سەرنج بدەن!

چاوم لە ئاسۆی روناکە

ئەمە ئالاٌی بەرزی منە.

(نەسرەوتن تاسەرکەوتن)ە

لەسای ئەو ئالاٌ مەزنە ،

هاواردەکەم:

دوژمنان دوا تیرتان هەلٌدەن،

هەرچۆن دەتوانن ڕاوم کەن.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

سبەی بڵێسەی ڕقی پیرۆز

لەجەستەتان بڵند دەبێ

ئەوسا تەماشای هەڵمەتی،

(ئافرەت)و(پیر)و(لاو)م کەن.

نەغەدە ١٩٨٩/٦/١٩

ئەم شیعرە ڕۆژی ١٩\٦\١٩٨٩ لەبارەگای کۆڕی ڕۆشنبیری لاوانی کورد لەکۆڕێکدا لەلایەن شاعیرەوە خوێندرایەوە .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

شارستانیەت

لەزۆر شوێنی ئەم دنیایە.

باو ئاوایە.

شارستانیەت،هەنگاو هەنگاو

تارماییەکان دەبزێنێ

خێرا خێرا..دێتەپێشێ.

زانست بەرەو کاکەشانی فەلەك،

بالأدەکا...

رەگی گیاکەڵەی دواکەوتن

لەڕیشەوە هەڵدەکێشێ.

کەچی لەگەڵ هەرهەنگاوێ

لەنیشتمانی ئێمەدا،دەستی تاوان

دوو هێڵی ڕەشی ڕاست و چەپ

بەسەر لاپەڕی ویژداندا، ڕادەکێشێ.

لەزۆر شوێنی ئەم دنیایە.باو ئاوایە .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

تەکنەلۆژیا لەخزمەتی مرۆڤدایە.

زۆر وادەبیّ،

کاتیّ لافاویّ هەڵدەستیّ ،هێرش دێنیّ.

مەترسی دیّ ،

گوندیّ،شاریّ،نیشتمانیّ..

وێرانبکا...بڕوخێنیّ.

کاربەدەستان ،دێن بەپەلە،

بە(شۆفەڵ)و(بیلدۆزەر)..یان،

بەر بەزیانی سروشت دەگرن،

دەگەن بەفریای ئەوگەلە.

کەچی لێرە ...لەولاّتی شەهیداندا.

لەنیشتیمانی بای مەرگ وڕاگۆێزاندا.

لەجیاتی کارمان ئاسان کەن.

جۆگا بۆمەزراو بێستان کەن .

بەربەست بۆچۆم وبەستان کەن.

هەرچی چاکەبوو...نەیان کرد .

خانوو وکەپری هەژارانیان..

پیّ روخاندوو،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ولاّتێکیان پێ و ێران کرد .

پێیان وتم :

لەپێش ڕپەڕین وشۆڕش،

ململانێ وبیری جیا جیا .

مرۆ ڤــ لەتاریکی دەژیا .

بەلاّم ئێستا لەسێبەری پێشکەوتن دا،

گەر بارانێ لێزمە بکا

گەر لافاوێ.. شەپۆل بێنێ.

گەر بورکانێك فیشقە بکا،

خەڵکێکی زۆربتۆقێنێ.

ئەگەرباهۆزێ هە ڵبکا ،

دارو دیــوار بڕوخێـنێ .

کاربەدەســتان دێن بەپەلە.

پۆل پۆل(کۆپـتەر)هە ڵدەستێـنن

دەگەن بـە هانای ئەوگەلـە.

منیش پرسیم:

ئەی بۆ لێرە،

لەو زێدەی کوردی لێ دەژێ .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەشەو و رۆژ چۆن بپەرژێ .

(غەزال)ڕاوی(هەڵۆ)دەكا

(ئەلیوت)خوێنی گەل دەرێژێ.

لەڕێ ی كانی،لەچیلكەودار،

لەكنگرو لەڕێواســان،لەبەر بژار،

كیژۆڵـەی ناســك دەكوژێ...

بەسەر كارگەروسەپا ندا.

بەسەرشوان وبەرخەواندا.

بەســەر ڕێبـوار و گاواندا...

بــارانی مـەرگ دابێــژی.

پێیان ووتم:

ئەم سەدەیە سەدەی ژیانە.

سەدەی مرۆڤی دەسكردوكۆمپیتەرو...

گەشتی ئەستێرەوئاسمانە.

سەدەی بینینی ژێرزەوی و..

دۆزیـنەوەی گەنج وكانە.

سەدەی دۆزینەوی نەوتە،

نەوتیش..بەرگە،ئاوە،نانە ...

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

منیش پرسیم:

خاکی ئێمە زێڕی ڕەشە..

ئەدی بۆچی،چاوچنۆکان لێناگەڕێن،

لەبرسان..دەمان مرێـنن.؟؟

بە مایەی دزی و تالاّنی،

بە(خەردەل).. دەمان خنکێـنن.

گەر تۆزقا لێك نووزەیش بکەین ،

هاوار یـشمان دەتـاسێـنن.

بناری قەندیل ١٩٨٨

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لێبووردن

ئەدی مەگەرئێمە نەبووین
بووبوو بەویردی سەرزارمان
کۆرەنگ * لەژێر پێمان برِوا،
جیَ ی ناهێلَین؟.
ئەریَ نیوەی ئەم کۆمەڵە..
نەیان دەگووت:
دارەکەی بەرماڵان رەوکات ، قەت رەو ناکەین .
دەبیَ لەخۆمان بپرسـین
نسکۆ دوای نسکۆ یانیَ چی ؟
ئەی ئەم جارە بۆ هەڵاتین؟.
دەبا ئەمرِۆ بۆ چەندبارە
کلاًفەی ژانی دێرینە هە ڵکەینەوە ،
با ئاورِێك لەرابردوو بدەینەوە ،
ئەوە کێوی ورەی گەلمان
هێشتا بەرزە ، نەرِوخاوە .
ئەوە دەمی چەقۆی جەلاد
لەسـەر ملی پیرو لاوان لانەبراوە ،.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

خوێنی بەربووی شادەماری نیشتیمانم

،نەوەستاوە..

ئەرێ..مەگەر ئێمەمانان ،

کوڕانی دوندی قەندیل و..

دەشتەکانی گەرمیان نەبووین.؟؟

مەگەر ئێمە ...

رۆڵەکانی بادینان و بارزان نەبووین ؟؟

بۆ چی هاتین ؟

بۆ پێم نالێن بۆ هەڵاتین ؟.

شوورەیی یە ،

کوانێ (کوردستان یانەمان)،

کوا (نەسرەوتن تاسەرکەوتن)؟؟

مەگەرئێمە شۆڕشمان کردبۆ لێبووردن .

شوورەیی یە !..

لەئاست تاوانی (هەڵەبجە)..چاونوقاندن.

مێژوویەکە ..

گوڵی سووری تێکۆشانمان پێشێل دەکەن .

کەچی هەندێ ،لەئاستیدا خۆگێل دەکەن.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

چی کەوشەنی نێوان هەبوو

بەزۆری زۆردار بەزاندیان .

هەرچی دەرگای ویژدان هەبوو

بەدەستی تاوان هەژاندیان .

ئای لەم چەرخە ..

ئەمە دادگای گورگ وبەرخە .

ئەوان هاتوون . .

سیمای جوانی نیشتیمانمان دەشێوێنن ..

خاکی بەپیت وئازیزمان داگیر دەکەن ،

دەسوو تێنن .

ئێستا ئێمەچەوساوەین و ...

لەسەر مافی خۆمان ســوورین .

دە خەڵکینە ویژدانتان بێ

دەبێ ئەوان بمان بوورن ؟

یان ئێمە لەوان ببوورین .★

ئۆردوگای دێلزی ئەیلولی١٩٨٨

• ئەم شیعرەم لەوەلامی لێبووردنێکی ڕژێم نووسی لەکاتێکدا کەچەندکەسێك داوای گەڕانەوەیان لە لە ئاوارەکان دەکرد...

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هەواڵێکی نهێنی

ئەی هەڤاڵان ..
کاتێ هەواڵم پێ گەیی
گورگەکانی نێو پێستی مەڕ.
سەگبەچەکانی دێوی شەڕ.
بەئاشکرا دەیانەوێ ،
لەگەڕەکی شارەکانمان.
لەگوندو هەوارەکانمان.دزی بکەن.
لەسەر پەڕەی رۆژنامەی دڵ.
زۆر بەتوندی،بەداخ وکوڵ.
بێزاری خۆمم دەربڕی.
لەسەر شەقامی هۆنراوە،
دروشمی قەهرو توڕەییم،
بەبازووی وشە..هەڵبڕی.

بەغدا ١٩٧٤

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

داپیــره

من تائێستا چەن زستانێکم بینیوە .

بەلاّم هیچیان ،وەك زستانی ئاوارەیی ،

سەهۆلّ بەندان و..کرێوەوسەرما نەبوون .

من تائێستا..چەندهاوینێك ،

ماری تینی خۆرەتاویان ،

زامی جەستەمیان گازیوە.

بەلاّم هیچیان وەك هەناسەی دایکی شەهید،

پڕ لەگڕوگەرما نەبوون .

من پیرەمێردوپیرەژنم زۆرناسیوە .

بەلاّم هیچیان وەك داپیرەکەی ئۆردووگا

لە گێڕانەوەی ئەفسانەو کۆنە دیرۆك .

پەندی پێشینان وچیرۆك .

ئازا نەبوون .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەیانی بوو وتم : نە نە..

فەرموو ..گوێچكەم بۆ ڕست ڕستی

وشەكانت هەڵخستووە.

وەرە بەر بەڕۆژكەی شیعرم

من وا لاپەڕەی دڵی خۆم

لەبەر دەمتا ڕاخستوە .

لەوساكەوە خولەك خولەك

زامەكانم دەكولێنەوە

چركەچركە..ئەم وشانەلەگوێچكەم دا

وەكو زەنگ دەزرینگێنەوە:

دەورانێ بوو

هە موو ساڵێ لە نەورۆزدا

لە داوێنی(قەرەچوغ)ی سەربەتۆزدا.

(پیرەمێرد)ێك چوست وچاپوك .

گورجوگۆڵ ومەردو لەش سوك.

گورزە دارێكی دەبەستاو .

هەڵی دەدایە سەر شانی .

(بەردەئەستێ)ووشكە(قاو)ی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دەخستە بەرك وگیرفانی .

منالأنیش وەك كورەهەنگ

دووی دەكەوتن بەگۆرانی.

بە كۆلّی شادی و هیواوە

دەچوون بەرەو لوتكەی بانی .

بەسەر پشتی تاوێرەوە .

بە بەر چاوی ئەستێرەوە .

پۆل پۆل ،

پشكۆی گڕی سوریان هەلّدە فڕاند.

لە دوای دامركانەوەی ئاگر

حەیرانێكی دلّتەزێنی

بەرەو قوببەی ئاسمانی شین

تێ دەچریكاند .

كەدوا بەندی تەواودەبوو

قەلونێكی دادەگیرساند .

ئارام ئارام هەلّی دەمژی و

منالّەكانی دەدواند:

ڕۆلّەكانم ..!

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دەزانن بۆ هەموو سا ڵێ...

بە ئاگری بیرەوەری

شەوی تاریك روناك دەكەین؟

خۆی لەخۆی دا وانەیەكەو

فێرتان دەكەین.

نەكەن بێڵن لەم قوڵەوە

جرجەكوێرە ..هێرش بێنن.

چونكە دوایی بەئاسانی جێی ناهێڵن..!!

من چیرۆكی گوێی ئاگردان

زۆرجار گوێچكەكەمیان سمیووە.

بەڵام هیچیان وەك ئەمجارە

نەبووە بە پەندێكی مێژوو

لە ناخم دا نەچەسپیووە .

ئەوەتانێ....

ڕەو ڕەو ئۆردوو وخێڵەساتیان

سنوورەكان دەبەزینن.

كۆڵەكەی ڕشی ڕەشماڵیان

لەخاكەكەماندا دەچەقێن

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئای ئەمانە شۆفێنستن !

دوژمنی زەحمەتکێشان و....

چاوچنۆکی سەدەی بیستەم .

تادێ بەرەو پێش تاودەدەن .

بەوەی چەند ساڵە دزراوە،

تێر نەبوونە ،

هێشتا خاکمان بەناو دەدەن

(کانی دومەلآن) مۆڵگەیە ،

لە (چەمە دووبز) ی سوتاوم .

لە (شۆڕاو) م.

لە (شیرناو)م.

حوشتر و مەڕیان ئاو دەدەن .

لەمێژایە.لامان وایە..

هەموو چەوسانەوە و زۆرێك،.

ڕاپەڕینێکی لە دوایە.

ئەوەنیە ئێمەش بەشوێن پێ ی پیرەدا

کەوتووینەڕێ ،

گورزەداری کۆڵەپشتمان سەدخۆزگەیە .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئا گرەکەمان...

گڕی دەدەم لولەی تفەنگی پێشەرگەیە .

ڕێگا:هەورازی مەینەتی ومالْوێرانی.

بەستەوحەیرانمان شیوەنن بۆ قوربانی.

بەلاْم...هێشتا زۆرمان ماوە .

گە لێکمان هەن:

گەلحۆن،پەستن .

زێڕو زیوی سولْتانەکان،

کوێری کردوون،

بەبادەی فیشالْ ودرۆ،

کەیلن،مەستن .

ولاْتیان ..خانی (دامە)یە،خۆیان داشن.

ئەوەی خاکیان داگیردەکا،

دەی پەرستن،

ویژان مردوون،سپلْەن ،جاشن.

ئەوا شیعرم دەکەم بەگوللەی گڕدار و

بەرو ڕوویان دەیتەقێنم.

ووشە..دەکەم بەڕەوەکۆترێکی سپی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بۆ ئاسمان..دەیان فڕێنم .

تا سبەینێ گشت لاوانی ولاَتەکەم ،

ببن بە گڕ.

ببنە (مامەیارە)ی سەردەم

سرووودەکەی (سا لێ تازە)بلێێنەوە.

بە هەورازی مین ودڕکەزی وتەلبەندىدا

بەسەر کەون ...،

بەسەربەرزی ،

بەرەوشوێنی دێرینیان ،

بەشادی بگەڕێنەوە.

نەغەدە ١٩٨٩

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

جەنگەڵ

لە هەندەران....

لەوبەرهێڵی سنوورەکان

لە کوچەو کۆڵانی شارێ.

دەنگێکی کزدەهات لەدوور:

شۆرەیی یە!

لە سەردەمی گەشتی گەردوون

رمانی قەلآی زۆرداران.

بەرەو ئاشتی ویەکسانی چوون.

کەچی ئێمەی مرۆڤی کورد

وەك (کۆمەڵی سەرەتایی) !

لە ژێر ئەشکەوت و لەجەنگەڵ،

دەژین لەجێ ی وورچ ومەیموون.

شێخ بزێنی ١٩٨٨

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

زامی بەسۆ

پێشکەشە بە شەهید غسان کەنەفانی

ڕەنجبەر..کەچاوی هەڵهێنا
بینی خاکەکەی لەت لەت وژێردەستەیە.
کە ڕاپەڕی...هۆشیار بۆوە
زانی گەلی،لەژێرباری چەوسانەوە،
زۆربەی وەکو مارگەستەیە.
کە پەلاماری چەکی دا
چەپکێ گوڵی ، شیعری ووتی:
فەرموون لە گلێنەی وشەوە،
تەماشای زامێکمان بکەن.
جا دەزانن ئازاری ئێمە لەکوێ یە،
کە خوێنشی،
تێکەڵ خوێنەکەی(غەسان)بوو
ڕەنگی سوور دنیای تێگەیاند
زامی بەسۆ..

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەهەرجێیەك بێت بەسۆیە.

ئەمڕۆ شیعری ئەم میللەتە(جگەرخوێن)ە

ڕێگادەگرێ بە(نزار)ێ:

سەرنج بدەن هەمووجارێ،

هەتا زەیتونێکتان دەسووتێ.

سەد داربەڕووی کوردستانم دێننەخوارێ !

سەرنج بدەن ،

ئێمەش(دڵمان لەگەڵتانە*) !

وا قژنێ..بار بەلێوێ.

دوورە ولاٌتێ،(پەشێو)ێ.

ئارام، ئارام شیعری کوردی

بۆ (محمود دەروێش) دەپێوی:

ئێمە لە شاشەی بەردەوە

لە ڕوانگەی برینەوە..

خەڵکی بێ ئالأدەبینین

ئەدی ئێوە لە ولاٌتی خۆتانەوە.

لە(تل زعتر)ی شەهیدو وێرانەوە

پێ دەزانن ؟؟ !

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

(شۆڤینیەکان لەکوردستان

هەرچی دەکەن !

زایۆنیەکان لە فەلەستین

کۆپی دەکەن.)

لە هەندەران ...

لە سەرشانۆی شیعری بەرگری میللەتان

شاعیرێکی دەربەدەری ولاتەکەم

شیعری دەکا،بەبروسکەی ئاوارەکان :

ئەی ئاوارەی فەلەستینی !

ئێمە لە چارەی دزێوو،

لە ڕەفتاری دووژمنانی خۆمانەوە،

تێگەیشتین لە زایۆنی.

فەرموون ،فەرموون،

لە(ئۆردوگای زۆرەملێ) میوانمان بن.

زیاتر شارەزای ژیانمان بن.

تا بزانن لەکەرکوك وخانەقین دا

لە(شەنگار)و لە(ماردین)دا

لە سەرانسەری ولاّتی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئازاروچەقۆ وبرین دا ..

چی ڕوویداوە.

هەربۆ بەڵگە:

هەزاران گوندمان دزراوە !

لە جیٚ ی ناوە کوردییەکانیان

ناوی(قدس)و(حیفا)...یان لیٚ نراوە

١٩٨٣بیرەسپان

* ئەودێڕە.. لەشیعرێکی شاعیری فەلەستینی محموود دەروێش وەرگیراوە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

جۆلانە

لەنێوانی مەرگ وژیاندا،
چەوسانەوە...
بووەبەجۆلانەشرپێك
وا رۆحی شەكەت وماندووم
رادەژێنێ.
میلی كاتژمێرەكەی دەستم ،
پێوەرێكە،چركە چركە
لەساڵنامەی كولەمەرگیم،
دەردەهێنێ.
من دڵنیام.. رۆژێك دادێ،
جگە سێبەری سەروەری.
تاڵی و سوێری.. بیرەوەری،
جگەلەتیشكی بەرگری
هیچ تارماییەك نامێنێ.

١٩٩٧سلێمانی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دووهۆزان

١- تاپۆ ....

هەندێ دەمرن

لە پاش خۆیان کۆشك وتەلار .

زێڕ ودۆلار .

ماشێن وبار...بەجێ دێلن.

ئەدی ئەی من... ئەزیزانم ؟ !

هیچ شك نابەم جگە لە کتێبەکانم

مەگەر چەکەکەی شانم.

هەندێ دەمرن تاپۆی ڕەش و

شیکی بانك وزەوی وزاری زۆرجێ دێلن .

ئەدی ئەی من... ئەزیزانم ؟ !

هیچ شك نابەم

جگە لە شیعرەکانم.

مەگەرخۆشەویستی گەل ونیشتیمانم .

١٩٨٧/٨/١ کاولەسوار

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

٢

ناشتن-

من پێم وابوو

له پاش مردن ونەمانم .

هەموو پاشماوەی ژیانم .

سامانم ، کتێبەکانم .

کۆڵەپشت ..، چەکەکەی شانم .

دەبنە یادگار بۆ خێزانم .

بە لاَم ئەوەی بۆتە گرێ لەسەردڵم ،

هەتادەمرم پەشیمانم ...

بەزیندوویی

بەم دەستانەی خۆم ناشتیانم★ !

دێڵزێ ١٩٨٨

● بەر لە ئەنفال کتێبخانەکەم کەپتر لە(١٥٠٠) کتێب وگۆڤاربوون لەناوچەی (شێخ بزێنی) بەخاك سپارد ، بەداخەوە لە ئەنفالی چواردا ئەوانیش تیاچوون..

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

پرسیار ؟

پێم نالێن کێن...؟!

ئەوانەی وا لەبەردەمی سوڵتانەکان

سەمادەکەن ،هەڵدەتووتێن .

پێم نالێن کێن...؟!

ئەوانەی وا ...

گورگن لەنێو پێستی مەردا

گوایە شەو ڕۆژ دەسوتێن

چاوی گەلێ دەیان ناسێ ،

تەنیا لوێچی کاسە لێسن .

هەندێ خەڵکانی (ماستاوچی)و

دەست بڕو پیس و چڵێسن .

ئەگەر کەسێ پرسیار بکا

دڵدارانی ڕاستی لەکوێن ؟..

زوو پێی دەڵێین :

ئەوە بازوی ڕەگ ڕەگاوی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئەوە زامی دەست وپەنجە... .

یەکە یەکە،

جمگەکان و بربرەی پشت..

هاوا ردەکەن :

بمان ناسن !

هاوڕێیانی عارەقە وخوێن،

کارگەو ئاسن .

تا بمێنین...وەك چەوساوە

لە بەرپێ ی کەس ملکەچ ناکەین

دوا ڕۆژیشمان لەبەرچاوە

١٩٨٧ چەمی ڕێزان

★لە کۆڕێکدا بۆ پێشمەرگەکانی تیپی ٢١ی کەرکوك و لەمزگەوتی گوندی(قوچەبلاخ) خوێندرایەوە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئاگر باران

بەیانی بوو..
هێشتا قژی زێڕینی خۆر
بەگەردن وشان وملی گردوشاخدا
دانەهاتبوو.
هێشتا شوانی لەش سووکی دێ
نێو کەپنکی هەور وتەم دا
لە گەرمەی خەو هەڵنەستان بوو.
هێشتا ساوای برسی وهەژار
وەك نۆلاوی ژووری زیندان
سەراپا شەتەك درابوو.
هێشتا پیاوی بە ساڵاچوو...
فرمێسکی قین لە سەرپێڵوی چاوەکانی
قەتیس مابوو.
ئۆتۆنۆمی.. ئۆتۆنۆمی
نا نا (ڕۆکێت)،(بۆمبا)دیاری.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەسەر گونددا..بەردی،داری.

وەك چكلێتی پێشوازی بووك.

وەك دەنكە سوورەی بەلالوك،

دا دەباری.

بەیانی بوو

ڕەو ڕەو قەلەڕەشكە هاتن

دەیانەویست...كۆتری سپی.

لە هێلانەی خۆشەویستی،بتارێنن.

دەیانەویست

لەگەڵ چیلكەوچرۆی داردا،

زەڕنە قوتە بسوتێنن.

دەیانەویست

لەگەڵ هەڵەشكی خانوودا،

لاشەی مرۆڤــ تێك بشكێنن.

لە پڕ یەك دوو(هەڵۆ)ی چاو تیژ

سێ ،چوار(باز)ێ

لە زۆزانەوە هاتبوون.

لە(گۆپتەپە)و لە(حاجی تان)

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

له(هەلاج)وسەری(دابان) ڕاهاتبوون.

خۆیان ئاسا..چونە مەیدان

لووتكە دەستی ڕادەكێشان

نشێو ئامێزی كردەوە

دار پشتی دانوواند بۆیان

هەربەردبوو دەبووە نیشانە

دووژمنی پێ نیشان دەدان

گوێت لە نركەی ئەشكەوت دەبوو

كە دەینالأند.

بە كراسێكی خماوییەوە

دایكی شەهید... گازی دەكرد:

(هەتا زووە بچنە ئاسۆگە بۆ پارێز)!

خوشكی شەهید..لەبەردەمی سەنگەری گڕ

لوولەی تفمنگی سەرشان

لە پاڵ كاكی پێشمەرگەدا

ئامادەبوو لاشەی بكا بە مەتەرێز .

تا ئێوارە ..

(پیلاتۆز)ودالّی (ئەلیۆت)

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دایان باراند مەرگ وبارووت

بەڵام (سەرباز)ی گەرمیان و

(هەڵۆ)ئازاكانی كوێستان.

لە ئاگر باران نەترسان

ئەمجارەش وەك (حەمك)و(ژاڵە) .

وەك(هەیدەربەگ)و(تەكباسان)

تۆماریان كردەوە داستان. ★

قەرەسالم ١٩٨٥

★ ئەم شیعرم هاوكات لەگەڵ پەلامارێكی رژێم بۆسەرگوندی (قەرەسالم) لەبەری كەركوك وگوندی (كانی سلێمانە) لەبەری هەولێرنووسیوە كە (باقی بارزانی) تێدا شەهیدبوو.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەردەباز

ئای چەند شیرین و پیرۆزە
ئەم ڕێبازە.
ئای چەند دلگیرو ئازیزە
بیری تازە !!
گەر وانەبێ چۆن دەتوانیین ،
بگرین ریگای ئەم هەورازە .
ئەمە ریگای کاك (شیهاب) و
کاك(ئارام) و....
هەزارانی وەك(ریباز) ە
من دلنیام ..
تەنیا هەرئەم توولەریێیە
بەردربازە!!

ئەیلولی١٩٩٦ بەردەشان

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئامانج

کەباران بەخووڕدادەکا.

دەبینی رووبار هەڵدەستێ.

کەخاکیش تێنوویەتی دەشکێ

چووزەرەگیای نەرم وناسك

لە بن بەردیش دا ناوەستێ.

کە شاعیر نەرمە ژانی بێ

وەك ماران گاز گینگڵ دەدا

ئارام ناگرێ ،

هەتا شیعرێك هەڵنەبەستێ.

منیش ..هێندە چەوسامەوە.

کەوتبووم و هەڵسامەوە.

لەو رۆژەوە..

کەقەڵەم وچەك بەدەستم .

هەرچەند ...دڵم بەئازارە .

چونکە ئامانجەکەم دیارە..

تا خوێنم بجمێ...ناوەستم .

قۆجەبلاخ /١٩٨٧

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

راپەڕین

گوندێك ....

لەنێو شەوەزەنگدا

تارماییەکیان بەدی کرد.

نیشتنە سەری،بەهەڵبڕین.

بەدەیان گوند ....

کەئەو هەواڵەیان زانی

لەئاستی خۆیان راپەڕین .

١٩٨٣

ژیان

لەوساوەهەم ..

لەسای لووتکەو بنار ئەژێم .

هەروا ئەژێم .

لەو رۆژەوە پێم گرتووە،

رێم گرتووە.

ئیستایش لەرێم.

رێگای شاخ ١٩٨١

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

چەوساوە

لەگوندێکی راپەڕیوی کوردستان دا،
چەند جوتیارێك.
لەدەست زۆرو چەویانەوە،
پەرێشان بووبوون..بەجارێك .
پردی ئارامیان پسابوو ،
دەست بەخەنجەر،
رێگایان گرتبوو لەسوارێك:
خوبزە ...خوبزە.
بڕۆبڕۆ بە (مام ئاغا) بلێ
جەنابی گەر وا دەر دەخا
لەگەڵ ئەودان بەگ ومیر وشێخ وکوێخا،
با بزانێ..گشت کرێکارورەنجدەرانی ئەم دنیایە،
پاڵپشتی منی (مسکێن) ن.
رۆژێ هەردێ بڕبڕەی پشتی چەوسێنەر
دەدەن لەزەوی ودەیشکێنن .

١٩٨٣ شەوگێڕ

---

*لەژمارە (٨) ی گۆڤاری بانگ دا بلاْوکراوەتەوە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هەڵسانەوە

ئەمشەو

لەخەوما شەهیدێك،

لەگۆڕەكەی هەڵسایەوە،

كەهاتەوە.

لەهەڤالەكانی پرسی:

كێ دەتوانێ وەڵامێكم بداتەوە :

كەقارەمانێك ئەم خاكە،

بەخوێنی خۆی ئاو دەدێرێ.

كێ دەزانێ

دڵی دۆست وئازیزانی ...

لەپاش خۆی،

بەكێ دەسپێرێ ؟؟.

١٩٨٣

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هۆره

رۆژی سەدان لاو..لەقەسابخانە.
بکەن بەدارا ،یـا بەنیشانە.
رۆژی دەیان پیر..ئاوارەی خوار کەن.
ژێر پێ ی زیندانی ..پڕ لەبزمار کەن.
دەستی ئەم گەلە،دەگات بەوخۆرە.
بەسەدان ساڵە..،بۆی دەکات هۆرە.

١٩٧٤

تۆڵە

تۆڵەم لەزۆردار..بسێنە ئەی خوا.
ماڵی بردووم بێ پەروا .. ئەیخوا.
بێ شەرم لەتۆ، پێم دەڵێ:ئەیخۆم.
کەئەو،ماڵم خوا،
ئە ی خ وا ..ئەی خ ۆ م.

١٩٧٤ سەرگەڵو

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئالآ

کەبۆ باڵاّی کۆشکێکی رازاوەم روانی.

خشتەکانی...

کاسە سەری هەژاروچەوساوەکان بوو.

کەزیاتر لێی وردبوومەوە ،

دیکۆری رەنگینیم بینی ،

زۆرباش زانیم ،

بەفرمێسك وخوێنی مژراو..

دامەزرابوو.

لەسایەی دا ..هەڵوەستەم کرد

زەحمەتکێشێك دۆش دامابوو.

منیش هۆشیارم کردەوە،

ئۆرگانێکم دایە دەستی ..

تیانووسرابوو:

(...رۆژێ دادێ

بومەلەرزەی قینی پیرۆز..

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بورکان وبازووی رەنجدەران،

کۆشك وقەلآی ستەمکاران،دەڕوخێنن،

چەوساوەکان ..لەشوێنەکەی

بەهەشتی بەختیاری مرۆڤـ...

پێك دەهێنن.)

ئەویش وتی :

باساڕێژ بێت ئەو برینەی

لەرۆحمدا هەڵکەندراوە.

بۆ سەر ئێسکان شۆڕبۆتەوە،

وەکو خۆرە،وەك تیراوە.

دەبا هەردەم شەکاوەبێت،

ئەو ئالآیەی بەخوێنی

شەهیدەکانمان...نەخشێندراوە

١٩٨٧چەمی ڕێزان

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

پەریشانی

بەمناڵی..
لەتەمەنی هەشت نۆساڵی.
کاتێ روانیم ،زۆرباش زانیم .
ژیان وەك دۆزەخێك تاریك بوو.
سەیرێکی بەر ماڵانم کرد،
رچێکی چەوت وباریك بوو.
سەرم هەڵبڕی بۆ تکا.
بەسەدان جار دڵم شکا.
خۆم نێوشاڵاوی ئاگرو ...
لەژێر سێبەری دووکەڵ دی.
رەورەوەی بەخت وتەمەنم..
زۆر پەشێو و پەلەپەل دی.
دێوی ڕەشی فاشیستەکان،
دەیان ڕانی.
بۆنێو جەرگەی پەریشانی.

١٩٧٤بەغدا

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

جەژنانە ⋆

ئەی هەڤالاٚن ..

قەت پێم مەڵێن (پیرۆزە) .

کەرِیشەی دڵ لەداخاندا ئاڵۆزە .

جەژنە..ناکەم،چونکە دڵم غەمگینە.

هیچ بەجەژنەی نازانم،ماتەمینە

سالاٚن...خەڵکی،

لەرِۆژی جەژنە شادبوون.

لەبۆ سەیران ،

لەکوردستان ..ئازادبوون.

کەچی ئەمساڵ،

لەجیٚ ی سەیران ماتەمە.

سەران سەری نیشتمان

هەورو تەمە...

جەژنی قوربانی١٩٧٤بەرگەلۆو

⋆ ئەم شیعرە لەئەنجامی بیستنی تراژیدیایەکی دڵتەزێن.. بووبە جەژنانەی هەڤاڵە کانم. هەر ئەورِۆژەیش،لە(تایپ)ی(هێزی رِزگاری) چاپ وبلاٚوکرایەوە.

⋆⋆ لە ژمارە (٩)یگۆڤاری شەهیدلەنەورۆزی ٢٠٠٠ دابلاٚوکراوەتەوە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

تــانه ★

کچێك . لەبەر دەرگای دادگای ،
مافی ڕوای خۆی..وەستابوو.
هاواری کرد :
لاوی لەبار،کۆشك وتەلار
بەزمی نێوشار،
گەشتی دیهات.
سوار بوونی (تویێتا)و(فیات).
چی ترهەیە . هەتا ماوم
نابن ،بەتانەی سەر چاوم.
لێم ون ناکەن ،
کەسوور دیارە.
بەقەد سەر نووکی دەرزییەك،
چی تاوانی ..تاوانبارە.

١٩٨٣ / وەرتێ

★لەگۆڤاری (را پەڕین) ژمارە ٢ خوولی ٢ ساڵی ١٩٨٣ دا بلاّوکراوەتەوە .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دوو پیرەمێرد

پیشکەشە بەشەهید (نازمی حمەی سلێمان) و بە (مام شۆڕش) پیرەسپانی

دووپیرەمێردی برای چەك .

لەنێو قەدی هەورازێك دا،

گەیین بەیەك .

لێكیان پرسی ،

دووهەڤالی ڕێ ی تێكۆشان.

بەو تەمەنە ..

چۆن توانییان،

چەكی بەرگری نیشتمان ،

بكەنە شان .

یەكەم وتی:

من بۆیە سەری خۆم هەلگرت،

چوونكە سەرم

لە(هندرێن)بەرز تربوو.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

داگیر کەران دەیانەویست .

لەدوواچارەکی سەدەی بیست .

بەقاشۆی (شەق)بیکەن بە(گۆ)

چۆن دانیشم ..دەستەو ئەژنۆ.

ئەدی ئەی تۆ ...؟

دووەم وتی:منیش بۆیە

ئەم کەوشانەم کردۆتەپێ.

دڕ بە هەوری ترس دەدەم،

بەرەو قەندیلی بەرخۆدان،

کەوتوومە ڕێ .

چونکە زۆرداران دەیان ویست.

لەدواچارەکی سەدەی بیست.

دەستم لەبازنەی کەلەپچەو

پێم لەکۆت وپێوەن دا بێ.

بناری پیرەمەگرون١٩٨٨

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ماڵوێرانی

دەگێڕنەوە..

لەگوندێکی داوێنی چیا،

لەگەرمێنیێ .

لە(ئاغا) وە هەتا دەگا بە(مسکێن) ێ.

هەرهەموویان ...

دەبنە نیزەی سەرەڕمی داگیرکەرێ.

بێباك لەوەی ماڵی خەڵکی وێران دەکرێ...

بەلاّم خۆیان بەرزەك بانان،بچنە دەرێ.

کەچی کاتێ چاو هەڵدێنن ،چی دەبینن...

کەڵبەی تیژی (بیلدۆزەر)ێ.

ماڵ بەماڵیان وێران دەکات،

کۆشکی کارتۆنی ئاواتیان دەڕوخێنێ.

کەتەپوتۆزیش وەك هەور

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەری ڕووناکی هەتاووئاسمان دەگریٚ،

چەند زەرنەقوتەی نەرم ونۆلٚ...

لەهیٚلانەی گەرم وگوڕدا،دەخنکیٚنیٚ.

بە بەرچاوی هەمووانەوە ،

چۆلەکەیەکی بەهەلٚویٚست ،

ئەو سنووری بیٚدەنگییە دەشکیٚنیٚ.

دەچیتە سەرسوپای دوژمن،

لەسەرسەری فەرماندەوە،

دیٚت ودەچیٚت،

بە ڕقەوە دەجریویٚنیٚ.

★ ★ ★

دەگیٚڕنەوە..

لەگوندیٚکی ویٚران کراو،لەگەڕکیٚ.

لەپالٚ کەلاوە روخاویٚ ،دیٚلٚە سەگیٚ.

لەژیٚر کۆلیتە رماویٚ ،سەر دەردیٚنیٚ.

گووجیلە شیر مژەکانی ،

لەژیٚر زنجیر دا دەبینیٚ.

بەبەر چاوی چەندجاشەوە ،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

سیٚ چوار جاریٚ ،دەنووسکیٚنی،

چی تر خۆی بۆ ڕاناگیریٚ،

بەهەڵپەیەك..فەرماندەكە دەتۆقیٚنیٚ.

سیٚ چوار جار پەلامار دەدات .

تادەیكوژن واز ناهیٚنیٚ .

* * *

دەگیٚڕنەوە ..

لەگوندیٚكی داگیركراو هەنگەلاٚنیٚ.

لەگەلٚ دیزەو گۆزەی مالٚیٚ ،لە دالاٚنیٚ.

شۆفەلٚ وردو خاشیان دەكات ،

دەبیٚت بەهۆی ورووژانیٚ.

ڕەوە هەنگیٚ تووڕە دەبن ،

هیٚرش دەبەن، دانامیٚنن .

چزووی تۆلٚە ، دەچەقیٚنن .

* **

ئەی خەلٚكینە ...!

ئەوەی ئیٚستا ،

جیٚ ی پرسیارو..سەرسووڕمانە،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دەبێ هەمووی بڵێین یەك یەك .

دوا دیواری وشكەكەڵك ..

دووا خشتی خوێندنگاو مزگەوت .

بوون بەكەپەك.

نەزنجیر پسا ...بەنزا ،

نە مرۆڤێكیش لەوگوندە هەستی بزوا ،

وەكوپیاوێكی بەئەمەك.

لەسەنگەری برگری دا

دەست داتە چەك .

١٩٨٩ بناری قەندیل

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

قەڵەم فرۆش

ئەی ئەوانەی لەشێنەیی..
خۆتان بە کەڵە شاعیری
خاکی لەت لەت ، پێناس دەکرد.
ئەی ئەوانەی ..لەژێر نووکی ،
زەختەی سانسۆڕی بێ مۆڵەت
شیعرتان دەکرد بە بەنج و.....
سەری هەزاران هەزارتان،پێ کاس دەکرد.
ئەی بۆ کاتێ،بەرانبەربە زوڵمی زۆردار.
دارو بەردیش ،هاتنە گوفتار.
کەچی ئێوە ،لەبەردەمی تەختی سوڵتان.
لەسای کۆشك ودیوانی خان،
دۆش دامان وکەچ بوو ملتان.
تەنیا و تەنیا.....
بۆ ئافەرینێکی درۆودوو تیکەنان ؟؟!

١٩٨٦ دەشتی کۆیە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ترس

دوێنێ..شاعیرێکی باش بووی.

نەیاری قەڵەمی جاش بووی.

شیعرەکانت وەکوبارووت..

خۆت بزێو و دەم هەراش بووی.

دەیان لاوت لەخەو هەڵسان

ڕێگای شاخیان گرتەبەرو..

بوون بەپێشمەرگەی کوردستان.

ئەی خێرەخۆت بویتە سەربازی(قادسیە)و..

سوپای ئەنفال..؟؟

من دەترسم ڕۆژێ دابێ

ببیت بە خاوەن گۆڤار ودەزگای هەواڵ.

ئێمەمانان بێینە دەرگات..

جەنابت ..دەرمانکەی بەپاڵ.

١٩٨٧

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دیاری

مناڵەکان .. وەرن ، وەرن..!

هەموودیاری خۆتان بـەرن.

دیارییەکەمان..هۆنـراوەیـە.

پێشکەش ئێوەی چەوساوەیە.

ئێوە پێشمەرگەتان دیـــوە .؟

لەڕووی زۆردارچۆن چەقییوە؟

چـەکی بەرگری لــە دەستە.

رزگاری گەلی مەبــەســتە .

بــــەلاّم دژمنی دڕنــد ە .

بەلاّی شــارو شـاخ وگوندە .

خەبات... بـۆرزگـاری گەلە

بژی (یـەکێتی) و (کۆمەڵـە)★

١٩٨٢ بناری خاڵخالاّن

★ئەم شیعرە بەر لەئەنفال لەزۆربەی قوتابخانەکانی شۆڕش

لەسنووری تیپی ٢١ ی کەرکوك لەلایەن منالاّنەوە دەخوێندرایەوە..

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

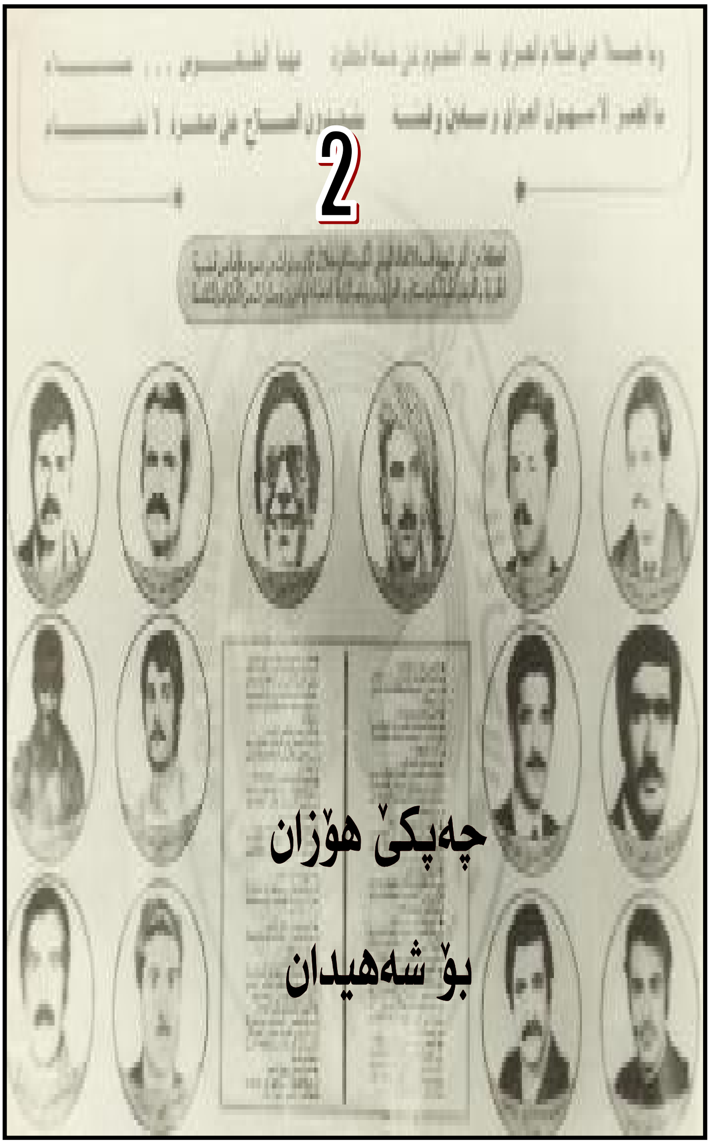

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

داستانی

ساتی

<u>بۆ /شەهیدنامیق نا سراو بە شاهۆ</u>

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

داستانی ساتی

ئەمشەویش وەك دوێنێ شەوێ.

لەبڵند بڵندی شاخەوە،

چاو دەبڕمە چاوی ئاسۆ.

تا ببینم چۆن لەدوای تۆ.

ئەستێرە لەدوای ئەستێرە دادەکەوێ.

بۆ سبەینێ گەڵێ خێراتر لەدوێنێ.

بەدیداری چەوساوەکان شاد دەبمەوە.

باسی داستانەکەی (ساتی) و....

بوخچەی دڵم دەکەمەوە.

پێیان دەڵێم :

فەرموون ئەوە بیلبیلەی چاو،

وەکوکوتاڵێکی ڕەنگین،

خوێنین بووە

دەرگای سینە دەکەمەوە،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

جەرگی کون کون با ببینن،

سۆبای کۆنیان بیر دێنمەوە.

کۆنەبرینیان دەکولێنمەوە.

ئەڵێم: فەرمون ..!

سەر بەم ئاگردانەدا بکەن !

ئەوا شــیعر..قوڵپ دەدا،

وەکو مەنجەڵی سەرئاگر.

دەزانن بۆ..؟

چونکە دیدەم(شاهۆ)یەکی لێوەدیارە

لەئاسمانی (شۆڕیجە)وە دێتەخوارێ.

باڵەکانیماڵئاوایی لەشار دەکەن،

هەموو کەرکوك چاویان لێ یە

(گزنگ) لەنیگای دەبارێ.

چونکەدیدەم لەئاسۆی(خاڵخاڵان)ەوە،

هەتا (حەمرین)..

گرێکی سووری لێ دیارە،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەباوەشی ئاسمانی شین لەپ دەکوتیّ.

باباگوڕگوڕی ئازیزە ،

ئاگر بەربۆتە دەروونی

قرچەی جەرگی دیّ دەسووتیّ.

★ ★ ★

ئەی شارەکەی (ئەسیری)کورد

بەخوشکانم بلّیّ چی تر،

ڕەش نەپۆشن.

خۆرلەزەردە ، بچنە سەربان ،

تەماشاکەن (کونەکۆتر)

چۆن هەناسە هەلّدەکیّشیّ

(قەرەچوغ)و(زورگەزراو)

بوونەتەوە بەشویّنی ڕاو.

هەتا (حەمرین)

لەتاواناجەرگی دیّشیّ.

★ ★ ★

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئەی شارەکەی (دڵسۆز)ی کورد

بەغەمخۆران بڵێ چی تر،

باشەربەتی غەم نەنۆشن .

با بەرگی پرسە..نەپۆشن .

چونکە قەتارەکەی (ڕیشە)

لەبنار (جەول بۆر)ەوە.

سروودەکەی(سەیدبرایم)

لەکەناری (چەمبۆر)ەوە.

بانگتان دەکەن :

بەشوێن پێ ی تفەنگ دا وەرن،

خوێنمان ،ڕێبازمان..

وون مەکەن .

ئەی شارەکەی (شەفەق)ی نوێ

لەدانیشتووانی(چیمەن) ت

پرسیاربکە:

ڕووناکیتان لێوە دیارە ؟

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

پێیان بڵێ:

ئەوە تیشکی هەتاو نی یە،

لەودیوی کەلی (یاروەلی) یەوە

ئەوە(بلاجکتۆر)نی یە،

لەپشت مالآنی(ئازادی)

تەماشاکەن..!

ئەوا بان (شوان) گڕی گرتووە

(ساتی) ...بۆتە (قەلآی دمدم)

نەك داروبەرد..

هەتا ئاسنیش دەسووتێ.

★ ★ ★

ئەی شارەکەی شەقام دیل و...

دەرگای حەوشە مۆرکراوم !.

گرمە گرمە ..؟؟.

ئەوە دەنگی دهۆڵ نی یە .

ئەوە مەیدانی مەشقەکەی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لای قزلّقایەی چۆڵ نی یە.

ئەوە دوورە،دوورە،دوورە.

ئەوە تەپلّی (بی،گەی،سی)

(هیوارِەش) وهاورِێکانی یە،

لەقەد پالّی (شیوەسوور) ە .

روو لە(قازان) و(مۆردخوادە)

خوشکە(شوشە)

تەپلّی سینگیان بۆدەکوتی.

★ ★ ★

ئەی شارەکەی برین وخوێ.

کە بەزیوێك... دژت دەدوێ .

پیّ لەجەرگی توێ توێت دەنیّ،

تۆ پیّی بلّیّ :

ئەی ئەوانەی سەری شۆرِتان ،

بردەوە بەرپیّ ی شاوسولّتان .

دەك نەفرەتی گەلتان لیّ بیّ .!

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بریا بەچاوی نەرمەوە دەتان بینی،

شەهیدەکان چەندبەڕێزن،

چۆن دەخرێنە سەرسەر و شان.

وێنەکانیان ،وەکونیشانەی نەمری،

وەك وێنەی گەورەو سەرۆکیان،

داوە لەسینەو بەرۆکیان .

★ ★ ★

ئەی شارەکەی(زێڕی ڕەش) م.

کە.. ڕوخاوێ...

کەترسنۆکێ،دۆڕاوێ،

لەشەقامی ژێر پێ ی چاودا،

هەنگاو داوێ.

پێ یان بڵێ : ئەی ئەوانەی

دە ستتان چووەخوێنی خۆتان،

نەفرەتی میللەتتان لێ بێت..!

بڕۆن..گوێ لە(ئیزگە..)بگرن.!

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

تا بزانن ..

بەملی وەکوکەوان و،

بەجووتێ چاوی مۆنەوە .

ئەوانەی وێردی زاریان بوو :

((کەم دەژین وکەڵ دەژین))

بەلێنی خۆیان بردەسەر ،

ئەگەر بێت و شەهیدیش بن،

لە خاکی ئازاد دەنێژرێن

تا کوردستان رزگار نەبێت

نارۆنەوە، نارۆنەوە ،نارۆنەوە...

ئەیلولی ١٩٨٥

★ شاهۆ فەرماندەی کەرت بوو لە تیپی٢١ ی کەرکوك لەنەبەردێکدا بۆبەرگری لەپەلاماری هێزەکانی رژێم بۆسەر گوندی (ساتی) لەگەڵ خوشکێك دا شەهید بوون.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

خاك

لەسەر ئارمگای شەهیدێك،
هۆنراوەیەك ..
هە ڵواسرابوو.
کەخوێندمەوە،
وانووسرابوو:
هێندەئەم خاکەپاکەم ..
خۆش دەویست
لەپێناویدا دەبمەوە بەخاك .
بۆبنەبڕی تۆی چەوسانەوە
درێغیم نەکرد
لەدژی ناپاك.

١٩٨٢

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

وەرزێکی نوێ

<u>بۆشەهیدی نەمرجلیل صادق (حاجی هەڵمەت)</u>

سەرەتای وەرزێکی نوێ بوو.

هێشتا پشکۆی خاکی تەزیو

نەکەوتبوو.

هێشتا ڕقی زریان وتۆف وکرێوە،

نەسرەوتبوو.

هێشتا هۆبەی بازی بێریان ،

دەوارێکیان هەڵنەدابوو.

بەهەزاران ئەستێرەی سوور،

بوون بەنەخشی سەرکاشانی،تێکۆشانم.

بوون بەرەمزی،راپەڕین وکۆڵنەدانم .

لەگەڵ یەکەم چەخماخەدا،

لەسەرسینەی تەوارێکی رۆژهەلاتم،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

گوڵێك پشكووت .

(گوڵە) بووبەهەتوانی زامی(زەكیەئەلكان)

بووبە هەناسەی (لەیلا)خان.

گەیشتە لووتكەی هەڵەمووت .

★ ★ ★

سەرەتای وەرزێكی نوێ بوو.

(زەڵێ) و (ناوزەنگ)

پێیەكیان هەرلە(شێنێ) بوو.

(چەكوچ)و(سادر)،

لەگەڵ قوتەی (مامەندە)دا

چاویان لێ بوو.

لە(بلەكێ)وە لافاوێك هاتەخوارێ.

بەرەو(سیروان).

بەرەو(ئەزمەڕ)و(خاڵخاڵان).

بەرەو لای(حەمرین)لەڕێ بوو.

سەنادیدە بەزیوەكان.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

گۆڕهەڵکەنە تۆقیوەکان

لەقوڕی شەرمەزاریدا دەتلانەوە .

لەوکاتەدا،

(حاجیلە)ی کۆت وبەندکراو،

گەردنی بلوورینی شاخی،

زەندومەچەکی هەورازوکەندولەندی

تەوقی دیلیان پساندو

لەسندمی (مۆڵگە)و (ڕەبیە)کرانەوە

★ ★ ★

سەرەتای وەرزێکی نوێ بوو.

چێشتەنگاوی شەشی سێ بوو.

لەبڵندگۆی مزگەوتەکەی(دەروازە)وە

من و(شێواو)..گوێمان لێ بوو.

(عەلی نەبی) سروودێکی دەخوێندەوە :

سۆران..چاوگەی بەرخۆدانە.

بتوێن ..دەروازەی ڕاپەڕین.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

سلێمانی ..شاری هەڵمەت وقوربانی ،

واخەریکی خۆسازدانە .

لەپاڵ (بەردەقارەمان) دا

زەماوەندی سەرهەڵدانە.

سبەینێ نۆرەی (گەرمیان) دێ.

لەدوای هەولێری منارە.

لەدوای (دهۆك)ی خۆڕاگر...

سەرانسەری کوردستانە.

من دڵنیام ..

تاجەگوڵینەی سەرکەوتن..،

لەسەرقەڵای(کەرکووك)دەنرێ.

مزگێنی بێ (مامەڕیشە)

موژدە ئەی (کۆمیتەی ئاگر)

نیشتیمانم دۆزەخی داگیرکەرانە.

سەرەتای وەرزێکی نوێ بوو.

(خاڵەبەخە)و(سەرکەوت)و

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

(نەهرۆقەسرۆکی).

رۆحی هەرسێکیان لەوێ بوو.

لە(قادراوا)پاچی جوتیاری راپەڕیو.

گۆڕی مەرگی چەوسێنەری هەڵدەکەنی.

لەگەڵ گرمەی تۆپ ودۆشکا.

دایکی شەهید،خوشکی شەهید،

دیسان دڵیان ڕادەچەنی.

(کێوەڕەش)سەرچۆپی گرتبوو.

(ئاسۆس) لەگەرمەی زەماوەند.

تاوێك لەخۆشیدا دەگریا ..

تاوێکی تر پێدەکەنی...

★ ★ ★

سەرەتای وەرزێکی نوێ بوو.

روحیانەتی (مەلای گەورە)...

چاوی لێ بوو.

کوڕانی (دەشتی هەولێر)و(باباگوڕگوڕ)

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

نەوەکانی(حاجی قادر)

بەنێوانی(چنارۆك)و(میرسەید)دا،

تیژ تێپەڕین.

چوونەکۆڵی (هەیبەت سوڵتان)

باوەجی..

بووبەنهێنی وبەناونیشان.

(بەفری قەندییان)

یەك یەك پەلی ڕادەکێشان.

(جەعفەر)وتی:

با(جەوهەر)تان لەگەڵدابێ

جەوهەر..جەوهەری دەبان بوو.

جەوهەر..بەگورجی(شەماڵ)بوو.

بەئازایی کاك(خالید)بوو

وەکو(سەرباز)قارەمان بوو.

جەوهەر..

وەك (ئەحمەدقەمبەری)و

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

(ئازادی حەمەی گەمحان) بوو.

جەوهەر وەك (سالارەسوور)بوو

تفەنگەكەی (شەهریار)ی لەسەرشان بوو.

هەر ئەو شەوە..

لەپاڵ دیوارەكەی (قشڵە)

خوێنی سووری بوو بە تۆفان.

بوو بە هێزو وزە وتەكان.

تەخت وبەختی زۆردارانی

لە ڕەگ وڕیشە هەڵتەكان .

★ ★ ★

سەرەتای وەرزێكی نوێ بوو .

(كۆسرەت)و(سەفین)پێكەوە،

(دێدەوان)یش ئاگای لێ بوو.

(قەلاَ) مزگێنی ڕزگاری

(پایتەختی هاوینە)ی پێ بوو.

لە(كەسنەزان)

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

چەند تانگێکی دوژمنی ساویلکەو نەزان
هەر کە لەجادە.. ترازان .
وەکو کیسەڵ،
چۆن بخزێتەکۆنەچاڵان،
کەوتنە بەر دەستی منداڵان.
هەر ئەو ڕۆژە..
پەیکەری کارتۆنی ڕوخا،
لەبڵندگۆی مزگەوتەکەی (خانەقا)وە،
لەسەر(منارەی چۆلی)یەوە،
جاڕی ڕزگاری شارماندا،
بڵند بوو، ئاڵای شەکاوە
تەوار... (داڵ) ی هێنا خوارێ،
لەگەڵ هەواڵی سەرکەوتن
تاجی سەروەری ئەم شارەش ،
نرایە سەر (خەجە باوە).

★ ★ ★

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

سەرەتای وەرزێکی نوێ بوو.

هۆزانێکی (بەرەنگاری)م،

بروسکەیەکی بەپەلەی،

بۆمەکۆی(بروسك) پێ بوو.

کێ دەزانێ لەوکاتەدا،

رۆحیانەتی(حەکیم حەمەڕەش)

لەکوێ بوو.؟

(مامەپیرە)گێڕایەوە:

ئاوارەکان..لەئۆردوگاولەشارەکان .

موژدەی سەرکەوتنیان پێ بوو.

(حاجی هەڵمەت)چۆن جارانی،

بەگڕی سوور..

هەوری ڕەشی شەقار دەکرد.

ئەمجارەیشیان چاوم لێ بوو

لەگەڵ شەپۆلی میللەتدا

شێخی چۆلی رزگار دەکرد...

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئەمجارەیشیان،

لەگەڵ لاوە عگیدەکان،

لەگەڵ پیرە ڕەشیدەکان،

لەگەڵ خزم وکەسوکاری شەهیدەکان.

تفەنگی تۆڵەی سوار دەکرد.

★ ★ ★

سەرەتای وەرزێکی نوێ بوو.

(بنەسەراوە)..ئاگردانی ڕاپەڕین و،

مەکۆی(سرك)و(بروسك)ی لێ بوو.

ئێوارە بوو..

شانە ،شانە، ...کۆبوینەوە.

هەرپێشمەرگەوچەندنوردێك نان .

لەگەڵ پشتێن وفیشەکدان.

شەتەك دران.

بەرێ کەوتین..بەرەو مەبەست.

لەگەڵ گڕی(بابەگوڕگوڕ)،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەگەڵ(کانی دوومەلاَن)دا پەیمانمان بەست.

هەر ئەوشەوە ،

سەدان پێشمەرگەلەرێ بوون.

رۆحیانەتی (مەلائاراس)و(مام برایم)..

لە(هۆکاشە)چاوەرێ بوون.

(تەپە)وەك جاران بەئاگا..نەنووستبوو.

(رەحیم ئاوا)...

تەنووری مەرگی داگیرکەری داخستبوو.

بۆیە منیش لەسەر(کەلی یاروەلی)یەوە

هاوارم کرد: هۆهۆ مێژووی پڕشانازی.

دیسان موژدە!.مووژدەبۆخەڵکی بارمتە ،

بۆکەس وکاری(ئەنفال)وبۆزیندانی.

پیرۆزبێ واجارێکی تر

(کەرکووك)ی قیبلەی کوردستان.

دێتەوە ئامێزی دایکی نیشتیمانی.

★ ★ ★

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

سەرەتای وەرزێکی نوێ بوو.

بەرلەنەورۆز

(ئەسیری) لە(شێخ محی الدین)بوو.

موژدەی رزگاری (شۆڕاو)و

(سێکانی)و(بەرتەکیە)ی پێ بوو.

ئیتر رۆحیانەتی پاکی،

شیعرەکانی،

بوون بەسروود،

بوون بەمارشی گڕێکی سوور.

شار .. ڕاپەڕی،

ئالأی(کۆمیتەی ئاگر)یش شەکایەوە.

چەپکەگوڵی سەرکەوتنیش ،

لەسەر سەری بەرزی قەلأنرایەوە.

لەبەر ڕوناکی ئاگری ئەو نەورۆزە،

دیسان مێژوو بەخوێنی سوور نوسرایەوە.

★ ★ ★

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

سەرەتای وەرزێکی نوێ بوو

(مەلای لالۆ) لەتۆبزاوا چاوی لێ بوو.

سەدان گەوجی زراوتۆقیو،

لە(حەمرین)ە وەئاودیو بوون ،بەرەو ئەودیو.

تەرمی(حاجی)یش بۆ(بیبانی)گەڕایەوە.

ئەم بەهارە بۆیەبەهارێکی کورت بوو،

دیسان ڕەشەبا هەڵی کرد،

نێرگزەجاڕو(چیمەن)ی کردبەخەزان .

لەوکاتەدا..شیعرێکی نوێ بووبەداستان.

بووبەڕۆمانێکی گەورە،

بەشاکارێکی مەزن وبەمێژوویەکی کەڵگەت.

خەڵکی(کەرکووك)ی ڕاپەڕیوو،

پێشمەرگەکانی(بروسك)..

هەمووناویان لێنا (هەڵمەت)★

١٩٩٢ رانیە

★لەساڵی ١٩٩٢لەبیرەوەری ڕاپەڕین دا لەشاریرانیەو لە١٩٩٩

لسەرپەیکەریشەهیدحاجی هەڵمەت لەشاری هەولێرپێشکەش کرا

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

کرا سی گڕ

بۆ (زەکیەئەلکان) کچە شەهیدی باکوور

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئێوارەبوو،خۆرلەزەردە.

خوشکە(بەیان)م پێ ی وتم :

هەر ئێستاکە ..

گوێم لەنرکەی دروشمێك بوو

لەدوورەوە.

گوێم لەزریکەی هاوارێك بوو

لە (دیاربەکر)ی باکورەوە :

.من دەبمە قوربانی گەلم ،

بەکراسی گڕی سوورەوە .

من کچە کوردم ،چەوساوەم....،

من هەرگیز ترس ناناسم.

دەبمە کۆترو هەڵدەفڕم ،

تا لەوەرزی خۆشەویستی

تا لەئاسمانی نەمری،

بچمە ڕیزی (لەیلا قاسم)

١٩٩٠/٤/١ نەغەدە

★ئەم هۆزانە لەگەڵ بلاْوبوونەوەی هەواڵی شەهیدبوونی کچە کوردی باکوری کوردســتان (زەکیەئالکان) دا نووسیم و لە گۆڤاری (کرمانج) بلاْوم کردەوە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بورکان ★

(١)

ئەمشەو لەخەوما شەهیدێك،

لەگۆڕەکەی هەڵسایەوە،

کەهاتەوە.

لەهەڤالآنی پرسیاری کرد:

کێ دەتوانێ ولآمێکم بداتەوە ،

کەقارەمانێك ئەم خاکە،

بەخوێنی خۆی ئاو دەدێرێ.

کێ دەزانێ دڵی دۆست وئازیزانی ،

لەپاش خۆی،

بەکێ دەسپێرێ؟؟.

١٩٨٣

★شەهید (بکرعزیز) کۆیی رۆژی ١٩٨٦/٩/٢لەشەڕەکانی(قەیوان-ماوەت)شەهیدکرا،

لە ١٣ /١٩٨٦/٩ لەچلەکەیدا لەگوندی(قازبەگیان)ئەم دووچەپکەشیعرەم پێشکەش کرد.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

(٢)

لەولای کۆڕەنگ

لەپاڵ قەیوان

(کانی گەوەرە) م بەچاو دی

فرمێسکی لەچاو دەچۆڕان..

پرسیم:

تۆبۆکێ دەگریێی؟

وتی لای خەمزە و دووبرا

(مام برایم) کاروانێکی خستە رێگا

لەم قۆڵەوە،

لەپێش پێشی هەموانەوە

کورێکی دی (حاجی قادر)

کاکە(بەکر) بوو بەچرا.

١٩٨٦/١٠/١٣

قازبەگیان

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

مەرگی هەڵۆ

بۆچلەی شەهیدکاکەمەد حەمەصاڵح ناسراوبە (خاڵەبەخە) و هاوڕێکانی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

زەڵێ .. ئەی قەلاَکەی دوێنێم،

ئەی مەکۆی ئەمڕۆ وسبەینێم!!.

بەبیرت دێ..؟

ئەوسای شیعرێکی ئاوارەم

بووبەمیوانی دیوانی

چەندتاشە بەرد و دەوەنێ.

هەڵۆکەی خاڵخالآن وتی:

من لێرە ئۆقرەناگرم،

پەلی تفەنگێکم دەنێ.

هەرعاشقەکەی جارانم..،

دەرۆمەوە بۆمەفتەنێ.

★★★

قەندیل ئەی هەواری شۆرشی نوێ

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەخۆراگری(سادر)
بەسەربڵندی (چەکوچ) سوێندت دەدەم،
بەبیرت دێ....؟
ئەوسای شیعرێکی یاخیی بووم،
بووبەمیوانی کۆڕی بەرسێبەری دارەبەنێ.
هەڵۆکەی خاڵخاڵان وتی:
من لێرە ئارام ناگرم...
وەرن دوو (ڕومانە) م دەنێ.
ئەگەرئەمجارە خوایاربێ
بۆژوانی خۆشەویستانم...
دەڕۆمەوە لای (هەنارە)،
دەچمەوە پشتی (چیمەنێ).

★★★

کێلێ.. بەلووتکەی بەرزی(بڵفەت)و
بەمێژووی(فقێ ئەحمەد) سوێندت دەدەم
بەبیرت دێ..؟

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئەوسای دەستە کەی (کاك غەریب)⋆

ئامادەبوون بپەڕنەوە لەگۆمی خوێن.

ئەوسای تەتەری پارتیزان

دزەی دەکرد بۆ(شارستێن)...

هەلۆکەی خاڵخاڵان وتی:

ئەگەردوژمن گوڵزارەکان بسوتێنێ.

لەجێی هەربنەدارمێوێ،

مینێکمان بۆدابچێنێ.

من لێرە ئارام ناگرم...،

فێری ڕاوە کارمامزم..!!

دەڕۆمەوە بۆگەرمێنێ.

چەمی رەزان...!

بە(ئەشکەوت)و بنکەی (مامە) و

بەقەلاَی (چوڵنگی) و بەرزی ،

بە تاڤگەی بەخوڕی (باڤڵ)،

بەشوێنەوارەکەی (زەرزی)...

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

سوێندت دەدەم..بەبیرت دێ؟

هەواڵ وتی:

بکوژانی (مامەریشە)و(حەمەغەفوور).

لەگەڵ سوپای ئەنفالچی دا..

بۆکێومالّی کوردستانم،نزیك ودوور.

دەربەند دەربەند،ئاسۆ ئاسۆ.

دەگەڕێن بۆهەڵگرتنی شوێن پێی

(ئاوات)و(ئاکۆسوور).

★★★

خاڵخاڵان !

ئەی پشت وپەنای لێقەوماوان،

بەمەزاری(ئۆمەرمەندان)

بەچاوگەی هەردووشیوەسوور

سوێندت دەدەم ،بەبیرت دێ..؟

ئەوسای شیعرێکی ئاوارەم

بووبووبەگڕی نەورۆزو...

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەولووتکانەوەدەسووتا.

ئەوسای(ئەحمەدبەگ)شەهیدبوو...

(عەلی صالّح)دوا فیشەکی

لەتەویّلّی خۆی داکوتا.

(مەلائاراس)بەزیندوویی

راکشابوو لەتابووتا.

هەلّۆیەکی بالّ بەستراوت

هاواری کرد:بەشاهید بن .. !

بەردوداری ئەم هەریّمە،بەشاهیدبن.

لەکاتیّکدا..

ئیّمەهەموومان شەلاّل بووین،

لەبەربارنی شەست تیرو

چەخماخەوگڕی نارنجۆك.

لەکاتیّکدا تفەنگەکەم

برِبرِەی پشتی شکابوو..

هەڤالّەکەم..سینگ وبالّیّکی پیّکرابوو،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هەڵی دەکێشان (فڕفڕۆك).

چاوم لێبوو تەپڵەڕەش و خۆفرۆشیك

گازیان دەکرد:

وەرنەوە خۆتان تەسلیم کەن،

ناتانکوژین..!

سوێند دەخۆین بەسەری سەرۆك..!!

★★★

دێدەوان..!

ئەی ئاسۆی رونی خۆرەتاوی(گردەڕەشە)

بەکۆتەڵی پیرەدارەکەی جارانت!

بەسالآنی ئازایەتی وبەرۆژانی تۆپبارانت.

بە(بێستانە)وبە(قەشقە)کەی شەهیدانت؛

سوندت دەدەم..

ئاگات لێ بوو؟

ئەوسای شیعرێکی ئاوارەم

لەگەڵ کاروانی شۆڕش دا

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەسەرتەیمانی ئاگردا..پەڕینەوە،

چلۆن شکۆمەندی (قەلاّ)....

لەتۆڕوداوی خیانەت،

لەتەپکەی پیلان دەربازبوو.

بەبیرت دی؟

ئەوشەوەی شەوی جوامێری و..

شەوی خۆکێشانەوەی شێرو

هاوڕێیانی(کاك رێباز)بوو.

ئەوشەوەی تاریکەشەوبوو

گاردی کۆماری دڕکەزی و

زنجیری تانگ بەردەباز بوو.

هەلّۆکەی خالّخالاّن وتی:

ئێمە (ئەنفال)نەی بەزاندین.

کارەساتەکەی(هەکاری)،

چەکی کوشندەی (کیمیاوی)

نەی روخاندین.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

چۆن ئەمڕۆکە

دوای هەزاران شەڕەچەپۆك.

دوای خەزانی سنەوبەرەسەوزەکانی

بەردەم تەلاری (پەرلەمان)

بەپیلانی پووچ ونەزۆك.

جارێکی ترکۆڵ دەدەین و...

دێینەسەرچۆك..!!

★★★

باغچە..!

ئەی دەستەخوشکەکەی(سەفین)

بە(کەرکوك)وسەدان خۆزگە.

بەمەزارەروخاوەکەی (شەهیدفاقە)

بەشەهیدانی (چەمرگە)

بەنەبەزینی پێشمەرگە....

سوندت دەدەم

ئەوسای شیعرێکی بەرگری ناوسەنگەرم،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هاواری کرد:

من دوابزەی خۆراگری (مام عومەر)م.

من وەرەی(ئومێدکەرکوکی)،

من (کاك هیوا) ی تێکۆشەرم.

ئەوچرکەیەی رۆحیانەتی (فاروق جەبار)

وەکوشەپۆل وبروسکە...

وەك گەردەلوول.

لەئاسمانی نەمری داتۆماری کرد

(پێنجی ئەیلوول).

تۆپێم بڵێ ! چاوت لێ بوو...؟

پارتیزانەکەی دوای (ئەنفال)،

هەڵۆخاکییەکەی (شێخ بزێنی)

بەرەوکام ئاسمان ...

کۆچی کرد..؟

١٩٩٦/١٠/١٥

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دووانە

لەشێنێ دا

لەپاینی (مامەندە)ی هەناسەسارد.

پۆلێ شەهید،

چەند ئەستێرەی داچۆڕاویان.

بەخاك سپارد.

لەشێنێ دا

لەپاڵ سایەی پیرە دارێ.

جووتێ ڕەش پۆشی دڵسوتاو

هەردوو ..لەپشتی مەزارێ.

بەدەم هەنسك و ژانەوە .

بەدەم قوڵپی گریانەوە.

دەیکەن بەشین وهاوارێ.

بۆنی خۆڵ وگڵکۆ دەکەن ،

هەردووکیان ..

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەڵێ،هەردووکیان بەجارێ:

(ئەمە ..گۆڕی شێری منە...)

لەوکاتەدا..

پیرە مێردێ دەست بەگۆچان.

بێئەوەی کەسیان بناسێ.

بەدیاریانەوە دەتاسێ.

ئەڵێ : ڕاستە..،بەڵێ ڕاستە...

لەبەر ڕێژنەی بارانی گڕ،

بەناچاری...

دووشەهید مان پێکەوە ناشت.

شێنێ ١٩٨٣

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

چەك وتۆڵە

بۆ \ شەهید مەلائەکرەم سارتکی هاوڕێم

(هەورێ) ووتی :

من شەهیدم باش دەناسی ،

وەکو لووتەم .

(قەندیل) ووتی :

لەمێژایە من چەپەری ئەم میللەتەم.

(دێدە وان)یش زریکاندی:

وەرن تەماشاکەن (قەشقە)م.

چۆن بۆتە تەم .

(زێ ی بچووك)یش شەپۆلی دا

ئەی نابینن...؟

چۆن خوێناوی بووە (شەرغە)م .

لەو کاتەدا ....

چەکی هاوڕێکەی نالاندی ،

بۆ سەندنەوەی (تۆڵە) ی (ئەکرەم)

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ژیلەمۆ

بۆ/ شـەهیـدی فـەرماند ە مامەڕیشە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ژیلەمۆ

هەموو جارێ...

کە ئەستێرەیەکی سوور ،

بڵند بڵند ...

لەئاسمانی دڵسۆزییەوە

دادەکشیٚ، دێتەخوارێ .

هەموو جارێ ...

کەهەڵۆیەکی بەرزە فڕ

شەلاڵ لەنێو خوێنی سووردا

لە لووتکەوە بەرەو بنار ،

بەخوڕ وەك باران دا دەکا

لە بانیژگەی هەموو ماڵێ،

لەسێبەری گشت دەوارێ.

لەم کیشوەرەی دڵی مندا

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

له هەموو گەڕەك وشارێ.

لەم ولاّتە یەخسیرەدا ..

لافاوی تۆڵە هەڵدەستێ،

رق دەبارێ...

★ ★ ★

بۆ جێت هێلاّین...؟

بۆنێو خەرمانی داگیرکەر

تۆ پشکۆ بووی .

بۆڕاوی قەلە ڕەشەکان،

هەڵۆ تۆ بووی.

تۆ پێم نالێ ی چۆن ئا وا زوو

دەستخەڕۆ بووی .

نەدەبوو وا ..دوژمن باخۆش ،

ئێمەیش سرکەی ،

گیانە خۆتۆ ژیلەمۆ بووی .

ئاخر کەی تۆسەرەڕۆ بووی...؟؟

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

* * *

بۆ جێت هێلاێن ؟

خۆتۆ بازووی توندوتۆڵی

ڕەنجدەران بووی .

خۆتۆ بزەی سەرە لێوی ،

منالأن بووی .

خۆتۆ مۆتەکەی سەر دڵی

لەشکری داگیرکەران بووی .

تۆ کوڕی شاخ و سەنگەر بووی ،

کەی شایستەی فریودان و

نێچیری تۆڕی درۆ بووی .

* * *

بۆ جێت هێلاێن.. ؟

خۆتۆ ئاوا ...

زۆرخەم ساردو زەبوون نەبووی .

خۆ تۆ ماسی نابەڵە دی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دەریای عیشق وئەزموون نەبووی.

تۆبۆ (گەرمیان)..

وەك(بەمۆ) بووی.

تۆ ڕێبوارێکی وێڵ نەبووی

تۆ پیاوێکی کەڵەك بازو..

بەفێل نەبووی .

تۆ پەروەردەی وڵاتی وەفا...

تۆ جوامێرو شارەزا بووی.

ئاخر خۆتۆ زۆر ئازا بووی.

دەپێم بڵێ چۆن وائاسان ،

کەوتیتەنێوتۆڕی پیلان،

مەگەرگیانە،تۆپەیامبەری ئاشتی و

گفتو گۆ بووی.؟؟

١٩٨٥ شێخ بزێنی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

داستانی ڕزگاری

<u>**بۆ/ شەهیدی نەمرحەمەزیاد مەغریب (مەلائاراس)**</u>

ڕێچکە بە ستن ...!
یەك یەك،دوو دوو .
ڕێگا ببڕن دەی کاکە زوو،
کەرت کەرت ،تیپ تیپ...
بەڕێ کەوتین.
لەسەد..ئاسۆگە سەرکەوتین .
لە(دابان)ەوە دەرکەوتین.
هەنگاو هەنگاوکەوتینە ڕێ.
بۆتۆماری داستانی نوێ.
تا مزگێنی بگەیەنین ،
بە گوێچکەی خەڵکی شارو دێ.
لەو کاروانی سەروەری یە...
کە خێڵمان چوو بەرەو کوێستان.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

چاومان گێڕاهەتا ژیلوان.

دیار نەبووی؟!!.

کەرێبواری،

دەهاتەسەری لەخواری.

ڕێمان دەگرت بۆ پرسیاری....

وەلامەکان ..

بەئاشکراو بەنهێنی

هەرئەوەبوون ،

کە تۆ کەنەفتی برینی.

بروسکەی ئاسمان وزەوی بەری کران:

هاوری ...لەخواری نەمێنی !.

لە شارباژێڕ تا قەرەچوخ

لە شێروانە وە تا کاروخ .

کات وشوێنی دیاری کراو چاوەڕێ بوون.

شەوهات، رۆژهات ...

تۆ نەهاتی ،

هەر خۆت مابووی لە (شێخ بزێنی).

★ ★ ★

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

مێژوو لەخاكى(بابان)دا

داستانى واى نەنووسيوە.

شارى هەڵمەت وقوربانى....

قەت ..نەبەردى واى نەديووە.

هەر ئەوشەوە

لە(ئەزمەڕ)ەوە تا(گوڵێ)...،

بەردى ...دارى .

بۆسەندنەوەى خوێنى شەهيد..

لەگەڵ پێشمەرگە بەشدار بوون،

لەمەيدانى فيداكارى.

بەلاّم سەد داخ ومخابن...

كەلێنى ئێوە هەر ديار بوو،

لەنێو داستانى رزگارى.

ئاى لەو شەوە ...

لەسەر(دووبرا).

لەو كەڵكەدا (مام برايم) شەهيدكرا.

دەنگێ وتى:

چۆن چۆن ئاراس بەجێ ماوە.؟

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بۆبەیانی ،

کاتێ تەتەرگەیشتەجێ

لەنامەیەك داهاتبوو:

لە(شەوگێڕ) ی شەهیداندا

لەپاڵ(هەمزە) و(مەلاجەوهەر)

دوا سەنگەرت بۆلێدراوە.

دەپێم بڵێ،

کەی ئێستاوەرزی کۆچت بوو،

بۆ..نامەی ماڵئاواییت نەنارد؟.

بۆ بێ پرس بەجێت هێشتین ؟؟

کێ شك دەبەم ،

خۆکەسیی کەم نایەتەیاد.

تۆ ڕۆیشتی ...

سەفەرت خێر

ئەی هاوڕێ ی لەدڵاشیرین .

من دڵنیام ..

خۆ جاری تر ناتبینمەوە،

مەگەر لەخەودا بتبینم .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەڵێن دەدەم ..لەپاش مەرگت ..

دۆستانت فەرامۆش نەکەم .

گڕی بڕوات خامۆش نەکەم .

لەجیاتی تۆ..

تێرچاودەبڕمە نێوچاوی،

(بنار)و کاکە (ئاراسن).

با هەژارانی گەلەکەم دەڵێم،

پۆستەری تۆ و مامەڕیشە....

بەبرژانگی چاوەکانما هەڵبواسن.

هەردوو دیوی مەدالیاکەم ،

دوو وێنەی ئێوەی لێ دەدەم ،

تا گەورەو بچووك ببیبینن،

دوو (گیڤارا) ی کورد بناسن .

ئەوا ئێستا لە پشتی (هەناران)ەوە.

لەداوێنی (قزلەر)ەوە

لەژێررەحمەتی کیمیاوی و

بەدیارغەمی یارانەوە .

روو دەکەمە زەحمەتکێشان...:

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دەست لەنێو دەست ،

دەڕاپەڕن...!.

دوژمنانمان ..وڕن،کاسن.

ئەگەر ئێوە یەکگرتوو بن،

بۆدڕکی چاوی ناحەزان ...

هەمووتان (ریشە)و(ئاراس)

نیسانی١٩٨٧ هەناران

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دوو چەپکە شیعر

بۆ/ شـەهید (قـاســم محمدکۆیی) هاوڕێم

لەو رۆژەوە ...فاشیستەکان ،
گوڵزارەکان ...دەسووتێنن .
خەڵکی ئەم وڵاتەی ئێمە ،
بۆ سەر گڵکۆی شەهیدەکان ،
شیعر دێنن .

(١)

هەر دوێنێ بوو
سلێمانی گوتی :کۆیـە !.
لەپاڵ گڕی (باوەگوڕگوڕ)...
،چەخماخەیەك بەدی دەکەین ،
ئەوە کوێ یە ؟؟.
کۆیە گوتی :
ئەوە گڕی (ئار پی جی)یە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئەوە شالاْوی دەروونمە ،
بۆ شەهیدان کلْپە دەکات...
ئەی هەست ناکەن بەو بۆن سۆیە .
هەر ئەمرۆکە ...
زوو بەیـانی .
کۆیە ووتی : سلێمانی !!
دەزانین تۆ خاوەنی(گردی سەیوان)ی .
لە سەیواندا،سە دان مەزار
ئارامگای قارەمانانە ،
ئێوە ...وەرن ...!
تەماشای (قازبەگیان) م کەن .
ئێوەش وەرن ..
سەردانی دێی (کاولان) م کەن.
هەر گوندێکی ئەم بنارە.
هەر گۆڕستانێك لەم شارە .
سەیوانێکە ...

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

(٢)

شەوێکی ڕەش وتاریك بوو.

(هەیبەت سوڵتان)

هەر لە(کەڵکی قەیوان)دەچوو،

تووڵەڕێ ی نێوان گوندوشاخ ،

وەك جارانی من و نەنکم ...

پێشمەرگەی دابوو بەشاندا

لەخوارەوە ،لەپێدەشت وبنارەوە .

بۆ بان دەچوو .

بەسەر کەوتین ،

بەبێڵ وپاچ ،بەسونگی ودەست .

چەند سەنگەری نوێمان هەڵبەست .

گوێمان هەڵخست ...گڤەگڤ بوو ،

بەچپە تێیان گەیاندین ،

لەشارەوە ...پۆل پۆل ئاگر ،

لەگەڵ هاڕەی رەشە با دێ.

تێ گەیشتین ...

هەر کەپکەشاخ ودەوەنە ..

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەلادا دێ.

سەنگەرەکان وەك پۆلاّ بوون

دوژمن لەئاستیان کلۆڵ بوو.

سەد مخابن ...!

هاوڕێ ی شەهید،

کەسەیری ئەملا وئەو لام کرد،

جێ ی سەنگەرە کەی تۆ چۆڵ بوو .

۱۸ /۱۱ /۱۹۸٦ خەرابە

⋆شەهید قاسم محمد کۆیی لەساڵی۱۹۵۹لە کۆیە دا چاوی بۆژیان هەڵهێنا بوو، لەساڵی۱۹۸۰دا لە(پیرانەڕەش) برایەکی بەناوی (دڵشادمحمد) کۆپتەر شەهیدی دەکات.هاوڕێ قاسم ناهێڵی چەکەکەی بکەوێتە زەوی، لە تیپی ۹۳ی کۆیە دەبێتە پێشمەرگە ی (ی.ن.ك) تالەشەوی ۱۰ -۱۱ /۱۰/۱۹۸٦لەکەلی سێکانیانی کەرکوك شەهید دەبێت..

ئەم شیعرە لە ۱۹۸٦/۱۱/۲۰ لەچلەی شەهیدی نەمر دا لە (کاولان) خوێندرایەوە .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

پەیامی

شیلانەوشەکرۆك

بۆ/ شەهید سید جوهر وهەڤاڵەکانی

لەم وەرزی گەڵاڕێزانی هۆزانەدا ،

(سیروان) ی شیعرێکم وتی:

لەبەهەشتەکەی(گۆران)دا،

لەشارەزوور .

لەو هەرێمەی....،

ڕۆحی هەزاران (عەزیز)*ی

تیاهەڵوەری،

بوون بەکۆی نوور .

چاوم لێ بوو ..باڵندەکان ،

لەسەر مەزاری چاکێکی شیرەمەڕی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

پۆل پۆل کەپرۆکەیان دەکرد،

دەروێشەکانی خاك وخۆڵ ،

لەدیوانەکەی (نالّی) دا

دەخوولانەوەوەك فرِفرِۆك.

عاشقانی رێبازەکەی کاکە(فازڵ)★★

بۆ گەرم کردنی کۆرِەکەی ،

وەك دڵسۆزانی(عاشورا)

سینەیان کردبوو بەدەف و...

تەپڵی سەریان گرمەی دەهات،

لەگەڵ چەپۆك.

لەم پایزی هەڵوەرین وخەزانەدا

(سەفین)ی شیعرێکم وتی:

لەو دەڤەرەی (شوانە)و(ئاکۆ)،

بوون بەدووئەستێرەی سوورو.

چوون بۆ ئاسۆ.

(کانەبی)و(ستار)و(مەهدی)یش

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بوون بەسێ موریدی (صافی)

چاوم لێ بوو بەرێبازی رەنجدەراندا.

بەرەو (کاوانیان) رۆیشتن،

بوون بەپۆلێ قارەمانی مێژووی(سۆران)

بوون بەپاڵەوانە ئازاکەی

نێو داستانەکەی (حەمەدۆك).

★★★

لەم وەرزی پەلەی خوێنەدا

(هەورێ)ی هۆزانێکم وتی:

ئەگەر ئێستا ئێوەیش وەك من،

گوێتان لە زریکەی(خانزاد)و

لەنەواری ئەشکەوتەکەی(خرواتان)و

لەلاوکەکەی(کاوێس...)دەبوو

ئێوەیش وەك (بەنی هەریر)و،

وەك سێ دۆلاَن...

نەفرەتتان لە خائین دەکرد،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

نوێژی رێزتان دادەبەستا....

بو (مەلانەجم) ی فەرماندەو

بۆ شێخە ردێن سوورەکەی ،

(شارباژێڕ)و (قەلآچۆلان).

★★★

لەم وەرزی گەردەلوول وداستانەدا

لەم گەرمیانە وێرانەدا .

شیعرێکی (ئەنفال)م وتی:

ئەگەر ئێستا ئێوەیش وەك من

گوێتان لەناڵەی(چیمەن)و

چاوتان لەنسکی پیرێکی،

دێی (لەك)دەبوو

جادەتان ووت:داستانی سەوز ..

کالآیەو بەقەدبالآیە.

وا دایکێکی جگەر سووتاو ..

هاوار دەکات : تەماشا کەن!

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بە(دەربەندیبازیان)ەوە.

بەسەر(شاخەسووران) ەوە.

بەسەربەردی (کەڵەکی باڵەیان)ەوە.

شاڵە سەوزەکەی یەکێتی ...

پشتێنەکەی (سەیدجەوهەر) م .

با دەی شەکێنێ ... ئالآیە .

لەم وەرزی کۆڵ نەدانەدا .

لەمەڵبەندەکەی(شیهاب)و(ئارام)ەو.

لە ولآتی...

(سەدو هەشتاو دوو هەزار)

غەم و زامەوە.

منی دێوانە خەریکم،

حاڵی هوزانێ دەمگرێ،

بۆ (پێشمەرگەو)وبۆ (سەید...)و

بۆ (جوتیاروشێخ و مەلا)م

بۆ(سیامەند)و بۆ(باران)و....

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بۆپۆلێ (بانی مارانی)و

بۆ(حەمە عەرەبی)★★★برام.

بو ئەو خوێنە خاوێنانەی،

لە سەنگەری بەرگری دا ،

تنۆك،تنۆك.

رژانە بن داری هیوای کوردایەتی و

بەرسێبەری سنەوبەرو..

داری شەکرۆك.

١٩٩٧/١١/٢٧

★سەید جەوهەرو عەزیزمامەلێسی و فازڵ شیرەمەڕی و

حمەعارەب و چەند هەڤاڵێکیان پێکەوە شەهید بوون.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

چاوەڕوانی

بۆ/شەهید (عبداللەأحمد خەرابەیی)

کەبەزیندوویی لەکۆپتەرفڕێدرایە خوارەوە..

کە لیوانی لێوەکانی
پڕاو پڕی خەندە دەبوو
بۆ پەنجەرەی دڵی هەمووئازیزانی
وەکو سروەی بەرەبەیان بوو.
چۆن دەرگای ماڵیان بۆ میوان ئاوالآبوو.
ئاواش دڵی،
گۆڤارێکی بەردیدی خۆشەویستان بوو.
فەرموو فەرمووی ،
وەك خۆی جوان بوو.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

کە دوو هەڵۆی چاوەکانی

بۆ ئاسۆی دووریان دەڕوانی.

دوندی ئاواتی ئاشتی بوو،

چونکە تەنیا لەوسایەوە،

دەگەیی بە کامەرانی.

لە مێژابوو..

لە گەڵ خۆشەویستەکەی دا ،

هیواو ئاواتی هەردووکیان ،

ئاوێزان بوو

ئای ناخۆشە چاوەڕوانی !

هەموو جارێ

کە مەلی خەیاڵی دەفڕی

ڕادەچەنی،

پێدەکەنی :

(ئۆخەی بۆ ڕۆژی خوازبێنی،

خۆزیا ... بۆ ئەوکاتە خۆشەی ،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لە بەردەرگایماڵەکەمان،

شایی وگۆڤەند وزەماوەند

بۆ گوند دەبێ بە مزگێنی)

کێ دەیزانی؟

ئەو سایەیەی کەهێلانەی نیازیان بوو

ناحەزان دێن،

دەیکەن بە سووتوی ئاگریان.

کەی ڕەوایە ؟

ئەو (نازدار)ەی

بە تان وپۆی بیری ووردی

سەدان تەونی دەهۆندەوە

پێکەنینیان کرد بە گریان.

★★★

شەو تەواوی ڕاکشابوو،

هێشتا بۆکازیوەی بەیان

زۆری مابوو،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هێرش، هێرش،

دەنگە دەنگ لەگوندپەیدا بوو

لە ماڵ دەرچوو ، بەپەلەپەل

لە گەڵ سەدان ئاوارەی تر،

پەراگەندەی کێوەکان بوو.

تاریك وڕوون،چاو لێك نانێ،

شانی دەنێ بە قەد شانی شاخێکەوە

بە نیازی حەسانەوە

کە ڕۆژ لە" سارا"وە هەڵدێ

پەنا دەبا بۆ ئەشکەوتێ

بە مەبەستی حەوانەوە.

هەر ئەودەمە،

لە هەرچوار لای سنوورەوە.

لە خۆرهەڵات وخۆر ئاوا و

لە باکوور وباشوورەوە.

لە نزیك و لە دوورەوە،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

وەك سوپای تاتار ومەغۆل
بەر هەڵدابن لە هەردە وچۆڵ .
شەمشەمەكوێرەی(كۆپتەر) یان،
ڕەو ڕەو ، پۆل پۆل ،
دەبارێنن،سەگبەچەو زۆل
پاش نیوەڕۆ دەدۆزنەوە،
قارەمان وهیوا بە كۆڵ.
چوار كەناری تەیمان دەكەن
هێرش لە سەر هێرش دەبەن
تا ماسولكە و تا مەچەك و ..قامكەكانی.
توانای گرتنی گۆی مەمەی چەكیان دەبێ
لە تاو نركەی تۆقیان دەچێ،
هەتا دوا بەردی كەلەك ژەن،
بۆ ئەو چەپەر وپەنابێ .
شاگردەكەی(مامەڕیشە)و
(نەعمانە گۆج) شێلو نابێ

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

کە مووشەکیش،

وەکو ئاواتی دێرینەی

دارو پەردوو بەسەریدا دەڕوخێنێ

ژار وبارووت بێنی دەگرن،

ئەشکیش چاوی دەنوقینێ

لە جیاتی باسکی بلوورین،

پۆستاڵ ڕەشێ،

زنجیری تێ دەئاڵێنێ

لە پێش ئەوەی تۆز ودوکەڵ بڕەونەوە..

چەند فڕفڕۆك !

بۆ ئاسمان بەرز دەبنەوە.

کاتێ بە ئاگا دێتەوە.

کۆنە برینی دەکولێتەوە.

کە دوو گۆمی خوێن هەڵدێنێ

بە سەدان پێ...

زەوی لە نەوی دەبینێ

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دەریای ڕقی شەپۆل دەدات :

(دەمبەن بۆ کوێ ؟

من نامەوەێ لەوە زیاتر

لە(شارەکەی حاجی) دوور بم.

دوا کۆچی من لێرانەوە بخەنە ڕێ.)

دیارە بەوە..

نێو چاوانبان گرژ دەبی !

زیاتر نوقمی تاوان دەبن،

هەڵی دەگرن بە چوار دەستە،

بە زامی بێ تیمارەوە ،

لە گەڵ کۆمەڵێ جنێودا

بە زیندوویی فڕێ ی دەدەنە خوارەوە.

هاوار دەکات :

(ئاوا بە هەڵۆی مردن.

زۆر باشترە،

لە سەد ساڵی سەر شۆڕکردن.)

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لە پێش ئەوەی چنگ لەم

خاکەگیرکاتەوە،

بۆ دوا نیگا

تەماشایی کانی بەر ماڵان دەکاتەوە.

ماڵئاوایی، لە گوندی (خرابە) دەکاو

خوێنەکەی دەبێ بەپەینی نیشتمانی،

کۆتایی دێ چاوەڕوانی،

چەندین ساڵەی دەسگیرانی.

١٩٨٨ ئۆردوگای دێلزێ

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هەتوان

بۆ /شەهید دکتۆر هادی صالح سعید

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هەتوانی باباگوڕگوڕ

کاتێ بینی ،چەقۆی زۆردار..
برینێکی کاریگەری
خستۆتە جەستەی شارەکەی .
کاتێ ئازار ناخی هەژان
زانی تیمار گڕی چەکە ،
تەنیا خەباتە چارەکەی .
ڕێگای سەختی تێکۆشان و
پارتیزانی بۆ هەڵبژارد
لەئەنجامدا هەر ئەوڕێیە
گەیاندیە نێودڵی (شاخی) و
کوردستان و دڵی گەلە هەژارەکەی .

١٩٨٩

---

*شەهید هادی صالح سعید لە٢٢/٣/ ١٩٨٨
لەگوندی (شاناخسێ) بەچەکی (کیمیاوی) شەهید کرا .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بانگەواز

دوێنێ..لەدوای ڕۆینەی ئاشتی

گوێم لەدایکی شەهیدێك بوو:

هۆهۆ ڕۆحیانەتی ریشە ...!

ئێستایش گەرمیان چاولەڕێتە.

لەگەڵ (سیروان)دا وەرەوە.

هۆ هۆ (هەڵمەت)ەکەی جاران

ئیستایش هەرئومێدمان پێتە.

ئەمجارەیش زیندووبەرەوە.

لەگەڵ هاورێ دێرینەکان..

دەروازەی شار بکەرەوە .

گەرجاری دی شۆڤینیەکان

دەرگاکەی (قەلا) یان ڕاتەکان..

بلێ :دیسان ڕاپەڕینە..!

هەلۆکان بابێنە خوارێ لەسەرەوە.

داگیرکەران بۆدەرەوە،بۆدەرەوە.

٢٠٠٨\٩\٦

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هێلانەی نوێ

ئەگەر تەوارێکی سوورخن.

شەڵاڵ وەکوهەڵۆکانی

قووتەی(مامەندە)و(شیلانە).

ئەگەرشابازێکی شەرمن

دەلال وەکو(زەکیەئالکان)

ئازا وەکو (لەیلاقاسم)

چاپووك وەك (پەرژین)و(بەیان)..

وەك (زیلان)...

دەرچوو لەلانە.

هیچ دوورنییە ئێوارانێ.

نیوەشەوێ،بەربەیانێ.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەهەڵمەتی دلێراندا.

لەبەرگری وتێکۆشاندا.

ئەستێرەی رۆحی داچۆڕێ،

ماڵئاوایی لەژیان بکا..و

بڵێ:..ئێستا...ئیترکاتی دابڕانە.

ئیترکاتی کۆچی سوورو جێهێڵانە.

من دڵنیام...

لەوساتەوە ئەوتەوارە،

لەبەهەشتی نەمراندا.

لەد یوانی شاعیراندا.

لەویژدانی هەڤالاندا.

لەگشت لووتکە بەرزەکاندا.

لەباغچەی هونەرمەنداندا.

لەئاسمانی سەروەراندا....

شوێنێکی نوێ

بۆخۆی دەکا بەهێلانە.

١٩٩٧ سلێمانی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لالۆ

بۆشەهید مامۆستا مەلائەحمەدی لالۆ

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

تۆ.....!

رووناکی شەوی تاریکی شارێك بووی،

شار زیندانەو ...

خەڵکەکیشی لەپەنجەرەی ئاواتەوە ،

چاویان بڕیوەتە ئاسۆ .

تۆ زاخاوی دەمی خەنجەری شیعرێ بووی،

شیعریش لەگەڵ بیرەوەری،...

لەنێو ژێرزەمینەکاندا ...

مۆرانەو کەڕوو لێیدابوون .

کە ئاگریش هێرشی سووتانی هێنا ،

لەگەڵ شاعیرە شەیداکە....

بۆئەودیوی سنوورەکان تەوەلابوون .

تۆ هاواری سەرمنارەی مزگەوتێك بووی،

ئێستا قورئان و ئاوایی خۆڵکەوین ،

هەتا مزگەوت نەڕوخابوو ،

شوانی بەرمەڕ لەلای ڕانی .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

پیرەمێردی بەرهەیوانی .

بووبو بەوێردی سەر زاریان ..

بەسرووود و بەگۆرانی :

ئەم ولاّتە..

کانگای هەزاران بەرهەم و

سەدان دەسکەوت وداهاتە .

کەچی دانیشتووانی برسی،

نیشتمانیان .گۆڕەپانی،

تاقیکاری وکارەساتە.

چونکە خاوەن ماڵ میوانە و

دزو تالاّنچی...لەجێگای

خاوەن ماڵ ودەسەلاّتە .

٭ ٭ ٭

تۆ مامۆستای وانەی گەل بووی.

رقی گەلیش(باوەگوڕگوڕ)

لەهەر کۆڕوکۆمەڵێك دا

ئەگەر دەرفەتێك هەبووایە ،

تیغی وشەت دەچەقاندە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بیلبیلەی چاوی ئەوانەی ...
بەنارەوا دەمان کوژن ،دەمان بڕن.
وەك چۆن(خاسە)لەپاولەپ دێ،
زیندانەکانی شارەکەم ،
لەڕۆڵەی کورد پڕاو پڕن.
★ ★ ★
تۆ شێرێ بووی ،
ترس لەبەر توورەبوونت تۆقی دەچوو،
تۆ خۆت ئازابووی.. ناترسای .
کەوەك چرا ..هەڵ دەبووی و
وەك بیرە نەوت دادەگیرسای .
پە نجەی ڕاستیت دەکردبەچاوی درۆدا،
ئاخر بۆیە ..تۆمامۆستای .
دەی لەدنیای نەمری دا ...
وەك ئەستێرە بدرەوشێوە .
وەك گوڵەمێلاقەی(مەرزیخە)بگەشێوە
تۆ لە دنیاجۆگە نەبووی،
تۆ دەریابووی .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

تۆ ئۆقیانووسی ئارام بووی

بەدەمی چکۆڵەی ئەوان گلاَونابووی .

هەرتۆنەبووی،

پەچەی رەشت هەڵدەداوە؟؟:

کەی ڕەوایە جێ ی سەپانی وکاکێشانم .

شوێن بەکرەیی وجێ خەرمانم ...

بارەگای جەردەو سیخوڕن.

کەی ڕەوایە لەکوچەو کۆلاَنی شاردا .

لەنێو قەیسەری وبازاڕدا .

رەو ڕەو گورگەهار دەگەڕن.

هەموو دەڵێی سەگی دڕن.

بەلای هەرکێ دا ڕابوورن ،

پێی دەگەزن ، پێی دەوەڕن

* * *

تۆ سەروەر بووی .

تۆ لەنێو دڵی خەڵکی دا،بەختەوەربووی ...

تۆ نوێنەری(پێغەمبەر)بووی.

وانەکانت فێری کردین :

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ژیان ..فێرگەیە .

زانست.. تفەنگ وسەنگەری پێشمەرگەیە.

خەبات...پێویستی سەرشانە .

مردن لەڕێی سەربەرزی دا،هەرژیانـە .

کەتۆ چوویت و نەهاتییەوە ،

لەوساکەوە ...

هەر زمانێك سنووری دەنگ ببەزێنێ.

هەر ڕەنجدەرێك.. چەوساوەیەك.. تێگەێنێ.

هەر زارێك ناوی کورد...بێنێ.

داخی دەکەن ،خشت دەیبڕن .

⋆ ⋆ ⋆

تۆ پێشەوایەکی ژیر بووی .

کردەوەکانت گەنج ئاسا ،

هەر چەند پیر بووی .

کەفاشییەکان ترسیان لێ نیشت،

چرای ژینتیان کوژاندەوە .

ئەوگێلانە نەیانزانی ،

بەخوێنی تۆ ...

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

خەوی سەدان چەوساوەیان ڕەواندەوە.

لەوساکەوە ..کەتۆ چوویت ونەهاتییەوە،

لەگەڵ گشت تۆئاسایەکدا ڕەقن ،دژن .

لە(هیئەالخاصە)ی کەرکوك دا...

خوێن دەمژن.

رۆژ نییە تاوانێك نەکەن،

(لەتیف حامید)ێك جوانەمەرگ

(ئەنوەر زۆراب)ێك نەکوژن .

تۆ شەهید بووی ،

خوێنی سوورت کەڕژایەسەرخاکی کورد

زەوی وتی :پاش سەدان ساڵ

دەبێ مێژوو بیسەلمێنێ،

(لالۆ) نەمردووە،ماوە .

لە (تۆبزاوا) لەخواررووی شار

لەپایینی ئاگرەسوورە،

لەکوردستان دا نێژراوە .

١٩٨٨ شێخ بزێنی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

سابا تەكەی مام ئەحمەد

پێشكەشە بەشەهید (ئاكۆسوور) خانەوادەكەی

لەبەرساباتی كەپرێكدا
دۆش داماووم ،
فەرهەنگێكم لەبەردەستە ،
یەكە یەكە وشەكانی
مێژووی شۆڕشی گەلانە.
لەبەرسێبەری هەوارێك
سام گرتوومی ،
كلاَفەی ژان دەكەمەوە
هەرهەڵسانەوە و گلانە.
لەگوێی رووباری(شیوەسوور)
لەسەر رێبازی خۆم سوورم،
هەرچەند دەكەم قەڵەمەكەم
لە ئاست سەربەرزی(مام ئەحمەد)
كەڕولاڵە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

کەشکۆڵی وشەم بەتاڵە.
بەناچاری دەچمەوە هەواری خاڵی
برووسکەیەك بەرێ دەکەم :
(ئێرە..چەمی کاولەسوارە)
لەشوێنێکدا کرنۆش دەبەم
بەرلەئەنفال ئاوەدان بوو.
بەرلەکۆچی زۆرەملێ...
شوێن ماڵەکەی
مام ئەحمەدی قارەمان بوو.
هەرلەوێوە دێم داستانێك دەگێڕمەوە.
برینی خۆم دەکولێنمەوە.
ئێرە.. مەکۆی پارتیزانی و
ئێرە تەکیەو دیوەخان بوو.
هەرلێرەبوو(مام برایم)و(ئاکۆسوور)...
بەگڕ ئاگرداچوونەوە ...
(مەلائاراس)و(کاك عەلی)...
بەدەیان جارکۆبوونەوە.
چی بنووسم؟؟

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

چیتر تیری بیرکردنەوەم

وەکوجارانی برڕناکا .

دەستم لەحەیفا سڕبووە ،

ئاخرئەنگوستم گۆناکا.

تەماشاکەن !

ئەم دیمەنەم لەپێش چاوە:

پیرەمێردێك ..

گشت کورەکانی پێشمەرگەن،

لێقەوماوە،

جوتیاریکی زۆرهەژارومیوانداره

چەند بلێی هێندە ماندووە.

ژێرهەردووپێی پۆقژەیە،

هەردەپەنجەو هەردوولەپی قلیشاوە.

پیرەژنێك..

هاورێی هەموو تەمەنییەتی

لەتەنیشتی دۆش داماوە.

پێی لەسەر ملی بێلێکەو

وەکوپەیکەر ..راوەستاوە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەرلەچەندساڵ

ئێرە ..ماڵی مام ئەحمەدبوو.

ئەو دیمەنەی نیشانم دان

ئەوەحاڵی مام ئەحمەد بوو.

ئیتر دواترئەنفال هات..

لەزێدی خۆی تەولابوو.

ئاوارەی ئەودیو سێبەری

منارەی چۆلی و قەلأبوو.

دەسبەسەری(کەورگۆسك)و

تووشی سەد دەرد و بەلأبوو.

★★★

لەدوای لەت بوونی ...جگەری

هەناوی پڕبوو لەژان و

هەناسەی تەژی لەبۆن سۆ.

ئیتر زیکری پاش نوێژانی

هەرپاڕانەوەی تەمەن بوو

بۆ کاکە(یونس)و(ئاکۆ).

لەگەڵ چەخماخەی(بروسك)وراپەڕیندا.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەگەڵ یەکەم بوومەلەرزەو ڕاچەنیندا.

تارماییەك دەرگای ماڵی تاریك كردن.

بووبەچرای ئەوشەوەیان بەرلەمردن .

ئەوە یونس بوو هاتەوە

گەردنی خۆی پێ ئازا كردن.

ڕێبوارێكی بەپەلە بوو

پێڵاوەكانی دانەكەند دوای هیلاكی.

یەك سەر چووبۆ(گردەڕەشە)

بۆسەرگڵكۆی هەردووكاكی.

ئیتر چیتر نەهاتەوە ،

لەگەڵ نەورۆز هەنگاوەی نا،بەبێ باكی.

بووبەفیدای كوردستان و

بەجێی هێشتین بەغەمناكی .

★★★

هۆخەڵكینە تەماشاكەن!

ئەوجێگایە ئێستاخانەقای ویژدانە.

سەربوردەی ژیانی مام ئەحمەد

لەدەفتەری سەروەریدا

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەنێو پەڕەی دڵی من و..

وا لەدەزگای شەهیدانە.

وەرن باهەموو پێکەوە

بچینە زیارەتی مام ئەحمەد

گوێ رادێرین بۆ لاوك سروودەكان

هەموو داستان و سەروەرین.

با تەماشای دڵی دایە(مریەم)بكەین

ئەلبومێکی پڕلە خاچە

جا دەزانین پێنج ئەستێرە

لەئاسمانی بەخشندەیی چۆن

ه ە ڵ و ە ر ی ن .

كەركوك ١٩٩٩

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

چیا ★

بۆ/هاوڕێی شەهیدم چیابیبانی

ئەستێرەکەی بەیانیم دی
هەر بەئاستەم نووزە ی تیابوو.
شیعرم ووتی:
لۆمەی مەکەن،
ئەوە بۆیە کز ..دامابوو
تەنیا لەبەر کۆچی پەلەی
ئەستێرەی سوور،
لەبەر دوورکەوتنەوەی(چیا)بوو.

شێخ بزینی١٩٨٧

★شەهید چیابیبانی پێشمەرگەیەکی قارەمانی کوردستان بوو بەهۆی رۆکێت بارنکردنی گوندی (عەمدۆن)ەوە لەلایەن دووفرۆکەی رژێمەوە شەهیدبوو .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

شیعر..گوڵە

بۆ/ شەهیدسالارعبدالکریم کۆیی ناسراوبە(سالارە سوور)★

هاتووم..شیعربکەم بەچەپکەنێرگزێ..،

بۆیادگاری.

وشە وشە لەسەرئەم ئارامگایەدا

بیکەم بەجوانترین دیاری.

هاتووم..ئەگەر رێگابدەن..

داوا دەکەم لێم ببووری.

کەتۆم زۆرباش نەناسی بوو

بەڵاّم دوێنی خۆرلەزەردە،

کەهەتاوم لەکەل بینی

ئەوجا زانیم رەنگی وەکورەنگی تۆیە.

خۆتۆ سروودت نە دەخوێند..

بەڵاّم ئێستاهاورێکانت

(ئەی شەهیدان...)پێشکەش دەکەن

هەموو دەنگیان ..دەنگی تۆیە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هۆ هۆ هاوڕێ سالارەکەم !

ئێستاچوومەنێودڵی پێشمەرگەیەك

بەدیارمەزارەکەی تۆوە دۆش دامابوو.

کەلێم پرسی...

بەقوڕگی پڕگریانەوە جوابی داوە:

بەوشەوە ڕەش وتاریکە

لەوڕچەپێچەوباریکە،پەلەی چی بوو.؟؟

★★★

ئەی هاوڕێ گیان !

هەرئەوشەوە خوێنی سوورت بووبەداستان

لەگەڵ سروودی(ئەی ڕەقیب)،

لەگەڵ نرکەی(ئەی شەهیدان)

گەڕاینەوە بەرەو(کاولان)★

ئای لەوشەوە .. لەوێ نەبووم

تێرتێرتەماشای باڵاتکەم

بەڵام ئێستا

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

کەچاو دەبڕمەنێوچاوی هاوڕێکانت،

دەزانم ماندوون بێ پشوون.

گەر جارێ تر لە(باوەجی)بەسەرکەوم،

لەبناری(ئاوەگرد)دا

گوێ لەدەنگدانەوەی ئەشکەوت و

هاژەی چەم وروباربگرم.

باش دەتناسم..وەکو(هاموون)

★★★

ئەی هەڤاڵە سالارەکەم !

بریا هەموو دایکانی نشتیمان

وەکوئەودایکەی تۆدەبوون.

بریاهەمووباوکانی پێشمەرگەی گەلم

وەکوئەوباوکەی تۆدەبوون..

ئەوسا منیش دڵنیابووم

گشت لاوانی ولاٚتەکەم

وەك سالارەکەی کۆ دەبوون.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

★★★

هاورێ سوورە ..!

ئەگەر ئێستا دایەی جەرگ ودڵ بریندار.

پرسیاربکا :- کوانێ سالار ...؟؟

هەموو دەبین بەکوڕی ئەو.

چەکەکەت نا خەینەزەوی

دەڵێین دایەئێمە ..ئەوین.

گەربپرسێ وەسیەتی چی بوو ؟؟

هەموو دەڵێین :تاسەرنەکەوین ناسرەوین.

چونکە ئێمەیش هەرپێشمەرگەی

کوردایەتی،

تێکۆشەری ڕێبازی پارتی پێشڕەوین. ★

★شەهید لەساڵی ١٩٦١ لەبنەماڵەیەکی هەژاری شاری کۆیەچاوی هەڵهێنابوو، پێشمەرگەیەکی قارەمانی(ی.ن.ك)بوو،خۆشەویستی جەماوەربوو،لەشەوی٢٢-٢٣/٥/ ١٩٨٦لەچالاکییەکدا لەنێوان(کۆیە-تەقتەق)شەهیدبوو.ڕۆژی١٩٨٦/٧/٣ لەسەرگڵکۆکەی لەگوندی(کاولان)ی دەشتی کۆیە کۆڕێك بۆڕێزنان لەشەهید سازکرا،ئەم شیعرەم لەوێ پێشکەش کرد.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

زەنگوڵ

بۆ/شەهید فەرەیدوون بیرەسپان

تاریك ورونی بەیانێ ..گورگە هارێ .
بۆ مڵ ومۆ،دەچێتە کۆنە هەوارێ.
چاوی بەزەنگێك دەکەوێ،
لە سێبەری پیرە دارێ.
رقی رەشی بە کاردێنێ
بە قوردا بیباتە خوارێ .
بەلاّم دژی ئارەزوی ئەو
دەنگی زەنگوڵ دردەدابەتاریکەشەو:
زەنگم، زەنگم،
ئەی گورگی هارچەندم لێدەی،
زیانی خۆتە دەروا دەنگم.
بۆ کوێم دەبەی، من وون نابم ،
لە ناو ناچم !

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئەگەر وورد وخاشیشم کەی

هێشتا لە گەڵتا دەجەنگم .

ها ها دەگەن بە هاناما

هاوڕێ ی قەڵەم وتفەنگم.

ئەو دەمەش من بافش نابم.

تۆ هەر گورگی و من هەرزەنگم .

تۆ هەر لورەلور دەزانی ..

منیش دەبی بە ئاوازی کامەرانی .

زڕەی دەنگم ★

کەرکوك ١٩٧٦

★شەهیدجوادشفیق نەجم بیرەسپانی (فەرەیدوون) لەدایك بووی ساڵی١٩٥٧بوو،
ساڵی١٩٨٢زانکۆی تەواوکردو بوو بە(پ.م)
لە ڕۆژی ١/٦/ ١٩٨٣شەهیدبوو.
چەندین کورتەچیرۆکی لەگۆڤاری (ڕۆژی کردستان) لە(گزنگ) بلاۆکردۆتەوە .لە
دواى هەواڵی شەهیدبوونی ئەم چوارینەیەم پێشکەشکرد:

خوێنی فەریدوون لە(ئاومالّ)چۆڕا.

بەلاّم ئەوخوێنە، نەچوو لە خۆڕا.

نامی سەوزی ئەم خاکەی ئاو دا

دوای شەهیدبوونی کوردستان گۆڕا.

١٩٨٣

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئاگردانەکەی

گۆڕقەرەج

بۆ/چلە ی کۆچی شادرەوان مەلامیرزاعزیز شێخ بزێنی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئەگەرجاران..
لەحوجرەکەی (سێگردکان) دا.
بۆ چنینەوەی زانیاری کێ بەرکێ بوو.
گەر مزگەوتەکەی (مەلای رەش)
پڕفەقێ بوو.
ئەگەر جاران (ئۆمرگومەت)
خوێندنگای (ئەحمەدی کۆر) و..
دەیان زانای تری لێ بوو.
ئەگەرجاران (حاجی قادر(
موژدەی شیعری بەرەنگاری

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

کوردیی پێ بوو.

لەدوای ئەوان ..

لەم هەرێمە بریندارە .

لەم دەڤەرە پڕئازارە .

(مەلاعبداللاّی جوتیار) هات بووبەهەتاو.

(عبدالرزاق)بووبەئەستێرەی سوورو

بووبەلوتکەی کوڕەکاژاو.

(ئاکۆ)بووبەقارەمانی

دوای(ئەنفال)و..(پارتیزانی)

(علی صالح) بانگی (ئەحمەدقەمبەری

)کرد..

بوون بەدووبازی کوێستانی.

ئەم دەڤەرە قەت چۆل وبیابان نابێ

ئەم هەرێمە خۆی هەرێمی جوامێرانە

قەت بێ مەلا و میرزا نابێ .

ئاوی شیرناوی (رەزحەلە)

(مەلائارس) ی پێگەیاند.

ئەویش بووبەمامۆستای وانە ..

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

(مام برایم)و (خاڵەبەخە)ی

بانگەوازکرد

ئەم ڕێبازەی تێیان گەیاند.

★★★

ئەم هەرێمە هەرێمی تێکۆشەرانە.

بەبیرتان دێ ؟

لە(گۆڕقەرەج)ی وێرانە .

بروسکەیەك هات بەپەلە.

گەیشتە دەستی ڕێبوارێك

لەسەرشاخی (كانی لەلە) :

ئەگەر دەڵێن (عبدالقادر)

لە خانەقاکەی (کەرکوك)دا شارەزابوو.

نموونەی پیاوی بە ئەزموون زۆرئازابوو.

لەدوای ئەو ڕووناکایی یە .

لەجێی ئەو تروسکایی یە .

چراکەی (مەلا محی الدین)

مۆمەکەی (کۆمیتەی ئاگر)

لەسەر دەست (مەلا میرزا)بوو.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

★★★

بەداخەوە ئەم پیاوە مەزنەرۆیی..

بەرگەی خەمی کوردی نەگرت ،

بەجێی هیشتین بە کەساسی.

تاکۆچی یەکجاری نەکرد ،

نەمان ناسی !

★★★

ئیستایش لێرە ،

لەم بڵندگۆو مینبەرەوە.

لەبیرەوەری چلەی

ئەم (مەلا) تێکۆشەرەوە.

لەکۆڕی پڕشکۆمەندیی

ئەم مامۆستا سەروەرەوە.

من دڵنیام ئەم کوانووەناکوژێتەوە،

ئەم کاروانی سەروەری یە

وا زووبەزوو نابڕێتەوە.

ئەم ئاگردانە رووناکە

بەفووی دوژمن

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هەرگیز دانامرکێتەوە (٭)

من دڵنیام ئەم ئاگردانەی گۆڕقەرەج

(حاجی قادر) پێی کردووە

تائەبەد ناکوژێتەوە.

دڵنیا بن !

ئەگەر تێکۆشەرێکمان بڕوا

ئەگەر سەروەرێکمان بڕوا

بە سەدان ..جێ دەگرێتەوە .

٭٭٭

ئەم دەڤەرە بێ مامۆستا و

میرزا نابێ

میرزا ..ئێستایش

لەنێودڵی هەڤا لانی هەر میرزایە.

میرزا ..ئیستایش

لەبەرچاوی خوێندکارانی مامۆستایە.

میرزا ..ئێستایش

لەمزگەوتەکەی گۆڕقەرەج

وتار خوێن و پێشەوایە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

من دڵنیام ..ئەم جوتیارە

لەخاکی کوردایەتی وخواناسی دا ..

تۆوێکی وای وەشاندووە.

من دڵنیام ئەم باخەوانە هەژارە

لەباغچەی (علم)و(هۆشیاری)...

سەدان نامی چاندووە.

بۆیە ئیستا ئێوەیش هەموو دڵنیابن !

چوونکە خەڵکی لێی رەزایە.

ئیستا (میرزا) لەبەهەشتی نەمری دا

لەنێوکۆشکێکی ..بەرزایە.

***

---

*شاعیر بۆبەڵگە شیعیکی بڵاونەکراوەی (مەلا محمدنوری) کوری مامۆستا (مەلائەحمەدی کۆری ئۆمەرگومەتی)خویندەوە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دوو

چەپکەشیعر

بۆ/ هاوڕێ ی شـەهیدم

قـاسـم محمـدکۆیی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەو رۆژەوە ...فاشیستەکان ،

گولزارەکان ...دەسووتێنن .

خەڵکی ئەم ولاتەی ئێمە ،

بۆسەرگلکۆی شەهیدەکان ،

شیعر دێنن .

هەر دوێنێ بوو سلێمانی گوتی :کۆیـە !.

لەپالْ گڕی(باوەگوڕگوڕ)...

چەخماخەیەك بەدی دەکەین ،

ئەوە کویێ یە ؟؟.

کۆیە گوتی :ئەوە گڕی(ئارپ پی جی)یە،

ئەوە شالاوی دەروونمە،بۆشەهیدان کلْپەدەکات...

ئەی هەست ناکەن بەو بۆن سۆیە .

هەرئەمرۆکە..زوو بەیــانی .

کۆیە ووتی : سلێمانی !!

دەزانین تۆ خاوەنی(گردی سەیوان)ی .

ئەگەر سەیوان، ئارامگای قارەمانانە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئێوە ...وەرن !

تەماشای(قازبەگیان)م کەن .

ئێوەش وەرن ...

سەردانی دێی(کاولان)م کەن.

هەر گوندێکی ئەم بنارە.

هەر گۆڕستانێك لەم شارە،سەیوانێکە.

شەوێکی ڕەش وتاریك بوو.

(هەیبەت سوڵتان)

هەر لە(کەڵکی قەیوان)دەچوو،

توولەڕێ ی نێوان گوندوشاخ ،

وەك جارانی من و نەنکم ...

پێشمەرگەی دابوو بەشاندا

لەپێدەشت وبنارەوە .

بۆ بان دەچوو .

بەسەر کەوتین ...

بەبێڵ وپاچ ،بەسونگی ودەست .

چەند سەنگەری نوێمان هەڵبەست .

گوێمان هەڵخست ...گڤە گڤ بوو ،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەچپە تێیان گەیاندین ،
لەشارەوە ...پۆل پۆل ئاگر ،
لەگەڵ هاڕەی رەشەبا دێ.
هەر کەپکەشاخ ودەوەنە ..بەلادا دێ.
سەنگەرەکان وەك پۆلاً بوون
دوژمن لەئاستیان کلۆڵ بوو.
سەد مخابن ..هاوڕێ ی شەهید،
کەسەیری ئەملا وئەو لام کرد،
جێ ی سەنگەرە کەی تۆ چۆڵ بوو .

١٨ /١١ /١٩٨٦ خەرابە

---

*ئەم شیعرەم لە ٢٠ /١١ /١٩٨٦دا
لەچلەی شەهیددا لەگوندی (کاولان) خوێندەوە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەرخۆدان ⋆

ئەی هەڤاڵەخۆڕاگرەکەی

ڕێی خەبات وتێکۆشانم.

ئەی شێرەکەی،

نەبەردەکەی(حاجیتان)م.

ئەی هەڵۆبەرزەفڕەکەی

لووتکەی(هەلاج)و(دابان)م.

ئەی پارتیزانەئازاکەی

کۆڕی هەڵمەت و داستانم.

ئەی شابازەکەی(ناوشوان)م.

دەبا ئەمڕۆ..

لەساڵیادی شەهیدبوونتا

پێشکەشت بێ،

چەپکێ گوڵی شیعرەکانم.

⋆⋆⋆

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەمێژایە...

لەنشتیمانی خۆماندا،

دێن وشەڕمان پێ دەفرۆشن.

لەمێژایە...

ئێمەتێنووی ئازادین و

ناحەزانیش وەکووزەروو

ئارەقی رەنجمان دەنۆشن.

هەتائێستایش..

ئەم ولاَتە تالآن دەکەن.

گوندوشارمان وێران دەکەن.

دەشت ودەرو خەلەوخەرمان

هەمووی ئاگرباران دەکەن.

هەتائێستایش ..بۆیان بلوێ

خوینی پاکمان حلال دەکەن..

کۆرپەی ساواو پیروجوانمان،

ئەنفال دەکەن.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

تاوان لەدوای تاوان دەکەن.

بۆیە..ئێمەیش

لەسەنگەری بەرەنگاری وتێکۆشاندا.

لەنێوکلێپەی شۆڕشگێڕی وبەرخۆداندا.

لەمەتەرێزی ئازایی وکۆڵنەداندا.

تەنیاوتەنیا خوێنی سووری شەهیدانە.

هەرکوردستان یانەمان و

نەسرەوتن تاسەرکەوتن ڕێبازمانە.

ئەم دەڤەرە سەنگەری سەروەریەکانە.

ئەم هەرێمە تابەردیشی قارەمانە.

ئەوە(دەربەند)خۆی شاهیدە،

لەگەڵ یەکەم بانگەوازی(شێخی نەمر)

جوامێرەکانی گەرمیان بوون..

گوتیان : بەڵێ ئێوە لەدەروازەی دەربەند،

لەپاڵ(بەردەقارەمان)دا

دڵتان لای مسکی خەنجەرو

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

پەنجە لەسەر پەلەپیتکە،

چاوتان دانێن لەسەرسێرە.

لە وێوە هەتا (بان مەقان)

لە(کەرکوك)ەوە تا(حەمرین)

کام سەنگەر قوربانی دەوێ

بەڕۆڵەی (شوان) و(شێخ بزێنی)،

بە(قەلاّسێوکە)و(جەباری).،

بەهێزی ئێمە بسپێرە.

★★★

ئەوەمێژوو..خۆی شاهیدە

لەگەڵ یەکەم بانگەوازدا

لە نۆ هەتا یازدەی ئەیلول.

یەکەم دەسڕێژ لەداگیرکەر

دلێرەکانی ئێمەبوون،

لەبەرایی کاروانەوە.

بەبەرچاوی سۆران وبادینانەوە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بە (ماوزەڕ)وبە(بڕنەو) بەسەنگەوە.

بەخەنجەرو بەچەند کۆنە تفەنگەوە.

بەوکەم ئەزموونی جەنگەوە.

دەچوون بەپیری مەرگەوە.

★★★

دەبا مێژوو بەشاهیدبێ،لەدوای(نسکۆ)

دوای تیژبوونی زوڵمی چەقۆ.

لە(چەم ڕێزان)ەوە بۆ(قەندیل)

تەتەر کەوتبووە هاتووچۆ.

(کاکەعەلی)و(مامبێستوون)..

لەدێی(عەسکەر).

(حەمەغەفوور) لە (ئاغجەلەر).

(سیروان...)و(خالید گەرمیانی)...

نەفرەتیان کردلەبەزین و لەڕاگوێزان.

درووديان نارد بۆ (شۆڕشی نوێ)

بەخۆشیان بوون بەپارتیزان.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

★★★

بۆیە لەدوای بەرخۆدان وهەڵسانەوە.

دوای چالاکی و بووژانەوە.

سلێمانی..لەبەردەرگای دادگای ویژدان.

سێ جارسوێندی خواردبە(سەیوان):

خۆم گوێم لێبوو(پیرەمەگرون)

بەگوێی(گۆیژە)دا دەیچرپان..

تۆ داستانی دوازدە سوارەی مەریوانت

گوێ لێ بووە،

منیش یازدەسوارەی قازان.

ئەم داستانە ،لەم گەرمیانە.

بۆتەوێردی گەورەوبچووك.

(كاك ئەنوەر)و دە ئەستێرە

بوون بەیازدە چەپكەنێرگز..

بۆبەرۆكی شاری(كەركووك).

★★★

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دەبا مێژوو خۆی شاهید بێ،

هەرخۆی ببێت بە(پشتیوان)

یەکەم شەڕی نێوگوندەکان ،

لە(مام ڕەش)ی ئێمە قەوما،

بەیانی بوو..

لەگەڵ جریوەی خاوەرۆ لە(ماسقەلان) .

(شوان)یان لەشیرین خەوهەڵسان

پێنج شابازی ئازاو دلێر

پێنج شاگردی(نازمی حەمەی سلێمان).

بوون بەچراو بە(مەشخەڵان).

★★★

(شەوبۆ)ئەی خوشکە شۆخەکەم !

ئەوەمنم ..گوێت لەدەنگمە؟

(ئازادهەورامی) براتم.

ئەوە منم ..ڕێبواری هات ونەهاتم.

ئەمە ڕێبازی(ئارام)و(هەڵۆی سوور)ە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئەم کاروانە .. هەردەبێ بگا بەمەنزڵ

هەرچەند ڕێگا سەخت ودوورە.

★★★

هۆشارەکەی(ئەحمەدبچکۆل)!

شاری قەلاَی(سپی حەسار)،

ئەی(شۆڕش)ی دڵ هەڵقرچاو.

لانکەی(سۆران)و(گۆران)م

بێشکەی(پورەگوڵە)ی داماو.

لەدوای سروودی ڕاپەڕین

ئەوە رۆحیانەتی(ڕیشە)

هاواردەکات:

چقڵی چاوی ناحەزانی.

دوژمنی(ئەنفالچی)یەکانی.

نەیاری گەوج ونەزانی.

بۆئێمەیش هەرسۆمای چاوی.

★★★

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

خۆشەویستان.دڵ لەمستان

ئەوەی ئێوە لەمن بیستتان.

لەگوڵزاری شەهیدانی

ئەم سنووره زامدارەدا.

لەئینجانەی پڕلەگوڵی ئەم شارەدا.

چەندچەپکێکی سەرەڕێ بوو.

ئیتر ..فەرموون ئێوەو ویژدان.

جێ ی خۆیەتی رێبازی شەهید ون نەکەن ،

پیرۆزە ڕێگای شەهیدان.

دەتۆیش لەنێو گڵکۆکەتدا بحەسێوە!

کاروانەکەت بەڕێوەیە،بێ ڕاوەستان.

رۆژێك دادێ ئەم گەلە دەگابە ئامانج،

دەگەینە (قودسی کوردستان).

ئەم شیعرە لەساڵیادی شەهیدکریم حاجی نۆکەڵە(کریمەریشە)دالەشاری چەمچەمال لەکۆڕێکی گەورەدا لەلایەن شاعیرەوە پێشکەشکرا.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

حەیف..

پێشکەشە بە:سەرۆك مام جەلال

حەیفە..!پایتەختی شارەزوور،
لەدەستمان بڕوا بەفیڕۆ.
گەڕەلاوژێیە لەم شارە،
وابڕوا...دەبین دەست خەڕۆ .
یەك دەیدزێ،یەك دەیگۆڕێ..
راستییەکان ون دەکەن لەتۆ
منیش وا لە داخان دەمرم ..
چاك نابێ بەپینەو پەڕۆ.
هەرچی جڕو جانەوەرە ...
هەمووسەریان تێ ژەنیوە
تکایە تا چاکی نەکەی ..
ئەمجارە لەم شارە مەڕۆ.
٩\٩\ ٢٠٠٩

کەرکوك

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

شاری ئاگر

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

شارێك هەیە..

مێژوو..شایەتی بۆدەدا

هەتادۆێنیّ،

خۆی پایتەختی شارەزووربوو.

شارێك هەیە..

لەکۆن کۆنەوە تائێستا،

ئاگردانی(باباگوڕگوڕ)

کوانووی ئاگرێکی سووربوو .

شارێك هەیە..

لەبەردەمی لەشکرکێشی دوژمناندا،

(قەلاّ)ی خۆڕاگری و مەردی..

سەنگەری کوردی جەسوورە.

لە(داکوکا)و(ئەربائیلۆ)پرسیاربکەن،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئەوشارە شاری(ئەربخا)

پەرستگای خواوەندی نوورە.

بەبیرم دێ پیرەمێدێك

باسی ئەوشارەی بۆ دەكردم :

لەم لاوە(قەندیل) كەوشەن و

لەولاوە(حەمرین) سنوورە.

كاتێ كەچاوم هەڵهێنا

نێچیری بەرگورگەهار و،

لە داوێنی لوورە لوورە.

شارێك هەیە..

شاگردەكەی(حوزنی..)ووتی:

ئەم شارە سەردەمێ (نووزی)و...

سەردەمێ ناوی (گاسوور)بوو.

(رۆژبەیانی)یش،هاواری كرد:

بەر لەچەخماخەی شمشێرو..

رفاندنی كەنیزەی كورد

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئێره لەچاوی(جەهالەت)،

لەتالأن و ئەنفال دووربوو.

ئێستایش وەرن باپێکەوە،

سەریك بدەین لە(خانەقا)

بگەڕێینەوە بەرتەکیە،

من(کرێکار)ێك دەناسم!!

لە لەخلۆەتگەی تەریقەتی(یەکێتی)دا

هەمیشە هاودەمی زیکری

(کاکە..سوور)بوو.

بابزانین ، ئەوان چی دەگێڕنەوە،

چۆن لە(کۆمیتەی ئاگر)دا.

نێوگەمارۆی ڕق وگڕدا .

ئەم میللەتە داستانی نوێی تۆماردەکرد،

پێشمەرگەی ئەم سەروەریانەیش،

کاکە(مەلامحی الدین)و...

دەیان(قارەمان)و(شاهۆ)و

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دەیان(دڵسۆز)و(...قەمبوور)بوو.

شارێك هەیە..

ئێستایش بڕوانی ئەوشارە،

شوێنەواری(تەعریب)دیارە.

هێشتا هەروێرانەخاكە،هەرخاپوورە.

هەموورۆژێك دژمنانی بەقینەوە،

بۆی دەنێرن ..تەقینەوە.

بەلاّم بەلاّم ..من دڵنیام

بائەوانیش دڵنیابن،

كورد خۆی ئاشنای بەرئاگرە

هەروەك پۆلاّ قاڵ دەبێتەوە لەكوورە.

شارێك هەیە ..

ئێستایش ئەوشارە وەك(قەلاّ)خۆڕاگرە.

رۆحمان بۆكردوەبەشوورە.

ئێستایش سەدان(حاجی)و(ڕیشە)

لەبەر رووناكی ئەوگڕە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەدەوری باڵای دەگەڕێن

دەکەن کلیلەو تەندوورە.

هۆشارەکەم !

بەبیرت دێ کەدەمان گووت:

دیکتاتۆرشێرەبە فرینەو مقەبایە،

تەبەدوورە.

بەبیرت دێ کەدەمانگووت:

دڵگیرمەبە ،ڕۆژێ دادێ

هەر ڕۆڵەیەکت ڕاپەڕێ

هەرکۆمیتەکەی ئاگرو

(هەڵۆی سوور)ە.

بەبیرت دێ کەدەمانگووت:

سەنگەری خەبات چۆل نابێت،

هەر چەوساوەیەك بدوێنی

(ئازادهەورامی)و(حەمەرەش)،

(ئاراس)و(برایمەسوور)ە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هەرپێشمەرگەیەك تورەبێت

رۆحی كاك(عەلی عەسكەری)

وكاك(ئەنوەر)و(نازم)و(حەمەغەفوور) ە.

هۆشارەكەم!

نازانم لەئاست بەرزی تۆ،

لەتاو عیشق و دڵسۆزی تۆ،

من چی بڵێم...هەرچی بێژم هیشتاكەمە ،

هەرچی بڵێم ...ناگا بەئاستی خەباتت،

لەچاو قوربانیت ئاستەمە.

هەرئەوەندە ماوە بڵێم :

لێم ببورە،لێم ببوورە.

ل ێ م ب ب وو ر ە

٢٠٠٦ كەركوك

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

چەپکە نێرگز ⋆

لەگوندێك دا..

لەنێو چوارچێوە قوڕینەی،

خوێندنگایەکی بچکۆڵە ،

چەندخوێندکارێکی ژیکەڵە

راوەستابوون .

چاو یان لەئاسۆ و فڕۆکە ،

چاوەڕوانی مامۆستا بوون.

– کاوە وتی :

بەهار وەرزی شادی ژینە

پشکۆ وتی :

وەرنە ئارانی هەناوم ،

هاوین... بەڕاستی هاوینە .

-ئارام وتی :

بە گەلاّڕێزانی چنارو ....

رەنگ زەردی وخەزان دەزانم ،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

پایز ...وەرزی هەڵوەرینە

- زریان وتی :

کەبەرگی هەژار دەدڕێ،

بە دەنگی باوکم دەزانم ،

زستانە ،سەهۆڵبەندانە ،

سەرمایە...بەفر بارینە .

لەدوای رۆژباشی مامۆستا،

- شیعرم وتی :بەچوار وەرزە ...

لەهەر چوار پارچەی دڵی من ،

پشکی زەوی سك سووتانە .

گوند لەدوای گوند ..

وەك خەزانە .

دایك ..بۆنکروزی لێ دێ،

هەڵقرچانە .

بەڵام ئەوەی شانازی یە ،

نەبەزینە ،کۆڵنەدانە....

ئەنجام ڕزگاری گەلانە .

هۆ گوندەکەی بەهەوری غەم داپۆشراوم !.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

چاودەبڕمە،هەرلووتکەیێ،

هەربناریێ..وەکوتۆیە.

هەرگەردەلوولە ودووکەڵە،

هەر بۆن سۆیە .

هۆشەهیدە ژیکەلەکەی ،

دەرگای وشە لێ داخراوم،

تۆ تەنیا نی .

تۆ میوانی(قەلاّدزێ)و(قۆڕیتانی).

تۆمیوانی شەهیدانی،

چەوساوەکانی جیهانی.

تۆ تەنیا نی.

لەنیشتمانی پڕپیت وئاوەدانی.

لەولاّتی ئاگرباران و گرانی .

وا بە تاسەی قەڵەمەوە،

سەری بەرزی خۆت نایەوە .

ئێوە مۆمن..

دڕ بەتاریکە شەو دەدەن ،

چرایەکن ....ناکوژێنەوە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئێوە ئەو(چەپکە نێرگز)ەن ،

نێوبیری کرێکاراندا،

لەنێو باغچەی هەژاراندا،

هەتا هەتا دەژێنەوە.

١٩٨٥ دەشتی کۆیە

★ بەهاری ١٩٨٥ لەگوندی (خە رابە بووم.مامۆستانەعمان مامۆستای شۆرش بوو داوای لێ کردم کەکۆبوونەوەیەك بەمنالأن بکەم،لەپڕدوو فڕۆکەی(پیلاتۆز) پەیدابـــوون وکەوتنە ئاگربارانی گوندەکە،لەئەنجامدامنالێك بەناوی(مکاییل) شەهیدبوو .منیش هەربەو بۆنەیەوە ئەو ڕۆژە ئەم شیعرەم نووسی ودواتر پێشکەش منالأنی قوتابخانەی گوندی (خەرابە) م کرد.

★لە ئاهەنگی نەورۆزی ١٩٩٠دا لەکوردستانی رۆژهەلأت لە لاین ئومێدی کوڕمەوە خوێندرایەوە و بە کامێرای (هێرۆخان) تۆمارکرا

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

پشکۆ

بۆ/ شەهید لقمان أسعداسماعیل ناسراوبە (کارزان) *

پشکۆکانی ئاگری نەورۆز
هێشتا لەسەر لووتکەی چیاکان..
گەش گەش مابوون.
لەگەڵ هەتاو
جووتێ هەڵۆ
لەشاخی دەربەند ئاوابوون.
تاشە بەرد ی ئەوبنارە
گشت شاهیدوئاگادارە.
ئەم تێکۆشەرە (کارزان)ە
لەگەڵ هەڤاڵە ئازاکەی
بۆگەل چەندە بەوەفابوون.

١٩٨٥

---

* کەلەرۆژی ١٩٨٨/٣/٢٢ لەگوندی هەنارەشەهید بوو.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئەنفال...

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئەوا هاتووم ..

وەکو(صۆفی) وەك(دێوانە).

کڕنۆشی ڕێز بەرم بۆخاك.

نەکەن من بەدین بزانن!!،

نەخەرقەم هەیە،نەسیواك.

من نامەوێ باسی ئەفسانەتان بۆبکەم،

هەتابەرچاوتان لێڵ بێت و...

لەبیرتانچێ پیاوی ناپاك .

فەرموون لەگلێنەی خامەوە ،

لەئەلبوومی پەیامەوە .

لەسایتی گریانەوە .

لەکلاورۆژنەی ژانەوە .

بتان بەمە دنیای سووتماك.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

(١)

تەماشاکەن ...!

لەولای(برایم سەمین)ەوە .

بەپاڵ چیای(حەمرین) ەوە:

ئەو ە ...! ئاوایی(نارێن) ە.

بەدەشتی کاکی بەکاکی گەرمیانەوە.

ئەوە ...! خەنجەر و پشتێنە.

بەرۆخی زێی (سیروان)ەوە.

هەتا دوێنێ

گەردی بەرپێ ی ئەسپی شۆڕش

سوورمەی چاوی کچانی بوو.

کەچی ئەمڕۆ..

ئەویش بووە بە(خەرابە)،

کوانووی پشکۆ .

وەك دەوروپشتی(خانەقین)،

وەك(تیلەکۆ).

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

وەکو(چراغ)،

وەکو(شـــیرناو)،

وەك(گەرمك)...بۆتەژیلەمۆ .

(٢)

تەماشاکەن ....!

بەسەر(گردێکی سەوز) ەوە،

پێشمەرگەیەك..ئێستا،

پەیکەری هاواری(گۆپتەپە)یە.

ئەمە ..پۆ ستەری(خەزان) ە .

ئەمە ..!وێنەی(رەندی خان) ە.

ئا لێرە بوو ..!

بەرۆخی زێی(دوکان)ەوە.

بەبەرچاوی هەمووفریشتەکانەوە.

سەدان چرای چاوخامۆش بوون.

سەدان باڵە پەپوولەی جوان.

هەڵپڕوکان....

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

چۆن پێنج هەزارئەستێرەی سوور.

لەئاسمانی(هەڵەبجە)وە،

داچۆڕان وبوون بەکۆی نوور.

ئاوا..پۆل پۆل رۆحی مەزن ،

شەمچەی بچووك...

هەڵکشان بەرەو کاکێشان ،

بەرەوهەسارەکەی(کەرکوك).

بۆ پایتەختەکەی(شارەزوور).

(٣)

ئەمە کوێ یە ...؟!

ئەمە ..تابلۆی هەڵوەرین وداچۆڕانە.

ئەمە(قەڵای سەڵت ئەحمەد)ە،

(خاڵخاڵان)ە.

ئەمە ..شیو (هەنجیرەزەرد)ە

ئێرە مەملەکەتی خەفەت ،

دوامەنزڵگەی دابڕانە .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

تەماشاکەن ...!

تەپ وتۆزێك بەری هەتاوی گرتووە .

ئەوە ئەنجامی هەرەس وبورکان نیە.

ئەوە گڕ و تۆفان نیە.

شۆفەڵێکە..

گوندێکی بەرکەڵبەداوە .

بەدامێنی ئەوگوندەوە،

چەند کەژاوەیەك وەستاوە .

کەژاوەی چی ..؟

چەند ئیڤایەك ....

خەڵکیان تیا شەتەك دراوە.

ئەرێ ..؟ئەمە تەکنەلۆژیاو پێشکەوتنە.

یا دارە بازەی مردنە ؟

ئەرێ ئەمە مرۆڤــ دزە ؟؟

یاکاروانی کۆچێکی بێ سەروبنە؟

بەسەرپشتی ئەم گالیسکە نەگریسەوە،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

(مامە ئەحۆل)ی(چوخلیجە)،

ڕدێنی تۆزاوی بووە،حەپەساوە.

(پورە زەوە)ی(گردخەبەر)ی

دەسپێچکەکەی،

پرچە سپی یەکەی خۆیەتی

لەزەند وباسکی پێچاوە.

بەهەزاران(مەم)و(زین)و

(خەجێ)و(سیامەند)...

پێش ئەوەی بگەن بەمراز

ببنە بووك وببنە زاوا.

ڕاپێچ کران بۆ (قۆرەتوو)،

بۆ قەسابخانەی (تۆبزاوا)..

(٤)

ئەمە وێنەی پێدەشتێکە ،

تەلبەندێکە.

وەك دۆڵەدانی ئاش وایە ،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

خەرەندێکە.

دیوارێکی تەلیسماوی،نهێنی یە...

ئای...! چ داووکەمەندێکە.

گۆڕەپانی جیاکردنەوەودابڕانە.

پیران بەجیا،

منالْ بەجیا،لاوان بەجیا....

ئێرە دەشتی کورد قڕانە.

تەماشاکەن !

ئەمە ..ئاوێنەی دوا ڕۆژی منالْێکە.

تەمەنی پێنج شەش سالْێکە.

وا جەلادێك دەستی راستەی ڕادەکێشێ ،

پێی لەسەر لێوی چالْێکە.

دەستی چەپی لەنێودەستی دایکی دایە،

ئای دایکی چ کەژالْێکە.

ئەرێ. . ئەمە جۆلانەیە ،

یا کایەو یاری کردنە ؟؟

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئەرێ .. ئەمە ڕاژەندنە ،

یادارکێشەکێی مردنە؟؟

لەنێوانی کەڵبەیگورگ و

کزەی جەرگ و بەزەیی خوا،

مناڵەکە،بستی دەمی داپچڕاوە.

(٥)

چوار ڕیانێکە ،کارەساتە.

ئێرە ڕێی هات ونەهاتە.

لە چەقۆ وگوێزان تیژترە،

لە داوە موو باریکترە.

لە شەوە زەنگ تاریك ترە.

ئەمە وەك پردی سیراتە.

ئەگەر لێرەوە بڕوانی؟

ڕەزە زەیتونێك دەبینی،

سەدان نیگای ماڵئاوایی

بەقەدیانەوە ڕواوە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەوبەرەوە....

گردۆلکەیەك لەنۆژەن دروستکراوە.

ورد ببنەوە...!جێی ڕامانە.

پارچە پەڕۆی دەرپێی ژن و

سوخمەی کچ و کەوای مەلا....

لەدارتەل ولە دڕکەزی و

لە کێلی قەبران ئالاٚوە.

من دڵنیام ئەم گردۆلکەو کەل وپەلە.

سێگۆشەی بەرمۆدانییە.

جێی تورەیی خودانییە.

یاتاقیگەی چەکی میکرۆبی وخەردەلە.

یا جێی کارێکی چەپەڵە.

یاخۆ گۆڕی بەکۆمەڵە....

(٦)

(نوگرەسەلمان)

گێژەنێکی مرۆڤلووشە،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

زیندانێکە ...

خۆی بۆخۆی مەرگستانێکە .

شازدە هەزاربالّی هەلّۆ..

لێرە شکا .

لافاوێکە ،

کاروانسەرای کاروانێکە.

بەهەزاران نزاوتکا .

بە ئاسمان وبن مێچیەوە هەلّپڕوکا.

ئای ئەمە چ ویژدانێکە ..

لوولەی تفەنگ و..نێوچاوان .

قورگی تاساوو پڕگریان .

ژووری تاریك و تێهەلّدان .

چ قیامەتێ هەلّساوە .

لە نێو هۆلّ و ...

بەردالآنی ئەم زیندانە.

لەولاوە ...تەرمێك راکشاوە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەم لاوە ...

شێتێك گیان دەدا،

بەدەم گریان و نزاوە .

لەولاتریش ..

کت وکوێرێك دۆش داماوە .

لەبرسان دا،

ڕەگ وتۆوی فریزدەکوتیێ..

تاوەك قاویت ..

لووشی بکات لەپەناوە.

(٧)

گەرمەسێرە،دەشتێکە چۆڵ وبیابان ،

سەرابێکە ، هەڵقرچاوە .

تاچاوی مرۆڤـــ بڕوانیێ،

وشکایی یە،بەبێ ئاوە.

لەو ولاتی غوربەتەدا ،

هەردوودەستەلەرزۆکەکەی(مەلافاتیح)

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئەو دەستانەی بۆبانگ دەینانە بناگوێی،

ئەودەستانەی،

کتێب وقورئانیان دەگرت

لەگەڵ لاشەی رەق وتەقی(مام تۆفیق)دا

بێ گۆڕوگۆڕیچکەو تەلقین...

قومیان بەسەردا کراوە.

کەپکەشاخ،تەپە و هەڵدێرە.

لە،ئاودرە،تاوێرە،

نانی تاڵ وئاوی شوێرە.

لەو شوێنە بێ حورمەتەدا .

سەگێکی ڕەش وەرکەوتوو وە،

چاوی ...لەدەرگای زیندانەو...

گوێ ی بۆگریان هەڵخستوو وە .

(قەرە) فێرە ... هەمووجارێ،

لەجیاتی نان وکولێرە.

بەبەرچاوی(حەجاج)ی دەرگاوانەوە .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەبەرچاوی جەلادوپاسەوانەوە.
دەستێ،لاقێ ،کەللەسەرێ...
مردوو بەکەرت وپارچەیی،
بێنێتەوە لەسەحراوە .
ئاخر ..بۆیە !!
دایکی(ئامانج)کەهاتەوەگێڕایەوە:
من و(رەعنا)هەموو شەوێ،
لەخەونیش دا،
تەرمی یەکترمان دەبینی،
بەدەم سەگەبەرەلاوە .

(٨)

هۆشارەکەم ..!
هۆ هۆ ڕۆگەی کوردستانم .
هۆ گوندەکەم ..!
هۆ هۆکۆگەی سەدان یادگاری ژیانم.
هەمووسالێ، لەبەهاردا،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەگەڵ گرمەگرمی هەورا،

گوێ لەناڵەی منیش بگرن !

من ..گیراوێکی (ئەنفال)م،

زۆردارەکان لەسامان وماڵیان کردم.

خوێنیان مژیم ،

پێیان لەسەرئابڕووم ...دانا.

لەژن ومناڵیان کردم .

لەو دەشتە چۆڵ وهۆڵە دا

تووشی مەرگی تاڵیان کردم .

پاشان زیندەچاڵیان کردم .

من گیراوێکی(ئەنفال)م

تیشکی چاوی عاشقێ بووم،

مەعشوقەکەم بەجێ ماوە.

من گولاڵەی بزورکاوی،

خەون وهیوای گیراوێك بووم .

نازانم دوای ون بوونی خۆم،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دڵدارەکەم ...

دایك وباوکە هەژارەکەم .

مردن بەدەم کام ڕێگاوە.

هاتوومەوە ،دڵنیابم ...

چییان لێ هات کۆشێ منالێ،خێزانەکەم .

کوان باپیرەو داپیرەکەم .؟؟

کواخزمم ، کوا جیرانەکەم .؟؟

کوا سەرکانیم ،کوامزگەوتم ؟؟

ئەدی کوا قوتابخانەکەم .؟

هاتوومەوە دڵنیام کەن

ئازیزانم لەکام جێگان؟

لەکام وڵاتدا ئاوارەن ؟

لەکام ماڵا خزمەتکارن؟

لەکام شارۆچکەو ئۆردووگان ..؟؟

★★★★

هۆ خەڵکینە !

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

من نەوەی ئێسك وپرووسكی

ئەشكەوتەكەی(شانەدەری) م

من خەڵكی(چەرموو)ودێی(زەرزی)م

من ئەوگەلەم دوای هەزاران لەشكركێشی ..

هەروا زیندووم .

وڵاتم ..كانی خێراتە ،

هێشتا خۆم خێرم پێ دەشێ..

لەزستاندا بێ ئاگرم.

پاشماوەم دەگا بەكەنداو..

وا خۆم لەتێنوان ..دەمرم .

ئاخر بۆیە..وەكو مەلی هەڵكورماوم .

وەك پەپوولەی باڵ سووتاوم.

كەی رەوایە هەمووڕۆژێ....

بەسەر دڕكەزی پیلان دا،رام دەكێشن.

سنوورم لێ دەبەزێنن،

(كیمیاوی)م پێدا دەكێشن.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

کەی ڕەوایەهەمووساڵێك وەك(برایم)...

لەئاگردا دەسووتێندرێم؟؟ .

وەكو (مەسیح)لەخاچ دەدرێم.

کەچی هێشتا هەرزیندووم و

هەر زیندووم و زیندوو ترم.

زوڵم وزۆرو چەوسانەوە ،

ئۆقرەو ئارامیان بڕیووم.

چی بکەم ئەگەرخەبات نەکەم ؟

چی بکەم ئەگەرهاوار نەکەم ؟

چی بکەم ئەگەر ڕانەپـەڕم ؟

چی بکەم ئەگەر مان نەگرم ؟

هەولێر١٩٩٣

---

*ئەم شیعرە لە(هۆڵی میدیا)ی هەولێرولە (گۆپتەپە)و لە(کەرکوك) خوێندراوەتەوە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ڕاگواستن

لەنێو جەرگەی تەپوتۆز ودوکەڵەوە.

لەنیشتمانی سووتماکی

بەردەم چەقۆی شۆفەڵەوە.

بروسکەیەك بەڕێ کرا،

بۆبارەگای زل هێزەکان :

ئەی ئەوانەی مافی مرۆڤ دەپارێزن.

گەر ئێوە ڕاستی دەبیستن،

ئەگەر بەتوانا وبەهێزن؟.

بۆچی لەسەرکوردی هەژار ...

نایەنە دەنگ ؟

بە(کیمیاوی)دەمانکوژن،

نیشتمانمان داگیر دەکەن.

بۆ بیابان و گەرمە سێر،

بەکۆمەڵ ڕامان دەگوێزن.

١٩٨٦خۆشناوەتی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ەڵەی رووناکبیری وکۆمەلأیەتی کەرکوك

بەشی روناکبیری

- ٤ -

شیوەنێك بۆ ڕەندیخان

مەلاشاخی

شیعر ١٩٩٩/٥/٣

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

شیوەن

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ڕۆژێ.. لە قەڵاسێوکە دا

لەگەڵ پیرێك کۆبوومەوە،

پرسیم چۆنی ؟

وتی:ڕۆڵە..!

من نازانم هەتا ئیستاچۆن ژیاوم،

بۆ نەمردووم .

چەندساڵێکە لەشکری خەفەتی ئەنفال

قەڵای پایتەختی ئەم دڵەی داگیرکردووم .

★★★

بەبیرم دێ ...

بەیانی زوو تەتەرەکەی ماسقەلان هات

وتی : پەیامم هێناوە..

بروسکە لە(دێدەوان)ەوە :

زووکەن ئەولاتان گیراوە..!

لە (سارا) وە .. :

لەپایینم سوپای کوللە مۆڵ دراوە ..

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

شێخێك له(داره‌گه‌لی)یه‌وه

سوارێكی نارد..:

رێگای ده‌ربه‌ند داخراوه .

نامه‌ی شاریش گه‌ییه لامان :

ره‌شه‌با ..هابه‌ڕێگاوه .

گه‌رده‌لووله..گه‌رده‌لووله

ڤایرۆسی قڕان ده‌هێنێ .

هه‌ر كه‌سێك ده‌مامكی نه‌بێ،

شه‌وه‌ی خه‌رده‌ل ده‌یخنكێنێ .

★★★

به‌بیرتان دێ..؟

پاش نیوه‌ڕۆ(سه‌نگه‌ر)ووتی:

ته‌نیا چاره به‌رگری یه !!

(رێبوار) ووتی :

له یه‌كێتی گه‌ل به‌ولاوه،

چارتان نی یه !!

به‌بیرتان دێ..؟

له‌سه‌ر پله‌ی به‌رده‌عه‌لی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

شیعرم ووتی:

تا ئێوه ئاوا ناكۆك بن ،

دەسپێچكی ژنتان خەفەت و..

ریسی پیاوانتان خوری یه .

بەبیرتان دێ ، ئێواره بوو ..

گردەكان لەبەر چاومان دا ،

لەجارانی نەوی تر بوون.

لوتكەكان كورته بالأبوون ،

تیشكەكانی خۆرەتاویش،

وەك پرچەكەی

دایكی شەهید(مەلائارس)

تێك ئالأ بوون .

★★★

ئای ئەورۆژه چ رۆژێك و..

چ ویستگەیەكی سامناك بوو.

زێ كش ومات ...

شیوه سووریش هەر وەكو من ،

دلگیروزیزو غەمناك بوو.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

گۆپتەپە زامەکانی خۆی دەکولاندەوە .

عەسکەر بۆن سۆی لێ هەڵدەستا..

زەردە پەڕ بوو .

ئاسمان کردی بە ناڵەناڵ،

گوێمان لەدەنگی کەڕەنا و

لەگرمەی دهۆڵی شەڕ بوو.

هاواریان کرد:

ئەنفال ..ئەنفال ...

ئیتر گوێ ی ئەهریمەن کەڕبوو.

★★★

باری باری ...مەرگ باری .

بوو بەشەوی ئەنگوستە چاو

هەورازی هەناسەسواری .

دێوی تاوان زریکاندی ،

ئەنفالی هێنا بەدیاری .

★★★

باری ..باری .

تەرزە نەبوو ،بەردبوو باری .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

گەواڵەیەك(سەرچنار)یشی گرتەوە،
بەسەدان لقە زەیتون و...
چەپکە نێرگزی تێکشکاند.
بەهەزاران ئاە ونزای ...
بەئاسمانەوە ..پڕووکاند..
★★★
لەو کاتە پڕئۆفانە دا.
ئا لەگەڵ ئەم تۆفانەدا.
سەدان رەزو باغ و بێستان .
بەسەدان چەم و دارستان ،
بەدەیان هۆزان وداستان.
لەگەڵ تەبارەی گەنم و...
خەلەو خەرمان ،هەمووسوتان.
هەر لەگەڵ ئەم زریانەدا ،
بەهەزاران کۆترە شینکە ..
لەهێلانەی خۆیان تاران .
فڕین ..فڕین ،
بەرەو چیای خاڵخالأن فڕین .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەرەو لووتکە بەرەو بنار.

هە تا دەربازبن لەئازار.

ئە نفالی چوار بووبەڕەشمار..

بووبەگورگ وئەژدیهای هار .

بووبەگێژەن ..

زۆربەی ئەوانیشی لوول دا

بەرەو چارەنووسی نادیار .

بەرەو گەرمەسێری بردن .

١٩٩٩/٥/١سلێمانی

★ لەیادی کیمیابارانی(گۆپتەپە) دا لەرۆژی ١٩٩٩/٥/٣ لەلایەن شاعیرەوە خوێندرایەوە ،وەك نامیلکەیەك لەلایەن بەشی رووناکبیری(کۆمەڵەی رووناکبیری کەرکوك)ەوە دابەشکرا.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

سێ وێنە

لەئەلبوومی شەهیدانی گۆپتەپەدا

سێ وێنەیان پێ نیشاندام..

لەسەربەرگی کتێبێکدا،

سێ شاهیدن،

هەرسێ (عومەری خاوەر) ن.

بەلاّم ئەوەی لەناخەوە دەمسووتێنن

سێ پشکۆی ئاگری سوورن،

لەنێو سینەو دڵی مندا

وەك پۆلووی نیَو(سەماوەر) ن.

وێنەی یەکەم :

کەللەی سەری شەهیدێك بوو

لەهەرهەموو وێنەکانی تر جودابوو.

کاتێ کەلێی وردبوومەوە..

پڕ..پڕ لەنووری خودابوو.

خۆ ئەو زرکە کاڵێك نەبوو..!

لە سیمادا ئاشکرا بوو

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ماموٚستا بوو.

چەند ساڵێك بەر لەشەهید بوون

لەمزگەوتەکەی (کلێسە) ماموٚستا بوو.

خوٚ ئەو ئینجانەی گڵ نەبوو

تەژی تەژی لەدلێری وئازایەتی .

له خوٚشەویستی هەژاران ،

له عیلم وله کوردایەتی.

ئەو خوٚی (تفسیری قورئان) و

راڤـەی کتێبی پیروٚز و

چیروٚکی پێغەمبەرانی

سوره تی (أنبیا) و (هود) بوو .

بەڵێ بەڵێ ناسیمەوە...

وێنەی کەللەی هاورێکەم بوو

کت ومت (مەلا محمود) بوو.

وێنەی دووەم :

پێشتر له قوتابخانەی شوٚرشدا

چرایەك بوو داگیرسابوو.

لەدوای ئەنفال کش ومات و حەپەسابوو.

تەماشاکەن !

لەلێواری چالێکدایە .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

جارێ ئارامی لێ دەبڕێ و
جارێکی تر مقەببایە.
چنگی پڕکردووە لە ئێسك و
لێوی خەریك شەنەبایە.
(چۆن جیا دەبنەوە ..خودایە..!؟)
دەروونی پڕ لە پشکۆیە.
- ئەمە وردە جمگەی پەنجەی کاکە (توانا) و
ئەمەیش پەراسووی (شکۆ) یە .
ئا ئەوانەیش کە وەك مێوژە رەشکە.. جوانن.
گلارای چاوی (ئایشە خان) ن
ئەوانی تریش گلێنەی دوو دییەی (تاڤگە)و
دەنکەمێرووی ملوانەکە شینە ی (تابان) ن.

وێنەی سێیەم :

منالێکی حەوت سالانە .
جێ راوگەی ئەو نە قەندیل و
نە ژیلوان و چەم رێزانە
(چەمە خڕکە) و (رەندیخان) ە
نێو رەزەکەی بەرمالانە .
ورد ببنەوە...
ئەم پێشمەرگە بچکۆلەیە ..!

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

(قارەمان)ە

چەندساڵ لەدوای شەهیدبوونیش

شوین کەمینی بەرنەداوە.

تا ئیستایش دارلاستیکەکەی

هەرپێیەو فرێی نەداوە

دەزانن بۆ ..؟!

پێمان دەڵێ :

(هەرچی ئەنفالی لەبیرچێ ،

هەرکێ ریسمان بکات بەخوری،

خەڵکینە نەفرەتی لێ بکەن

بەخوا هەقی بەرد بارانە .

٢٠٠٩\٥\٢ کلێسە

---

* لەبیست ویەکەمین ساڵیادی ئەنفالی چواردا لەکۆبوونەوەیەکی جەماوەری فرەواندا

لەسەر مۆنومێنتی شەهیدانی گوندی کلێسە خوێندرایەوە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

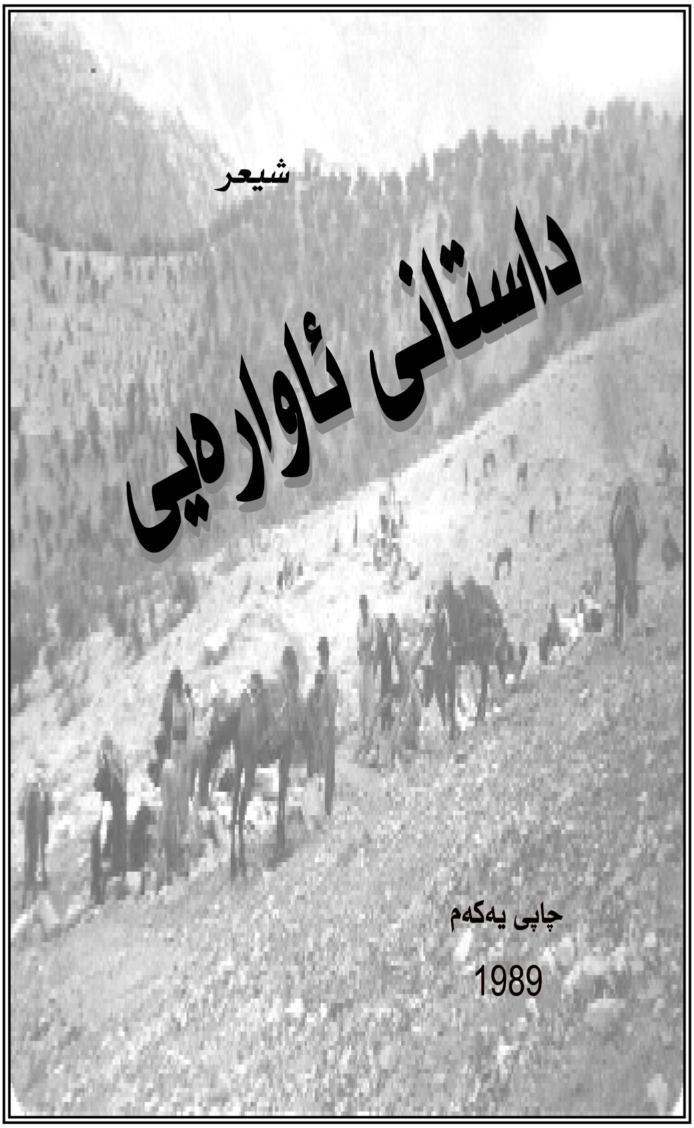

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

داستانی ئاوارەیی

هێشتا جۆ گەلەی خوێنەکان

لە (قەندیل)ولە(فاو)ەوە...

دەرژانە...(کەنداو) ەوە.

بەگوێی دنیایاندا چپاند.

گووتیان:ئێمە ئاشتی خوازین.

هێشتا شەپۆلی دەنگەکان،

دەزرنگانەوە لە ئاسمان.

سنووری ڕاستیان بەزاند .

هێشتا رەنگی نووسینەوەی بەڵێنەکان،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

وەك فرمێسكی دایكی شەهید،

تەڕبوون و دەدرەوشانەوە،

پەڕوباڵی كۆتری سپیان هەڵوەراند.

هێشتا بڵند گۆی درۆیان،

بانگەوازی ئاوەدانی ڕادەگەیاند.

كوندە پەپووی شومی شەڕیان،

لە سەرهەزاران كەلاوە،

وەك قەلە ڕەش دەیان قڕاند.

لە(گۆپتەپە)ی سەرقافڵەچی وێرانەیی،

لە(ڕەندیخان)

لە سای هەواری ماڵێكدا،

كۆرپەیەكی ژیكەڵەی جوان...

بۆ بینینی دنیای(ئاشتی)،بۆبەختیاری،

دووچاوی شین،

دووگۆمی مەنگی شڵەقاند.

زۆربەنازو كوێرەوەری،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

کەوتە ڕێگا بەرەو ژیان.

گوندی بەئاوایی نەدی،

یاری بەقەڵەمێ نەکرد،

مامۆستایێکی نەدواند.

گەردەلوولی چەکی کوشندەی(کیمیاوی)

لەگەڵ گەڵای دارەکاندا...

قەدو باڵای هەڵپڕوکاند.

★★★★

شەوێ تاکو نیوە شەوێ.

چاوی خەواڵوم نەچووە خەو .

بۆبەیانی پێش ئەوەی هەتاوبکەوێ .

تەتەر وەك بروسكە ئەهات

كێ ئازایە فریاکەوێ !

هەواڵ گەییە هەمووما لێ:

کەس نەسرەوێ .

کوللە زەردەی عەفلەقیەکان،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بۆسەرمەزاری ئەم میللەتە،

هێرش دێنن.

بەفەرمانی ڕەشەبا دێن،

تەڕو وشك دەسوتێنن.

كاتێ هەتاوتیشكی زێڕینی دابەشكرد

داڵەكەرخۆری بێ ویژدان،

كەوتە ئاسمان .

بەسەر خەڵكی (قەڵاسێوكە) یقارەماندا.

تەزرەی مردنیان دابەراند.

★★★

هەرئەورۆژە...

لەبناری(كۆسرەت)ەوە،تا(دێدەوان).

لە(دەربەندی بازیان)ەوەتا(خاڵخاڵان).

لەجێ شەڕگەی (قازان)ەوە،

تا(چەم ڕەزان).

پەل ورەگی پیرەدارو،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

قەدو باڵای نەونەمامیان

لەگەڵ جمگەو دەست و قاچدا،

لە زنجیری تانگ دەئاڵاند.

★★★

مۆڵەتم دەن تابپرسم:

ئەرێ زەوی گریانی دێ ؟

ئەوەنی یە وائەم خاکە

جەرگی دەسوتێ .

ئەوەنی یە وا (دوکان)یش

فرمێسکی دێ .

لەتاو خەمی سوتانی (دێ).

ئەوەنی یە...

زێد لە ساڵان

شۆڕاوەی هەور شۆربۆتەوە

بەرەو هەوارگەی هەژاران.

هەرچی بوار بوو نەماون،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بۆپەڕینەوەی شەتاوان.

ژێر توتڕكو پیرە دەوەن،

سەنگەرن بۆ لێقەوماوان.

★★★

ئەم وولاٚتە قارەمانە...

گشت خەلٚکەکەی

وەکو خەلٚکی شاری مردوو خۆرەکانە.

ئەم وولاٚتە.

پڕلەغەمو کارەساتە،

رۆژێك نی یە،

کەبەدەیان نەتوان و شەل...

دێوانە و شێت.

کۆرپەی ساواو گەنج و پیری،

بۆبیابان ڕاپێچ نەکرێت.

کەچی هێشتا لە ترۆپكو

ئەشکەوت و چەم.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەهەڵەت و لێرەواردا.

دەنگی سرودی (نابەزین)،

بەرەو کاکەشانی فەلەك بەرزە وابێت

★★★

ئێوارە بوو...

بینیم کاروانێ کەوتەڕێ .

سەرقافڵەچی لەکۆتایی بێ ئاگابوو

نەیدەزانی بۆسبەینێ،دەگەن بەکوێ.

ڕێگا.. تاریك وباریك بوو،هەورازو لێژ،

لەپێ دەشتتەوە بۆبنار.

لە لووتکەوە بەرەونسار.

بەستی(شەڵغە)و(شیوەسور)یش

وەك(قۆپی قەراغ)و(زەردە)

بۆهەزاران،خەڵکی ئاوەرەو ماڵ وێران

بوو بونە ماڵ و دەرەتان.

لەوێشەوە کۆچ وکۆچبار،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەڕێ خران بۆ شاخ‌و شار.

قامیشەلاَن و هەردە وچۆلَ .

کەندو لەندوئەشکەوت و دۆل.

بوون بە حەشارگەی کۆل بەکۆلَ.

بن بەرد نەما،

نەبێتە پەسێوو بنکۆلَ .

کە گوێم هەلَخست لە دایکێ ،

بەسۆزەوە کۆرپەکەی دەلاواندەوە.

بەردیشی دەتاواندەوە:

(رۆلَە لای لایە...

کۆرپەم لای لایە.

چەند هاوار دەکەم دەنگم دەرنایە .

کوردستان سووتا،کورد ئاوارە بوون

هیچ کەس بەهانای ئەم گەلەنایە).

★★★

لەمالَی شیعر بەولاوە دالَدەم نی یە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

پەنا بۆشوێنی دی نابەم.

ئەگەر چیرۆك نووس بوومایە

ئەوەی لەم کاروانە بینیم

هەمووم دەکرد بەرۆمانی.

ئەگەر نیگارکێش بوومایە

تابلۆیەکی وام ساز دەکرد

لایێکی دنیام دەهەژاند

بەکارەساتی(هەڵەبجە)و(شێخ وەسان)

(زیوە)و(بادینان)...بزانێ.

★★★

رۆژە رەش بوو

خزم لە بڕبڕەی پشتی ترازابوو.

برا برای جێ هێڵابوو

کۆرپەی ساوا، بەدەم رێوە،

چاوی بۆژیان هەڵێنا بوو.

ژن لە مێردی،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

خانەوادە کەس وکاری،

وەکو زستانی ڕابردووی شاخی (ژیلوان)

وەك سەرماکەی سەری(ئاسۆس).

هەرهەموو لێك دابڕا بوو...

باوکێکم دی سەرگەردان بوو

تەواو سەری لێ سوڕما بوو.

پڕ بەزاری بانگی دەکرد:

بۆکوێ کەسم بخەمە ڕێ ؟:

بۆسەر شۆستەی شەقامەکان،

یابۆ ئەشکەوت وشاخەکان ؟؟

بۆشوێنی سبەی نۆرەی دێ ،

یابۆبەرپێی قەنارەکان.

کۆرپەکانم...

بچنە زێدی باوباپیرم(بابە گوڕگوڕ)

نانا مەچن ،میوانداری قەدەغەیە،

بەبێ پرسی بێگانەکان .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

کۆرپەکانم ...بچنەپاڵ قەلاّی دێرینەی،
شاری(هەولێر) !
نانا مەڕۆن !
چونکە سێبەرێ شك نابەن
مەگەر شەق و زللەبخۆن.
بۆکوێ دەڕۆ ن ؟
وەرن وەرن ، تەماشاکەن ..
لە نیو دۆل و لەپاڵ کەپکە شاخ و گابەرد
گەورە وبچوك لە تاوان بوونە گرمۆلّە.
ئێوەش خۆتان بشارنەوە.
تادەروویەك دەکرێتەوە،
ئەوجا چارتان دەکەین ڕۆلّە.
★★★
گەر هونەرمەند
دیمەنی دلگیری دەوێ.
بابێ لە گەڵ کاروانی شیعرم ڕێ کەوێ.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەزستانی ڕابردوودا،

لەشاخی پشتی(سەفرە)وە.

چۆن منالّی برسیو ماندوو،

بەبەر چاوی پێشمەرگەوە .

بەدەستی داك وبابی خۆی،بەبەرگەوە،

دەکرانە گۆڕی بەفرەوە.

لە قرچەی گەرمای هاویندا

دایکێکی میهرەبانم دی،

سك لەبەردەم.

دلّ پرلە غەم...

شەش مندالّی بەدواوە بوو،

گشت پیّ پەتی،

خۆشی بەتاکیّ سۆلّەوە.

گەنجێکی بەویژدانم دی.

بەهەورازدا هەلّدەگەڕا،

لە تەلان دەهاتە خواریّ .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

پیرە باب و

تویشە بەرەی پرلەنان و

چەكەكەیشی بەكوڵەوە.

سەد خۆزیایە.

(یەڵماز گۆنای) بۆ بیستن و

بۆ بینینی، ئەم تاوانانە بمایە.

من دڵنیام دوا بەر هەمی ،

دە بووە ئاوێنەی ئەم ڕەوە.

تیشكی چاوی كامێرای دەستی هونەرمەند.

دڕی دەخستە ئەم شەوە.

تەماشاكەن...!

ئەم دیمەنە چەند حەزینە :

هەتا چاوبڕكا دوكەڵە.

هەرچی گوندی بەجێ ماوە،

وەك كاریلەی بەرگورگە لە.

خوێندنگا و مزگەوت و خانوو،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لە بەردەم کەڵبەی شۆفەڵە.

هەرچی ماڵێ نرخی هەبێ

تاڵانی دەکەن بەپەلە.

(نەیروون) ی چی؟

(هیتلەر) ی چی..؟

غازی(فۆسجین)و(تابوون)

لە گەڵ(خەردەل)دا تێکەڵە.

★★★

هەلاو...هەلاو...

لە(سەفین)و(کەژۆست) ەوە

لە(پانی سەر)و(مۆتە) ەوە.

بروسکە لە دوای بروسکە هاتنە خوارێ .

بە(شوان)و(شێخ بزێنی) بڵێن:

بابکەن تەگبیری، کارێ.

(دەشتی کۆیە)و(قەلاَ سیۆکە)،ئاگادارکەن.

هەتا ڕێگا نەتەنراوە بکەن چارێ .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

شەوێکی ڕەش ،وەك ڕووی دوژمن.

تاریك تاریك .. وەك ویژدانی،

قارەمانی (ئەنفال) ەکان.

بوو بەقەلاٚ بۆ مێر و ژن.

بەپالٚ ڕایەلٚی دڕك دا...

لەنێوانی چەند مۆلگەوە،

پۆل پۆل بێ چرپە تێپەڕبوین.

لەئارانەوە بۆ زۆزان.

یەکەم قۆناغ:

مەلٚبەندی(سێ)ی

سەنگەری(ڕۆکێتی تۆلٚە)ی ئازەیەتی.

جێ هەوارگەی میری سۆران...

مەیدانی مەردی و پیاوەتی.

جێ ی نزرگەی چەوساوەکان،خۆشناوەتی .

خێلٚی ئاوارە و پەرێشان،

لە پاش شەوێ .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەرەو هەورازی(دەرە شێر)

بەرێ کەوت ،تاسەرکەوێ .

دووەم قۆناغ:

سەرچاوەکەی(مەلەکان)بوو

بارگە داگیراوە لەوێ .

ماندوو برسی بەرێزەوە.

هەموو بینمان نا بەزاری کارێزەوە.

پیرەمێردێك قنج و کارزان...

فێری کردین

چۆن گیرفانی تێرکە پرکەین

لە منالّی ژیکەلّەو جوان.

شارەزایێك، چاو ساغ مان بوو

شۆربووینەوە،

لە (کورکور) ەوە بۆ (گولاّن).

بۆ ئێوارە قۆناغی سێ یەممان بری

(دارەبەن)ە چاوەروان بوو.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

(دۆڵەڕەقە)پاش نیوەشەو،

مێوانخانەی کۆچەریان بوو.

رۆژی دووەم، سێیەم،چوارە م،

لە هەڵ کردنەوەی کلاّفەی ئەو رێڕەوە،

چەند تازە سوار، لە رێ گلان.

چوار وەرزەی ساڵ هاتنە رێمان

(بەهار، هاوین، پایز، زستان).

سوارو پیادە، کەس نەبەزی.

تاسنوری(قەندیل) بەزی.

لە(شێخ ئایش)لەنێوانی رووباروشاخ،

هاواریان کرد:

رێبوار وریابە نەخزی.

پاش چەند قۆناغ،

لە دیوو نسێ ،

کۆچ لە خێوەتگا دابەزی.

دواهەواری پشودانە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دەوار هەڵدەن کەس نەوەستێ .

باکاروانی ئاوارەیی،

لەم سێبەری گۆرستانە،

چەق ببەستێ .

★★★

دەخەڵکینە هەموو یەك دەنگ،

نەفرەت بکەن لە خۆفرۆشان...

لە خائینەکانی (دەربەند) و

پشتی (وەرتی).

تف کەنە چارە ی ئەوکەسەی،

بڕوای بەخەندەی دوژمن دێ .

ژیرو دڵسۆزو خۆراگر..

بەفیشاڵی،ڕژێمی پەت و سێ دارە ،

ناخلەتێ .

دێلژی ١٩٨٨

★داستانی ئاوارەیی لەیەکەم ساڵیاد ی ئەنفال وکیمیابارانی هەڵەبجەدالەساڵی ١٩٨٩ دا چاپ وبلاّوکرایەوە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دێدەوان

پێشکەشەبەتێکۆشەری دێرین(مام کەریم زەردکی)

شوێن.. قەمیشەلانێکی چڕبوو
خانوو.. نێوچەم وئاودڕبوو.
لەپاش سووتماکی سەدان دێ،
ئەنفالی سێ چلەی چووبوو.
کەچی هێشتا بەدووبینایی کزەوە،
وەك جارانی بەپشوو بوو.
لەدوای دەیان هێرشی چڕ،
چاوشارکێ لەگەڵ کت وپڕ.
ورەی گەلێ بڵند تربوو.
ئەورۆژەیش وەك رۆژانی دی،
لەبن کەولێ،لەنێوتەنگێ.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

خۆی حەشاردا تا درەنگێ.

ئێوارانێ بەتەپەتەپ گەیشتەجێ

وتی: هاتووم بمخەنەڕێ.

منیش با بچمە سەفەرێ.

دەڕۆم هەتا دڵنیا بم ،

هاوڕێ ی ژیانم ..کەوتۆتە کوێ.

خۆر لەزەردە،ڕێگای هات ونەهاتی گرت،

لەگەڵ کاروانی پێشمەرگە.

هەر ئەوشەوە،لەسەرپردی حاجی وسوو.

دێدەوان یش چاوی لێ بوو.

کەوتنە نێو داوی بۆسەوە ،

چوار کەناریان بوو بەئاگر

ئەوانیش هەر بەگڕی سوور ،

تەیمانی دوژمنیان بەزان ..

بەسەر مردندا بازیاندا .

هیچیان بەتەپکە نەگیران .

ئاسۆگەیێ دووئاسۆگە ،لێك دابڕان .

پاش دەیان جار

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هەڵدێران وهەڵسانەوە.

ماندووبوون و حەسانەوە.

ئەوشەوە هەتا سبەینێ،

لەبێشەیەکدا دەمینێ.

کەرۆژ هەڵدێ..

بەگاڵەی دووژمن دەزانێ،

هەموو لوتکەکان گیراون

بەناچاری دەچێتەنێو کەندەلاَنێ.

لەولایشەوە ..

هیچ کەس هەواڵی نازانێ.

رۆژدێ و دەچێ.

وردە وردە لێوی چەمیش

وەك لێوی ئەو هەڵدەقرچێ

پاش (٢١) شەوجودایی.

دابڕان و بەتەنیایی .

دوای پرسەو سەرخۆشی دۆستان.

دوژمن رۆیی و مل خۆی شکان .

ئەم هەڤاڵیش دێتە دەرێ لەنێوچاڵێ.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

تا بەدەست بێنێ هەواڵێ .

لەولایشەوە دوورێبواری برسی وتێنوو،

دەچن بۆ نان ،دەچن بۆ ئاو.

دەدزنەوە ..(مامە)ی کەم بیناوپەشۆکاو.

کەدەپرسن ..لەو ماوەیە،چۆن ژیابوو،

بۆ نەمردبوو؟

جا دەزانن ..لەجیاتی هەموو خۆراکێ،

لەپەکوتێ..گیای خواردبوو..

کەهاتەوە..

لەسیمادا وەك برێشکەی بەرئاگربوو.

بەلاّم ..لەبیروبڕوادا

وەکو جاران خۆڕاگربوو.

دەشتی هەولێر ١٩٨٨

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

داستان

گەرشاعیرێك خۆی بینیبێ ،

لەبەرشوڕاوگەی ئاگردا .

گەرشاعیرێك.

خەڵکی مشەختی دوونسکۆی دوواندبێ،

لەسەربەفرو .. ژێرچادردا.

گەرشاعیرێك هەگبەی غەمی ولاتێکی

دابێ بەسەرنەڕی شاندا.

بەشاخاندا داچوڕابێ،

هەڵگەڕابێ بەهەورازی تێکۆشاندا.

بڕوا مەکەن نەلێرانەو...،

نە لەخاکی گوێزان وخوێن.

لەهیچ شوێنێ

بۆ شیعرێکی ..دابمێنێ،

نەزانێ چی بکا بەهەوێن.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

شەوگارێكی زۆرتاریكە

هەوری تاوان كوردستانی داپۆشیۆە.

رۆژگارێكی گرژو مۆنە

هەش بۆتەخەنەی نۆبووك و

دەڵێ ی خمخانەباریوە .

لەرۆژگارێكی ئاوادا....

هێندئازارمان پێ گەییوە.

گەرچاوێ..سۆمای نەڕژابێ ئێمەی دیوە.

گەر گوێچكەیێ كەڕنەبووبێ

هاوارمان پەردەی سمیوە.

لەقوناغێكی ئاوادا،پر سیار دەكەم :

لەو هەمووتاوانەدەكرێن دژگەلەكەم.

كامیان بكەم بەهەوێنێ

بۆئەم شیعرەم :

كارەساتی(ئەنفال)ەكان

یاشەهیدبوونی(هەڵەبجە)م ؟؟.

نانە ژەهراویەكەی(ماردین)،

یا دوا سەرنج بۆ گوندەكەم ؟؟.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

فرمێسکی چاوی ئاوارەی(نوگرە سەلمان)

یاهاواری ژێرئەشکەنجەی

سەدەی بیستەم ؟؟.

خۆڵەکەوی زەوی سوتماك ،

یا دوانووزەی پیری کەنەفتی ژیان ئەستەم.

دوا دڵۆپی خوێنی(مامۆستای ئاشتیخواز)★

یا دوابینینی کیژەکەم .؟؟

نرکەی سروودی پێشمەرگەی ژووری زیندان

یا دوا نیگای هاوسەرەکەی،

بەبڕیاری(یاسای دارستان)ی سەردەم.

کردیان بە خۆراکی سەگ و

لەمەنجەڵدا، کردیان بەتەم ..

١٩٨٨بناری قەندیل

★ مەبەست شەهید (قاسملو) ە

★★ لەژمارە(٢)ی گۆڤاری(بانگ)دابلاوکراوەتەوە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

شۆڕەبى

لەپاڵ گوندێکى وێرانە،
شۆڕەبى یەك وەك کچى شۆخ
پرچى بەشانەکردبێ.
وە ك بێریڤانێکى گراو
بەرەو ڕێ ى ڕان
بەلەکى خۆى هەڵگرد بێ.
لەلێوارى گۆمێکى مەنگ،
شین وەك چاوى کچى قەشەنگ،
تاکۆ ئەژنۆى چەقاندبوو
شنەى شەماڵى ئێواران،
نەسیمى فێنکى بەیان
هێند باڵاَیان هەژاندبوو
وەکو ڕێبوارێکى تێنوو...
وەك جووتیارى گوند لێ ونبوو..

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

تا چاوی حەزی تەماشام
بڕی کردێ، ورد بوومەوە:
ئاوی(ئاسۆس)و(دوكان) م
خوێناوەكەی لای(دەشتێو(و(شارستێن)م
تاكو زەندی تەزاندبوو..
وەك پاوانە وبازنە ومۆرو
قەوزەی كەسكی ،
لەگەردن وقۆڵ وباسكی، ئاڵاندبوو .
چاوەكانم وەك سمۆرە
بەقەد باڵای دا هەڵگژاند
ئەوجا زانیم ئەو نەشمیلە ،
بۆ ڕەنگی زەرد هەڵگەڕابوو؟
چونكە پارچەی(ناپاڵم(ێك
كاكۆڵەكەی سوتاند بوو
قەڵاسێوكە١٩٨٦

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

رەشـەبا ★

هەرتۆمابووی ئەی رەشەبا...؟!

چیت دەویٚ لیٚم...؟

هەر دەواریٚکی شرِ شك دەبەم.

ئەویش خیٚرەو مەند،داویەپیٚم.

لەسایەی دا هەڵدەلەرزیٚم.

بە پاڵە پەستۆ تیا دەژیٚم.

گڤە گڤ چیتە لە بن گویٚم.

بۆ وادەکەی ؟.

گەرەکتە لیٚمان بفرِیٚنی .

یا ....کۆلگەکەی بشکیٚنی.؟؟

ویژدانت بیٚ، ماران گەستم.

تۆ نازانی ، کەچەند پەستم.

لەشویٚنی باو باپیرانم..

رایان گواستم .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

وەرە گویٚ بگرە لەمیٚژووم ،

لە هەڵبەستم :

لەشارو گوندی خۆماندا،

دەژیاین ...ژیانی ئازادی.

هەتاکو بڵێ ی بیٚ وەی بووین

بەلاٚم دوژمن ڕەوای نادی.

بەناچاری ئاوارە بووین ،

لەترسی چەقۆی جەللادی.

چەند هەواریٚکمان ئاواکرد،

ئۆردووی داگیرکەر سوتاندی.

ژیٚرشاخ وکەندمان هەڵدڕی،

(شۆفەل)ی هیٚناو تەپاندی.

پەنام بردە بەرمزگەوتیٚ ،

بەرشەپۆلی لافاو کەوت ....،

لەبنچینەوە روخاندی.

هانامان بردە بەرچەمیٚ،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

چاوی بەد ...ڕەوای نەبینی

فڕۆکە.... ئاگری هێنا

هێشو هێشو

وەك ڕێژنەی باران باراندی.

سنووری سەر دڵمان بڕی

لەم هەوارە گیرساینەوە .

تەواوی نەحەساوینەوە.

تۆش ..لێرە لێمان ناگەڕێ ی،

بۆ کوێ بڕۆین ؟؟؟

چیت دەوێ لە ئێمەی غەریب ،

چیت دەوێ لەئێمەی ماندی؟؟

١٩٨٨ دێلزی

*لەدوای ئەنفالەکان کاتێ بەخاووخێزانەوە ئاوارە ی (ئێران)
بووین لەیەکەم ڕۆژی پایز دا(ڕەشەبا) هەڵی کرد ،خیوە تەکەی
بەسەردا ڕوخاندین ئەم شیعرەم بەو بۆنەیەوە نووسی.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

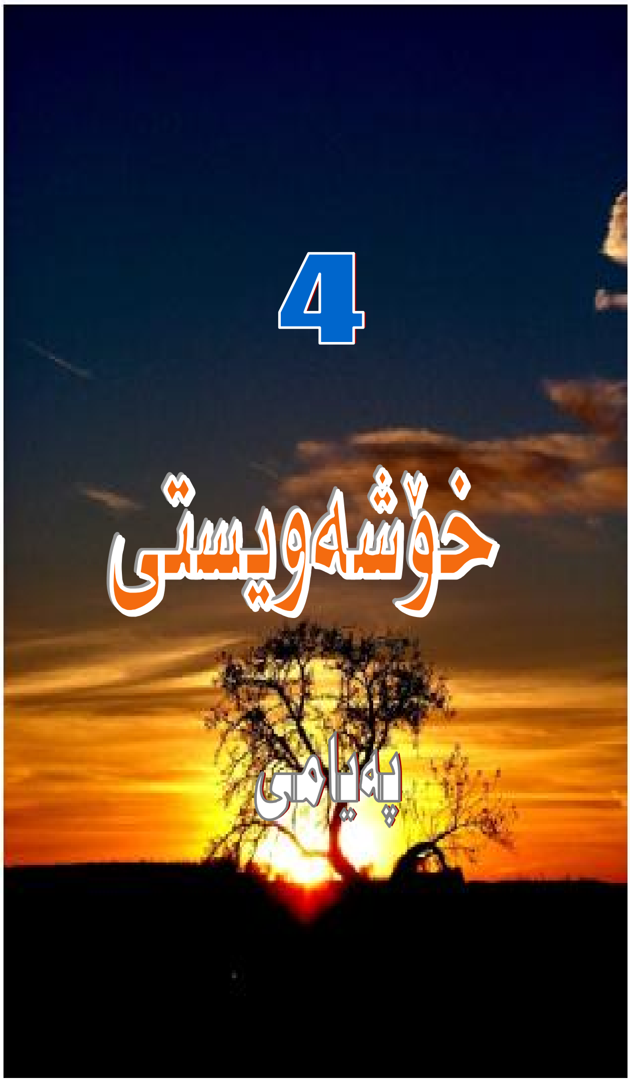

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

فەریکە حەزی ئاوارە

لیٚی مەگرن...

سەنگباران و لۆمەی مەکەن،

مەیدەنە بەرلێزمەی ڕق و...

ڕێژنەی توانج وتانە تان.

گەرمنالێکی هەژارورِووت ورِەجاڵ.

گەرئاوارەیەکی،هەشت،نۆ،دە ساڵ.

بیٚ سەرپەرشت..

دەرچووولە ماڵ

لەبەرسێبەری تەلاری خواپێداویٚ.

لەگوێی چەمیٚ،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەدەم ئاویَ.

چاوی کەوت بەبۆلَیَ پەرسیلەی فەریك ،

مشتیَ هەلَوژەی توورت وکالَ.

نیَودەمی پڕبوولەئاوی،

مزروشیرین وترش وتالَ.

لیَ ی مەگرن..

مەیخەنەبەرگلەیی وڕەخنەی ڕووخیَنەر..

لۆمەی مەکەن..

ئەمە دەقی(اعتراف)ی شاعیریَکە،

لەدیوانی خۆشەویستی،

لەبەردادگای هۆزانیَکدا

هاواردەکات:

گویَم لیَ بگرن..!

منی تەمەن ؛ چل،پەنجا..سالَ.

رۆژیَ لەبەرپەژارەی دلَ،

دەرچووم لەمالَ.

کەچی شۆخیَك راوی کردم،

کەوتمە داوی سرکەنەشمیلیَکی کەژالَ.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بووم بەنێچیری نازداریێ،

بۆچنینەوەی مرواری هۆش وخەیاڵ.

وەك باز دەگەڕا..یاڵ بەیاڵ.

لۆمەم مەکەن..

هەرچی دەڵێن گەردنی گومانتان ئازابێ.

دەی باوابێ...!!

ئەوە ناوم.. تۆماری کەن،

لەگەڵ ناوی(مەم وزین)و(لاس وخەزاڵ).

بمکەن بەهاوڕێی(وەلی وشەم)،

وەکو(یوسف)بمخەنەچاڵ.

ئێ من چیبکەم ،

بەخواگوناهی خۆم نەبوو..؟!

ڕۆژێ دوولیمۆی مزرم دی

لەژێرفانیلەی تەنك وپەمەیی وکاڵ.

وەك(هێمن)...غەریبیم هەڵسا،

وەك ساواکەوتمە شنەشن،

وەك(نالی)کەوتمەناڵەناڵ.

لۆمەم مەکەن..

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەوساکەوە..

کانی حەزم ژیاوەتەوە،

پیری..لەدڵم تۆراوە،

وەکو(صۆفی)...

کەوتوومە (حاڵ).

چیم لێ دەکەن..

بێ منەت بن.

.بەپرچی بمکەن بەدارا،

بمدەنەبەر(جەڵدە)ی خەدەنگ.

رامگرن لەسێرەی تفەنگ.

لەبەرترسی خوانەبووایە،

یاملی خۆم دەشکاندبەپاڵ.

یاوەك(بلەشێت)*ی عاشق

دەمدایە بەر گاز و قەپاڵ.

١٩٩٨سلێمانی

---

*بلە.. شێتی ڕێگای عیشق بوو لەحەفتاکاندابەبازاڕی (رەحیماوا) دەژیا

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

مالۆچكە

نەم دەزانى
بۆنى پرچ وئەگريجەى تۆ
لەكاتێكدا..بەم پەنجانەم نەرم دادێ.
لەگەڵ گەلاَى هەلۆەريوى بەرباراندا
كاميان بۆنى كاميان لێ دێ.
كەچى ئەمڕۆ پاش نمەيەك،
زانيم هەردووك.
بۆنى ئەوخاكەيان لێ دێ
كەمناڵ بووين ،ئێمەى بچووك .
لەگوندە وێرانەكەمان،
لەپاڵ كەركووك.
مالۆچكەمان لێ دەكردو
قوڕەكەيمان دەكرد بەبووك.
١٩٩٠ دۆڵەكۆگە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

خۆشەویستی

کەمن هاتم ،کەتۆ هاتی ..
هیچمان بەحەزخۆمان نەبوو،
ڕووداویك بوو خۆنەویستی .
کاتێ کەبوین بەدووهاوڕێی ..
خۆشم ویستی .
ئێستا ئێمە بووین بەدوانە
وەك ئاو وژیان .وەك ژیان ونان .
وەك ئۆکسجین و هەناسە .
وەك کەرکوك وچەمی خاسە.
وەکوهەتاو بۆ سەوزە گیا .
وەك عیشقی(شاخی)بۆ چیا.
وەك ڕەنگ بۆ گوڵ.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

وەك خوین بۆدڵ .تۆپێویستی .

خۆشم دەوێی

وەكماڵی بوونی باڵندە بۆهێلانە.

وەك هۆگری مناڵی زیت بۆجۆلانە.

وەك حەزی لاوان بۆ..وەرزش.

وەك دڵسۆزی خۆم بۆشۆڕش.

وەك دڵی سۆفی و مەولانە ..

وەك كۆڕی زیكری دێوانە.

وەك ناچاری ماسی بۆئاو.

وەك پێویستی سۆما بۆچاو.

وەك وزەی ..، ئە ت ۆ م پێویستی

ئاخر بۆیە خۆشم ویستی .

خۆشم دەوێی ..وەك عیشقی نالی وحەبیبە

وەكو داخوازی شەو بۆشەم.

وەك دێوانەیی وەلی ..و شەم

وەك وەفای زین بۆ كاكەمەم .

ئێ من چیبكەم ..!؟كەبەدەستی خۆم نییە

خۆشتم دەوێ ...هەناسەكەم.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

کەرکوك ٢٠٠٤

وانەی عیشق

تۆ..لەکام کۆلیژو زانکۆی

پێم نالێی لەکوێ دەخوێنی؟!

کەخوێندکاری پزیشکی نیت

بۆ وەك بازی چنگ بەخوێنی ؟!

من هەر سڕکردنم ناوێ...

پێی ناوێ دڵم دەربێنی .

دڵنیام لەبەر زرنگیت

لە ئەزموونندا دانامێنی.

ئیتر بۆچی نیگەرانی

بۆسەرم لێ دەشێوێنی؟!

بێگومان لە(وانەی عیشق)

یەکەمی سەداسەد دێنی.

٢٠٠٥ کەرکوك

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

شووشه

گیانه دڵت شووشه نییه،
خونچەی گوڵه .
چۆن دڵم دێ بیژاکێنم.
سینەت بنێ بەسینگمەوه
با دەم بۆناو دەمت بێنم.
گەرتۆ دڵی من نەشکێنی
من چۆن دڵی تۆ دەشکێنم.
٢٠٠٦ کەرکوك

خەو

کەتۆ دەڵێی : تۆم حۆشدەوێ !.
کەتۆ منت لەخەیاڵهەمووشەوێ.
وادەزانم هەمودنیاسەرمایەمه..
لەخۆشیداخەو لەچاوانم ناکەوێ.
٢٠٠٦ کەرکوك

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بازنەی پەیوەندی

ئەگەر لەدڵم بپرسن.

چی جیاوازە،

ڕەقی دڵی دڵدارەکەم

لەگەڵ دارا،لەگەڵ بەردا،

لەگەڵ ئاسن.؟؟!

ئەوهێشتاکە دڵی نایە

دەڵێ ئێوە دڵ ناناسن.

چونکە هێشتا

پەی بەقووڵی عیشق نابەن

لەبیابانی دڵداری هەر پێخواسن.

لەنێوانی دڵ ودڵ دا

چەندهێڵێك هەن قەت ناپچڕێن

ئەوهێلاٚنە..

بازنەی پەیوەندی وتەماسن.

٢٠٠٢ سلێمانی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بولبولی دڵ

شەوێ هەڵفڕی بولبولی دڵم .

وابزانم ڕۆیی بۆخزمەت گوڵم.

لاشەی بەجێ هێشت بەسەد زامەوە.

تابەری بەیان ..هەرئەتلامەوە.

لەکازیوەدا کاتێ گەڕاوە،

هەستم کرد.. دڵم گەلێ گۆڕاوە.

قەفەسی سینەی لەلازیندان بوو.

لەگەڕانەوەزۆرپەشیمان بوو.

ئەوجا تێگەییم ئەودڵەبێعارە

بەدەست خۆی نییەوچاری ناچارە

نەجێی جارانی خۆی دەگرێتەوە.

نەبۆلای یاریش دەگەڕێتەوە.

١٩٦٩

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

سه فه ر

گیانەکەم ...

ئایەدەزانی

هەرئەمشەو میوانم،دەڕۆم؟؟.

مەنزلم دوورە ...

دوورلەتۆ...

چاوپڕلەگریانم ،دەڕۆوم.

هەرکەئێرەجێ دەهێڵم،

قرچەقرچی ریشەی دڵ دێ،

بریا دەتزانی کەچەندێ ،

بۆت پەریشانم ،دەڕۆم.

١٩٦٩

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

عاشق

ئەگەرعاشق

لەلۆمەی خەڵك ..بپرسێ.

ئەبێ لەخۆی،لەداروبەردیش بترسێ.

من ئەوکەسەم لا عاشقی تەواوە.

کە وەکوخۆم،لەنێوعیشقدا کولاوە.

ئەگەر عاشق

خەیاڵە بکا ...لەمەرگی .

دەبێ هەردەم ،

قرچە قرچ بێت لەجەرگی.

من یاری خۆم خۆش دەوێ،

بەس بەمەرجێ. وانەکا...کە:

قەت دڵمان لێك برەنجێ.

١٩٦٩

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

خاڵ

داد لەدەست ئەوتەنهاخاڵە

کەدەدرەوشێ لەسەر رووتا.

هەردەم حاڵم بۆی بێ حاڵە

وەك دوڕە لەســەر یا قوتا.

یا قووتە ؟ لەوسەرجەماڵە

بیللا.. ماچی بـۆم حەلاڵـە.

گەرنەبەخشی پێم..مەحالە

وادابنێن جەســتەم ســوتا.

گەربسووتێ هەموو جەستەم

لەتەوقی ســەر هەتـاقەدەم

شەرتەلەعیشقت کۆڵ نەدەم

تــادام دەنێن لەتــابووتــا.....

١٩٦٩

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

شین وشایی

بەئەویارە بڵێن یــاران

حاڵم پەریشــانە بێ ئەو.

وەك پەروانەسەراپاگیان

ئاکامی ســووتانە بێ ئەو.

شایی سەف لەدوای سەفابێ

عالەم هەمووی لەســەفابێ

ئەگەر دڵم بە وەفابێ

شین وقورپێوانە بێ ئەو .

شایی وســەیران بەمن چی

دڵشادی هەمووان بەمن چی

لێی نەبێ چاوجوان بەمن چی

پرســە و لەخۆدانە بێ ئەو .

گۆڤەند وياری وکێ بەرکێ

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

سەیران وشایی وهەڵپەڕکێ
دۆی داوەت و ڕەشبەڵەکێ
خۆشی چی یە گیانە بێ ئەو .
چوونی خەڵکی بۆهۆکاشە
بۆخۆیان سەیرانە ، باشە
من بێزارم ..لەو شاباشە
ناچمە ئەوسەیرانە بێ ئەو
هاوین خەڵکی دەچنەبێخاڵ
خزم وکەس،پوورومام وخاڵ
من ناچم بەخەون وخەیاڵ
مەسیفیش زیندانە بێ ئەو
بەکورتی وبەکوردی پەتی
لەبەر بێزاری و نەگبەتی
وێڵی عیشقم بەپێی پەتی
دوزەخە ئەم ژیانەبێ ئەو.
١٩٧٥

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

رێگای کانی

رۆژێك سەرلەبەیانی

یارم دی زۆربەجوانی

بەناز دەچوو بۆ کانی

رۆح و هەناویە کێشا.

بە لەنجەولاری.. شۆڕێ

دەرۆیی هەروەك پۆڕێ

ئاخردڵ چۆن نەگۆڕێ

مەیلی تەواویە کێشا.

بازنەو خەنە لەدەستا

لەسەرئاسۆگە وەستا

لەسەردڵم وەك وەستا

نەخشی دوو چاویە کێشا.

یارهەنگ بوو،رۆحم شیلە

بە قامك و ئەنگوستیلە

نازانم ..؟ ئەو نەشمیلە

رۆحم یا ئاویە کێشا ؟!

١٩٦٩

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

مۆبایل نامە

هەمووشەوێ.
دڵم وەك مناڵی ساوا،
وڕك دەگرێ ودەزیرِێنێ
قەت بەهیچ کەسێ ناسرەوێ.
تەنیا باوشی تۆی دەوێ.
★★★
هەمووشەوێ.
جووتێ کۆتری سپی سپی..
شیعرێکم دەنووسنەوە..
ناگمێنن..!
لەسەرسینەی سافی وەك مەرمەرِت
دێنەخوارێ،لەجمینن.
بەجوولە جوول رۆحی منیش دەجوولێنن.
★★★

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هەمووشەوێ.

دووکوکوختی بچکۆلانە.

دێنە سەر دارتەلی سەرم

رۆحم دەکەن بەجۆلانە.

هەر دەچلێ پەنجەکانم

بۆخۆ دەکەن بە هێلانە.

دەنووك دەژەننە ناو دەمم

خۆیان دەکەن بە هاودەمم

دەبن بەهاوبەشی غەمم

بۆبەیانی ..

تۆوەرە سەیری حالّم کە

شاگەشکەم و...

من بۆخۆم ..پاشای عالەمم.

٢٠٠٨ کەرکوك

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

یەکتاپەرستی

ئەوسەردەمەی ئەوان هاتن بەپێخواسی.

ئەوساکە.. باوانی ئێمە

هەربەتەنیا خوای دەناسی.

هاتن ..دەست بەشمشێرەوە

زۆرکچیان بەتالآن بردین.

تاوانمان ئەوەبوو کوردین...

بۆئەوەی نامووسمان نەبەن!

بۆئەوەی تالآنمان نەکەن،

بۆ دەربازبوونمان لەئەنفال،

بۆرزگاربوونمان لەمردن.

هەرچی پایەی باوەڕیان بوو

هەموومان لێ پەسندکردن.

وامان زانی لەخواپەرستیدا شازن .

بۆئاشتی وبۆبرایەتی ...بەردەبازن.

خۆشی بۆمرۆ دەخوازن.

کەچی هێشتا ..لەدوای پترلەهەزارساڵ.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

جارێکی دی ئەنفال ..ئەنفال..

ئیستایش تەماشامان دەکەن

وەك موالی ..بەقینەوە .

ئیستایش ئەگەر دەستیان بڕوا

قڕمان دەکەن ..بەدزی وبەتەقینەوە

ئەگەر وابێ ...

دەبێ ئێمەیش بەخۆماندا بچینەوە.

کۆیلایەتی قەبوولْ نەکەین،

دیسان خۆمان بکڕینەوە.

لەگەڵیاندا بیبڕینەوە.

وەك(شێخی نەمر)و(بارزانی)...

سەرو خەنجەر بکرینەوە .

هەردەستێك هات بۆ سەر(دڵ)مان

بڵێین :بەسە !!ئەگەر هەرنەگەڕایەوە،

لەباسکەوە بیبڕینەوە .

٢٠٠٨\٩\٦ کەرکوك

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

رەوشت ★

دوورەوشتە...

وەك ئاوی سپی ورٍەش وایە.

یەكیان سەرچاوەكەی دوزەخ

هی ئەوی تریان بەهەشتە .

خۆت بەراوردی كە لێرە.

ئاوی جۆگەی بەهەشت شیرین،

ئاوەكەی ترتاڵ و شوێرە.

★★★

دوو پەیامە.

پەیامێكیان برایەتی..

هەروەك یەكی وخێروبێرە .

خاوەنی پەیامەكەی تر.. شۆڤینییە،

لەئاست بیستنی راستییەكان..

كەرٍولاڵە، كت وكوێرە.

★★★

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دوو مێژوو وە..

مێژوو یەکیان

مێژووی شەڕو..پەلاماروزوڵم وزۆرە.

تەماشای فەرهەنگیان بکەی،

(هەلهولەو تالآن وسووتان)جێگای زۆرە.

(حەرس قەومی ومقاوەمە)و ...

سەدان ناوی جۆراوجۆرە.

هەر ئەنفال وئاوارەیی..

هەرفەرمانی دیکتاتۆرە.

***

دوومێژووە...

مێژوویەکیان

هەربینینی زەبرو زەنگەو..سەرگەردانی.

ئاوارەیی ومالْوێرانی.

چەوسانەوەو پەرێشانی.

روخانی دێر...و مزگەوتان

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەكۆنەوە هەتا ئێستا.

سوتانی (مەسحەفارەش) و

(قورئانەكەی خوا)و (ئاڤێستا).

هەرلەسەردەمی نووزی یەوە،

تا ..ڕمانی قەلاَكانی پاشای كۆرە.

بەلگە..زۆرە.

***

دوومێژووە

مێژوویەكیان لەكۆن ونوێ،

لوتكەی هەلوێستی ئینسانە.

دوێنی ((قەندیل بەغدای هەژاند))

كەسێك دیلێكی نەكوشت و...

تۆلەی ئەنفالێكی نەساند.

سنوورەكەی خۆی نەبەزاند.

***

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دوومێژووە..

مێژووەکەی تر

دوای روخانی پاشای لەرزۆك

دەرهێنانی لە ژێرزەمین،

لە دوای پاڕانەوە ی سەرۆك

((قائدالچرورە)) ی ((جبان))

سەربازی فشەو ترسنۆك

ئێستایش هەر شکانی پێنووس،

کوشت وبڕوشەڕوشۆرە.

کوشتنی (عمر)و)علی)و

(حەمەبۆر)ە

★★★

دوومێژووە..

میژوویەکیان

وەك شەونمی بەیانیانە.

وەك پەڕەی گوڵ گەش وجوانە:

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

کاتێ کۆترۆکە سپییەکان..

لەدار تەلەکان دابەزین.

کاتێ شەپۆلی لاوەکان ...

وەك برێشکە..هەڵدەبەزین.

شەقام پڕبوو لەبانگەواز.

مامۆستا پێشرەوی گەل بوو

سروود دەخوێندرا بەئاواز.

با لافیتەی خوێناوییان

لەئەرشیفی نەتەوەیی بپارێرێ:

- ((لێرە نارۆین))

- ((بەڵێ بۆماددەی ١٤٠))

- ((نەخێربۆ بەندی ٢٤))

- ئەوەی دژی ئەم شارەبێ..

سەری شۆڕە.

لەگەڵ گرمەو تەقینەوە

تەرمی دەیان

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

((کوردوعەرەب وتروکمان))

خوێنیان تێکەڵ بوو لەوگۆڕە.

★★★

دوومێژووە

مێژوویەکیان

وەك پەلکەزێڕینە جوانە.

سەوزوسپی وزەردوسوورە.

دەستێکی لافیتەی ئاشتی ..

دەستەکەی تر یەکسانییە.

دەنگی راستی وئینسانییە.

بانگی کۆمەڵی ئازادو بێسانسۆرە.

مێژووەکەی تر

مێژووی ترس وتۆقاندن و...

بەرنامەی داگیرکەرانە .

رەوشتی داڵەکەرخۆرە.

هەروەك لاپەڕەی نەگریسیان

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

تەژییە لەکەڕووخۆرە.

ئەوە ((قەلاّ))چاوی لیّ بوو

کۆمیتەی...((ئاگر))شاهیدە

هەر ((T.N.T)) و...

مەرگی خەلّك و تەقینەوەو...

تاوانەکانی تیرۆرە.★

٢٠٠٨\٩\٦ کەرکوك

★ ئەم شیعرە بۆ هەردوو تەقینەوەکەی بەردەم کۆمیتەی ئیمام قاسم و

- تەقینەوەی خۆپیشاندانەکەی ٢٠٠٨\٧\٢٨ نووسراوە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

سەربازی.. ★

بەناوی یەزدانی مەزن.

بۆ/ باوکی دڵسۆزی من.

ئەوباوکەی بەکولەمەرگی .

بەخێوی کرد کزەی جەرگی .

لەپێش هەمووشتێك سلاو.

هەواڵ پرسین نەبێ تەواو.

ئەوجا ..وابەموختەسەری.

بۆت دەنووسم دەردەسەری:

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

له(منصوريه) وه چل نه‌فه‌ر.

ره‌وان به‌غداكراين يه‌ك سه‌ر.

بیّ راوه‌ستان ..باوه حاجی

براینه سه‌ربازگه‌ی(تاجی)

هه‌ر له سه‌یاره دابه‌زین .

گوتیان:بۆتان نیه ته‌عین.

(لاچای لا قصعه لاصمون

ماكو لكم مستجد یدون.)

ئێمه سیمان هی شمال بووین

له‌به‌ر برسێتی بێحاڵ بووین.

وا هه‌بوو   ده‌هات بگرێ .

كۆم كردنه‌وه بۆته‌گبیرێ.

پێیانم گووت: براینه!!

(به‌رخی نێر بۆسه‌ربڕینه.)

پاره خۆی بۆڕۆژی تـاره.

گووتیان ده‌بلێ گیانه‌چاره.

گووتم :كێتان شاره‌زایه .

بابڕوات ئه‌وه به‌غدایـه.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

نان بکڕێ وبەغار بێتەوە.

گیان هەمووومان بکڕێتەوە.

هەمووومات بوون ودڵحەزین.

بۆم دەرکەوت.. شارەزانین .

پارە کۆ کراوە.. ...لەوێ.

دینار و ربع چی وای ناوێ.

چوومە بەغدا بۆکازمی.

هەتاکو بکڕم لا زمی .

چوومە سەر فڕنی عارەبێ

کەوتمە قسە هەرچۆنێ بێ

بە بۆڵەبۆڵ و گیزەگیز.

وتم:(عمی جیب ١٠٠خبز.

گال ١٠٠ خبز شی تسوی بی)

گووتم (للاکل یا گلبی .)

بەهەر نەوعێ بووتێمگەیان

١١٠ نانم لێ ئەستان .

دام دینارو دووپەنجایی .

وتی:(ها خویە وین جای ؟)

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هیشتاکه وەستابووم لەدوور

چوومەپێش وتم:(من منصور)

ناو کیسێ زل باش نایتوانم.

نانم هەڵدایە سەرشانم .

لەنێوبازاڕدا وەکو دۆم .

نان لەبان شان ورد دەرۆم.

چووم بۆ (منگقە...)ناعیلاجی.

بە(٥٠) سواربووم بۆ تـاجی

لە (باب النڤام) بۆ (کتیبە).

(٢٠)دەقیقەیش بەشان بیبە.

الحق کەچاویان کەوت پێم .

پیاوڕاست بلێ هاتنەسەررێم .

نانیان لەبۆم هەڵگرت بەشان.

بەش بەشمان کردپاش پشوودان

هەموو ڕۆژووی خۆمان شکان!!

کردمانە جەژنەی ڕەمەزان .

بەیانی...کاتێکمان زانی .

یەك باوش ئەوراقیان هانی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

گووتیان:(شویه مستعجل !

جماعه الکاکات .. نقل)

هاوردیان ..گەلاّبە وجیّب.

بردمانیان بۆ (أبو غریب)

ئەبوغریّب لەخوار (بغداد)ە

گویّم لیّ بوو گووتیان(تعداد)ە

زۆر بەپەلەو بە دەست وبرد .

لەبەر باران ریزمانیان کرد .

یەکیّك کەچوارخەت لەقۆلّ بوو

سەد سویّندتەخواردجنی چۆلّ بوو

د دان سپی، دەمووچاو ڕەش

زۆرپیس و تووڕە و مشەوەش .

قیڕاندی (یالله مستعجل

کل واحد شیل گاس ومعول)

هەموو هەلّمانگرت تاس وپاچ.

گەچاوی بووین لە سەرتا قاچ

کورت بیّژم .... نەوەك دریّژا

من چەند رۆژ هەر گەچم بیّژا

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

قەینا...هەرخۆشە لەگیانم

بۆچی ؟ خۆ تۆزێ تێرنانم

ئیتر... لەکۆتایی نووسراو

هەمە بۆگشت لایەك سـلاّو..

گیانە کەم بەخوام سپاردن.

بەپەلە ئەم نامەم بۆناردن.

نیسانی١٩٧٢ بەغدا

---

*دەقی نامەیکی شیعریە کەلەکاتێکدا سەربازبووم لەبەغدا و بەشێوەیەکی ناشایستە وەك سەردەمی کۆیلایەتی شەوورۆژکاری قورسیان بەسەربازەکوردەکان دەکرد، لەنیسانی ١٩٧٢ دا بۆباوکم رەوانەم کرد...

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بێگار ..

- ماندوو نەبی مام نالە !

+ وەی خوا خۆشتکا بالە.

ـ ئەمساڵ ئەحواڵت چۆنە؟

+ قوربان وەك ساڵی کۆنە.

ـ ئەی کارت چی یە ئەمساڵ؟

+ کۆکە و گریە و نـاڵە ناڵ.

زیـــاتر کار نییە بیکە م .

بێ نان بێ پووڵ بێ تیکەم .

لەدەست زۆردارهەی هاوار.

پێم دەکـات کاری بێگـار .

کاری (بێگار) بێ پـوولـە .

لە ژێرچنگ سەگ وتوولە.

کـاری بـەزۆر بـەمەترەق .

بە جووێن ،بەزللە ،بەشەق .

بەپـاڵ،بەتف،بـەکوتە ك.

- بێ غیرەت دەس دەرەچەك.!

+ ها هۆ.چەنددەمت ڕشتە.

هەزارانی لەپشـــــــتە.

خۆ من ناوێرم پێیان ...!

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

مەگەردەستکەم بەگریان.

- نا نا تۆبی خوا ...مەگیڕ!

هەر دەفەوتێ سەگی پیر !!

هەر کە سەگە پیر تـۆپی .

دەیکەین بەشایی وچۆپی .

رووله دەرگای یەزدان کـە .

بێژە....دەردم دەرمان کـە.

بەلاَ .. لابـەر، هـەر ئــەوە.

سەگ هارعومری چل شەوە.

+ دەك دەمت خۆش بێ بالە!

ــ وەی خواخۆشـت کا نالە!!

١٩٨٠

٭ ئەم دەمەتەقێ یە لەنەورۆزی ساڵی ١٩٨٦دا لە گوندی (قزلو)ی دەشتی کۆیە وەك شانۆ گەری یەك لەلایەن شاعیر و(مامۆستانەعمان) وە پێشکەش بەئامادەبووان کرا .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

مردن

قەت مەبەستەپشت بەجیهان
سەدسالْ...بژی،دەبیّ بمری.
بۆکەس تا سەرنامێنی ژیان
سەدسال بژی دەبیّ بمری.
گەردنیاگشت بکەی زەوت
کاتیّ ئەزانی پێت هەڵکەوت
(کل نفس ژائقه الموت)
سەدسال بژی دەبیّ بمری.
جیهان بۆش و پڕ و پووچە
پڕهەڵدێروکەندو سووچە
مرۆڤ تادوای کەویّ سووچە
هەرچەندبژی دەبیّ بمری.
مادام مردنت لەپێشە
سوودت ناداتکاو کێشە
چاکە بکەو..پێت راکێشە
رزگاریت نابیّ هەردەمری.

١٩٧١/٥/١٥ دێی بیرەسپان

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

جەژنی سەریساڵ

پێشکەشە:بەمناڵانی کوردستان

مناڵەکان

ئەمرۆ ..جەژنی سەری ساڵ بوو.

لەسەرانسەری دنیادا .

لەولاٚتانی ئازا دا ،چی مناڵ بوو.

بەزم وسەیران وشادییان لەخەیاڵ بوو.

بەلاٚم ئێوە ..لەکوردستانی کەلاوە

وەك مناڵی گەلانی تری چەوساوە.

دوورلەخاك وکەسوکارتان .

یا ئاوارەی هەندەرانن .

یا لەکوچەی شارەکان دا..

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

سەرگەردانن .

دوورلەوشەی کوردی ڕەسەن.

بێ مامۆستا وقوتابخانە.

واکسی دەکەن بۆ بێگانە.

یا لەئۆردوگاکانی مردن .

لەسەر مەرزی عێراق ـ ئوردن.

لە پاڵ بۆڕی خوێنی دڵم ..،

برسی وچڵکن .

چاوەڕوانی..

یەك قومێ ئاوی شیرین و

لەتێ نانن .

نەغەدە ١/١ / ١٩٨٩

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

شیعری منالاَن

کەروێشك

کەروێشکێ ڕۆژێ لەرۆژان.
بۆئاو ڕۆیی بۆ دارسـتان.
کانی لەبن داره سێوێ بوو.
داره سێو، لەپـاڵ کێوێ بوو.
کاتێ دەمی نایـــه ناو ئاو.
سـێوێ کەوته خوارلەناکاو.
کەروێشکه، ڕاپەڕی ،هەلاٌت.
بێ ئەوەی سێوه بەدی کات.
ڕاکردنێ ، وەکو با وا.
وارای ناکرد لەکات ڕاوا.
لەناکاو دا ، ڕێوی فێڵباز.
هاته سەر ڕێ ی بەقەڵەمباز.
پرسی ئەوەبۆ ڕادەکەی ؟
لەترسی چی هەرادەکەی؟

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئەو کەروێشکە پەشۆکاوە.
زۆر پەلە وەڵامی داوە.
کورە ڕێوی زووکە هەڵێ.
هەتا دەستت کەوتووە هەڵێ.
لێرە بەولاوە شڵپە یە.
دڵم .. پڕی لەخرپە یە.
لێقەومانە .. زرپە زرپە.
خۆت رزگارکە بەبێ چرپە.
بەبێ لەل ڕێوی سەلما ندی.
بەدووی‌دا هەلأت،قووچاندی.
بە جووتە واڕایان دەکرد.
لەترسان هەرایان دەکرد.
لەگوێ ی چەمێ لەناو دۆڵێ.
گەیشتنە پیرە چەقەڵێ.
چەقەڵ پرسی بۆ ڕادەکەن؟
لەترسی چی هەرا دەکەن؟
وتیان کوورە ڕاکە چەقەڵ !
خۆقووتارکە بەپەلە پە ل !

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لێرەبەولاوە شڵپە یـە .
دڵمان پڕی لە خرپەیــە .
هەرزیرەیە و ترپە ترپــە.
ئەتووش ڕاکە بەبێ چرپــە.
بەڵێ.. چەقەڵیش سەلماندی.
بەدوویان کەوت و قووچاندی.
بوون بەسێ ..واڕا یان دەکرد.
لەترسان .. هەرایان دەکرد.
لەقەد پاڵێ ، لەنێو زوورگێ.
دێتە پێشیان پیرە گورگێ.
گورگ دەڵێ: بۆڕا دەکەن ؟
لەترسی چی هەرا دەکەن؟
دەڵێن : قوربان گۆڕت ورگە.
قەت دەرباز نابیت لەم زورگە.
بەڵێ..بێ سێ ودووسەلماندی.
ئەویش لەگەڵ وان قوچاندی.
بوون بە چوار.. وا ڕایان دەکرد.
لەترسان ..هەرایـــان دەکرد.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەبێشەیەك ، لەسای دارێ.

تووشیان هات پیرە کەمدیارێ.

کەمتیار پرسی.. بۆ ڕادەکەن ؟

لەترسی چی هەرا دەکەن ؟

وتیان : هیچ ددان و هێزێ.

لەم ترسە تۆ ناپارێزێ.

بەڵێ دەرپەڕی ..سەلماندی.

بەلۆقە لۆق بۆی قوچاندی.

هەتا لەچیا کەوتنە سەر.

چوونەلای پاشای جانەوەر.

بوون بەدەیان دەعبای کێوی.

هەمووی تەتەڵەی بوو لێوی.

لەوێ ..ڕێوی کەوتەپێشیان.

بووبە چاوساغ وپەلکێشیان.

شێر ..نەڕاندی :چی قەوماوە ؟

هەموو بەغاردێن لەو لاوە ؟

گشتیان پێکەوە وچانێ :

گەورەم ..مام ڕێوی دەزانێ.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

شێر ..وەکو دڕندەی کێوی.
هەڵمەتی بردە سەر ڕێــوی:
چیت بیستووە ؟ ئەی بێ مێشك!
گە..گە ورەم.بیستم لەکەروێشك.
شێر نەڕاندی : بانگی کەن بۆم.
درۆ بکا شەرت بێ دەیخۆم.
شەش حەوتێکیان بەدەست وبرد.
کەروێشکەیان.. ئـــامادە کرد.
کەروێشك کەوتە گفتوگۆ :
گەورەم با ڕوون بێ لەلای تۆ.
چوومە بن دارێ بۆ سەراو .
خێوێ پەیدا بوو لەناکاو.
خێوی چی ؟ کردی بە شڵپە.
جەرگی پڕکردم لــەخرپـە.
ئیتر گەورەم گشت هەڵاتین.
بۆ خزمەت بەڕێزت هاتین.
لەدوای هەراو کێشە کێشیان .
شێر ..وەکو شێر کەوتەپێشیان.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هەتا بەسـوك و ئاسـانـی .
سـێوەی دەرهێنا لە كانی .
ئیتر خۆی ئاسا نەڕاندی .
بەیەك قەپاڵێك ..خرماندی.
جا وتی :شەرمە بۆئێوە !
زراوتان چووە لەم سێوە.

كاولەسوار ١٩٨٢

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ئازادی ★

لــه پێناوی ئــازادی دا .
لەپێناوئاشتی وشادی دا.
هەم لەپێناوی یــەکێتی.
گەلی ئێمە لەسەرگێتی.
خوێنی هەزارن لاوی رژا.
هەزاران گوڵی..لێ پژا.
بەسەدان لاو لەداردران
هەزاران ماڵ کاولکران .
رێی رزگاری دەبێ وابێ.
بێ هەوڵ هیچ پەیانابێ.
لەپێناوچوون ئەومناڵانە.
خەوتبوون لەسەرجۆلانە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

لەگەڵ گزنگی بەیـــانا .

ناحەزدایان بەسەریانا.

ناحەزیدڕندەی مەغروور.

بە مرەمرِ دەچوونە ژوور.

لەپێــش تفەنگ تەقینەوە .

دوای هەڵهۆ لە بەقینەوە:

ئەمانەش هەرمناڵەکوردن.

مەڵێن ئیـستا ساواو وردن.

لەدوارۆژدا دەبن بەڵاو

بەئاســانی ناگرێن ڕاو .

لوولەی تفەنگیان نابووە دەم.

مناڵەیش مژی بووی وەك مەم .

بەدەم لوولەوە ˇکەنی بوو.

جارناجارەیش راچەنی بوو .

پێکەنین پەستی کردبوون.

بای ڕەگەز..مەستی کردبوون.

دوا ی هۆسەیە ك دە قیژانیَ.

تەقە وا!، مێشکی دەپژێنیَ.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

وەکوگوڵێ دەی پوشکێنێ .

بەخوێنی خۆی دینەخشێنێ.

کە خوێن دێتەخوار لەلانك .

دەڕژێتەسەرزەوی تك تك.

بەلاَم نێوئەو لانکە ..قوولە.

پێچرابوو ،نەی کردبوو جوولە.

کەدادەچۆڕێ خوێنی سوور .

جەرگ ودل دەکەن بەتەنوور.

سەدان واکوژرن بەبێ جەنگ .

تایبەت لە(سۆریاو(ئۆمەربەگ)

ئاوا بەخوێن منالٚ ولاو .

بەدەربەدەری ومالٚ سوتاو.

لەم وولاَتەدا گەلی کورد.

داوای مافی رەوای خۆی کرد.

⋆ ئەم شیعرم لەکۆتایی سالٚی ١٩٦٩دا بۆکارەساتی شەهیدانی گوندی (ئۆمەربەگ)نووسی و لەئاهەنگی گەورەی حەسار لەسالٚی١٩٧٠ لەبەردەم خەلٚکێی زۆردا خوێندمەوە.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

راپرسی کەرکوك ٢٠٠٤

بۆ دەبێ ئێمە وەکوکورد
باسی بێزاری بکەین.
بۆدەبێ هەردەم خەبات
دژی زۆرداری بکەین.
ئاشتیخوازین و دەزانین
شەڕ هۆی ماڵوێرانی یە
بۆ دەبێ ناچارکرێین ..
تاشەڕی ڕزگاری بکەین .
گەرلەڕابردوودا لەمەیدان
گۆمان بۆدەرناکرا
وا شکورئەمڕۆ دەتوانین
باشترین یاری بکەین.
شەر..شەڕەودووبەرکی
وابەجارێ کوشتمی
پەتایەکی ترسناکە ،

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

هەردەبێ چاری بکەین .

ئێمە.. دەستی برایەتی

بۆ گەلان درێژ دەکەین

گەرئەوان دیموکراتخوازن

ئێمەهاوکاری دەکەین.

وا لەئاسمانی (UN) دا.

ئالأی گەلان دەشنێتەوە

دەبا(ئالأی کوردستان)یش

خۆمان خاوەنداری بکەین.

ئەم هەمووسنوورە تاکەی

بۆهەرپارچەپارچەبین؟؟

بائێمەش ڕاپرسی بکەین..

.بارێکەو باری بکەین .

بۆدەبێ تورك وعەرەب..

مافی ڕەوای خۆیان هەبێ

با ئێمەش وەك هەرگەلێك،

مافی خۆ.. دیاری بکەین.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەرەوئاشتی

لەدوای زۆروچەوسانەوە.

جارێکی د ی حە سانەوە.

گلان،دیسان هەڵسانەوە

شـۆڕشی بێ پسـانەوە.

کۆ بووینەوە بە تاك وكۆ.

هەرهەموومان بوینەپشـكۆ

بووبەسـەنگەرمان کەژوكۆ

فیداکاری... هە تا نسکۆ..

تفەنگ لوولەی سەرەوژێربوو

چاوی سێرەی بڕنەوکوێربوو

راپێچ کردن سـەررەوژێربوو

مەنزلگەمان گەرمەسـێربوو .

ئا.. ئیتر لەو سەرو بەندە

هەمووبینیمان ئەو پەندە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

نەك بژین وەك پەناهەندە

کراین بەکۆیلە وبە بەندە .

دوایی کاتێك گەڕاینەوە

کار نەبوو.. دەسوڕاینەوە

هەمیشە دەچەوساینەوە

ئێ بۆیە ..ناحەواینەوە .

لەلانە دەرچوین بەپەلە

بووین بەدەروێشی کۆمەڵە

گشت گوتمان ئەم هەلە،هەلە

ئەمە رێی ڕزگاری گەلە

گەڕاین هەردەوچیاوچۆل

وەکو رێبواری کۆل بەکۆڵ

کران بەبنکەدەشت ودۆڵ

هێز و هەرێم و لق و پۆل

بیزاربووین لەمان وژین

شکاندمان دەرگاوپەرژین

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

وتمان :کوڕی چیاوکەژین
(کەم دەژین وکەڵ دەژین!)
بۆیە وا بەکوڵ دەناڵم
ئەوزۆردارەی هاروزاڵم
بە تۆپ وتانك و ناپاڵم...
حەشری کردبەماڵ وحاڵم.
ئەوان و دەست نەپارێزان
ئێمەیش وەکو گەڵاڕێزان
گەردن وپەت ،زام وگوێزان
کورد لەخاکی خۆ راگوێزان
بەجۆرێ بێزاریان کردین
خەوتبووین بێداریان کردین
بۆخەبات ناچاریان کردین
هەمووهاوارمان کرد:کوردین.
هەربەیەك چرکە ویەك خولەك
هزروهێز لەگەڵ خامە وچەك

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

(شۆڕشی نویٚ)سوپاوفەلەك.

هیٚزی هەمووومان بووبە(یەك ..)

چونکە ئیٚمە نەوەی کوردین

هاتن و.. ئەنفالیان کردین

کچانیان بەتالاٚن بردین

بەلاٚم ئیٚمە هەر نەمردین .

وتمان بابەسبیٚ دانیشتن

زولٚم وزۆر،تیرۆر..و کوشتن

گۆڕی بە کۆمەلٚ ..وناشتن.

ئیترهەتا کەی خویٚن ڕشتن

دوای دلٚشکان و دلٚ برین

کیمیاباران و.. سەربڕین

وەك شیٚر لەلان دەرپەڕین

هەر هەموو پیٚکڤە ڕاپەڕین.

نیشتمانی جوان ئازاد بوو

ڕۆژ ڕۆژی مەرگی جەلادبوو

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

دوژمن بێزار و بەرباد بوو
دڵی میللەتمان گوشادبوو.
زۆرئازاو دلێر وچاپوك
گەڕاینەوە بەرەوکەرکوك
شارمان رازاوە، بووبەبووك
دوژمن پەڕی وەکو هەلووك
بەخۆمان دەرچووین لەغەمان
چیتر زۆردارانمان نەمان
بەخۆشی وشێنەیی وئەمان
بووین بە خاوەنی پەرلەمان.
کاسەکە پڕ بوو، بووتەژی
لەداخ شەڕی برا کوژی
ویژدان وناخی کورد هەژی
وتمان:بژی..کورد هەربژی .
لەوساکەوە کەیەك رێزین
دوژمن.. دەزانن بەهێزین

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

خاوەن بریاری بەپێزین

لەنێوخۆ وخەڵکا بەرێزین

ئیستاکە وا ریزمان سوارە

کوردستان لە دنیا دیارە

لە(بەغدا)دا کورد سەردارە

نابێ بدۆڕێین ئەم جارە .

کەرکوك ٢٠٠٤

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ژن وژنۆکه

١- ژن

لەم دیوكێوی حەمرینەوە

لەنشتیمانی ئەنفال وبرینەوە

لە(تۆبزاوا)

لەسایەی ڕەزێك سووتاوا

(مامۆستانەورۆز)کەهەڵسا

لەگەڵ گزنگی هەتاوا

وتی:من (پێشڕەوێ)کم هەبوو

لەنەورۆزێکدا ڕۆیشت و....

چی تر نەهاتەدواوە.

بۆیە ئەمڕۆمنیش دەڕۆم

دەست بەقەڵەم وئالاوە.

هەرئەوڕۆژە

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

رۆژی بیست وهەشتی تەمووز

(زەکیەئالکان)

ئەونەشمیلەی بۆکوردستان

بووبەخەڵووز.

لەگەڵ(زیلان)و(پەرژین)دا

هاتنەکەرکوك.

ئالأیەکی خوێناوییان لێ وەرگرت و،

گەڕانە دواوە زۆرچاپووك.

وتیان ئەم ئالأیە دەبەین

بەتەبەڕووك.

لەڕزگاری یەکجارەکی کوردستان دا

هەڵیدەدەیەن ..

لەگەڵ ئالأی ولأتماندا

لەشایی کۆمەلأیەتیش

دەیکەین بەتارا بۆسەربووك.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

٢- ژنۆكه

لەودیوكێوی حەمرینەوە

ژنێكی جوان ورەشتاڵە

هەژاری وەك دێوەزمە...

چووبوەكۆڵی

رەورەوەی شەڕودواكەوتن ..

دەیانبرد بەرەو كڵۆڵی

بەیانی زوو..

چووبۆحەشارگەی تاوان و

وەكو كۆیله..

لەبەردەم ڕیشنێك وەستا.

وتی :ئەی گەورەم مامۆستا.

من كەنیزەیەكی تۆم و...

واوەستاوم لەبەردەستا.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

(ئەمیر)ەکەی

چەندین درۆی بۆهەڵبەستا.

هەرهەمووی لەکەللەی پەستا.

حەفتا هەیتەی بۆژماردو...

هەرخەنی کرد لەبەهەشتا.

کەمەربەندێکی(تی ئێن تی)

پێوەبەستا.

پاش چەند رۆژێك...

دۆزەخ دەرگای لێکردەوەو

لاشەکەی پارچەپارچەبوو

لەنێو گۆمێك خوێنی خەستا.

٢٠٠٨\٩\٦

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

نووسەر لەچەند دێرێکدا :

★ ابوبکر محمد حاجی ناسراو بە (مەلا شاخی)

★لەدایك بووی ١٩٥٣ دێی بیرە سپان/ پردێ/ کەرکوك

★بەشداری (شۆڕشی ئەیلول)ی کردوە.

★لە (١٩٧٥)ەوە کادر وپێشمەرگەی (ی.ن.ك)بووە.

★ئەندامی یەکەمین پەرلەمانی کوردستان بووە.

★ئەند امی هەردووکۆنگرەی یەك و دووی(ی.ن.ك) بووە .

★ئەندامی (یەکێتی نووسەرانی کورد)ە.

★ئەندامی دەستەی دامەزرێنەرو لێپرسراوی بەشی ئەدەبی

(کۆڕی رۆشنبیری لاوانی کورد) بووە لەشاری (نەغەدە).

★ئەندامی دەستەی نووسەرانی گۆڤاری (کرمانج) بووە.

★لە دامەزرێنەرانی(بنکەی رووناکبیری شەهید) و

بەرێوەبەری نوسینی گۆڤاری (شەهید)ە.

★یەکەم سەرنوسەری گۆڤاری (کەرکوك) بووە .

★سکرتێری رۆشنبیری (کۆمەڵەی روناکبیری کەرکوك) بووە .

★ئەندامی (یەکێتـی ی زانایانی ئاینی کوردستان)ە

★ ئەندامی (سەندیکای رۆژنامەنووسانی کوردستان) ە

★خەلاّتی رێزوپێزانینی یەکیتی بە واژۆی مام جەلال وەرگرتووە

کەبەچەك وقەڵەم بەشداری شۆڕشی گەلی کوردستانی کردووە.

★نوێنەری (هەڤاڵ مام جەلال) ە لە کەرکوك .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

بەرهەمە بلاْوکرا وەکانی :

- ١- دا ستانی ئاوارە یی (شعر) نەورۆزی ١٩٨٩
- ٢- هۆرەی چیا (شیعر) شوباتی ١٩٩١
- ٣- سوتەن (دەربارەی مافی مرۆڤ) ١٩٩٢
- ٤- ئەنفال و شۆڕەبی (شیعر ئەیلولی ١٩٩٨
- ٥- شیوەنێك بۆرەندی خان (شیعر) ئەیلولی ١٩٩٩
- ٦- ئەنفالی خالْخالاْن (یاداشت وبیرەوەریوئامار) ٢٠٠٠
- ٧- لەبیرەوەری ڕاپەڕین ورزگارکردنی کەرکوك دا ٢٠٠٠
- ٨ ـ فیدرالی لەنێوان لکاندن وجیابوونەوەدا ئایاری ٢٠٠١
- ٩- أنفال خالخالان چاپی عەرەبی ٢٠٠٦
- ١٠- Anfal.of.Khalkhalan چاپی ئینگلیزی ٢٠٠٦
- ١١- ئەنفالی ڕەش ٢٠٠٧
- ١٢ - دلْسۆزی کەرکوك ٢٠٠٧
- ١٣ — دیوانی شاخی ٢٠٠٩

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

خەلاتی پێزانینی سەرۆك (مام جەلال)

بۆنووسەرو شاعیر مەلا شاخی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

من منشورات مجله الشهيد
١٣

ديوان شاخى

الطبعة الاولى

DYWANI SHAKHI

CAPI YEKEM
2009

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com